

mener båten trenger minst to båtlengder bak fortøyningsplassen, altså 26 meter i tillegg til 20 meter til fortøyning, og legger da spesielt vekt på denne båttypens dårlige manøvreringsegenskaper. Thorvald Haarberg, som har god erfaring med å manøvrere en lignende båt, mener én båtlengde manøvreringsrom er tilstrekkelig. Han påpeker at det er vanlig i andre båthavner å ha ca. én båtlengde manøvreringsrom mellom båtplasser, eksempelvis i Bergen Seilforening, Solheimsviken Næringspark og Ran seilforening. Dette gjelder også i båthavner som er værutsatt og har kraftige strømforhold som i Skutevik.

Retten har kommet til at alle båter, uansett type, bør ha minst én båtlengde manøvreringsrom innenfor en delvis skjermet havn som i Skutevik. Når retten skriver delvis skjermet, vises det til at bølgebryteren ikke gir helt stille sjø innenfor, men kun skjermer for de krappe bølgetoppene. Store dønninger går under og hever hele bølgebryteren og flytebryggeanlegget. Dette har retten fått beskrevet av de sakkyndige og sett på en video fra Skutevik. Med tanke på disse værforholdene, samt at en Colin Archer har dårligere manøvreringsegenskaper enn nyere motorbåter, mener retten at Djupevåg trenger noe ekstra plass til manøvrering, minimum 15 meter. Totalt trenger Djupevåg altså å kunne disponere minst 35 meter fritt fra land for å kunne bruke sin båtfesterett.

For å oppnå tilstrekkelig manøvreringsrom må minst fem av utriggerne utenfor Djupevågs eiendom på vestsiden av flytebryggen fjernes, i tillegg til at hele flytebryggen må flyttes 3 meter lenger vekk fra land mot nordøst.

Når det gjelder tilkomst til eiendommen, sperrer båthavna i dag for ferdselen inn i Skutevik ved å ligge for nærme Tveitens eiendom. Når Tveiten har sin båt liggende fortøyd, er det ikke mulig for Djupevåg å komme forbi. Således er Djupevågs tilflottsrett vesentlig vanskeliggjort ved utleggingen av flytebryggeanlegget. Situasjonen vil i det vesentligste bli avhjulpet av at flytebryggen og utriggerne i den sørlige enden flyttes/fjernes slik at de ligger minst 35 meter fra Tveitens eiendom. Mellom Tveitens eiendom og Djupevågs eiendom vil det da stå igjen 3-4 utriggere. For å unngå «sikk-sakk-kjøring» og nye konflikter knyttet til utlegging av båtfeste fra tilgrensende eiendommer, mener retten at også disse gjenstående utriggerne må fjernes.

Når det gjelder bading og fiske fra Djupevågs eiendom, har båtlagets flytebryggeanlegg medført mer innsyn og større båttrafikk. Ved flytting av bryggene lenger ut, vil situasjonen bli akseptabel.

3.6.3. Jostein Drage og Laila Drage – eier av gårds- og bruksnummer 87/176

Jostein og Laila Drage er søsken. De eier nausttomten som ligger rett nord for Djupevåg. Tomten har tilhørt familiegården i all tid, og søsknene overtok den i forskudd på arv i 2012. Tomten er i dag ubebygd og det foreligger ingen konkrete planer om å bygge naust

nå, men det kan bli aktuelt på et senere tidspunkt. Jostein Drage hadde et møte med kommunen om bygging av naust i 2013.

Nausttomten har utelukkende blitt brukt til fortøyning av to båter, som har ligget i bøye utenfor eiendommen. Størrelsen på båtene har variert. I dag har de kun en båt som er veldig liten og som akkurat går under baugspydet til Djupevågs Colin Archer. Så lenge båtlaget ikke har båter liggende i havna, klarer de derfor å «smette ut», slik forholdene er i dag.

Tomten har ikke i noen særlig grad blitt brukt til bading eller fisking. Retten legger imidlertid til grunn at det kan bli aktuelt på et senere tidspunkt dersom det blir bygget naust på tomten.

Tingretten mener at tilflottsretten til Jostein og Laila Drage er vesentlig vanskeliggjort av båtlaget. Det er påregnelig at Jostein og Laila Drage anskaffer større båter i fremtiden, opp til 30 – 40 fot, som vil kreve ca. 16 – 18 meter til fortøyning, samt manøvreringsrom. Ettersom deres båtfeste er relativt godt skjermet av bølgebryteren, mener retten at et manøvreringsrom på ca. en båtlengde normalt vil holde, altså minst 12 meter. Etter dette er retten kommet til at båtlagets flytebrygger som et minimum må fjernes/flyttes minst 30 meter fra strandlinjen til Jostein og Laila Drage. Dette sikres enklest ved å fjerne minst tre utriggere på vestsiden av flytebryggen foran deres eiendom, noe som vil gi ca. 32 meter klaring mellom flytebryggen og land. Fjerningen av de resterende utriggerne sørover forbi Djupevågs eiendom, som skissert ovenfor, vil gi Jostein og Laila Drage tilstrekkelig tilkomst til eiendommen.

3.6.4. Trond A. Sandven – eier av gårds- og bruksnummer 87/28

Trond A. Sandven kjøpte sin eiendom i 1990. Da var det bare en steinrøys der. I ettertid fikk han murt opp en kaifront og søkt om byggetillatelse til et sjøhus i to etasjer. Byggearbeidet skal ha blitt påbegynt i 1992-1993, og selv om byggearbeidet har stoppet opp har Sandven fortsatt planer om å bygge naustet. I dag står det en kontainer/skur på eiendommen som brukes til oppbevaring av garn og utstyr.

Sandven har ikke båt selv, men har lånt vekk to båtfesteretter til folk han kjenner. Han har ikke opplyst retten om annen bruk av eiendommen, eksempelvis bading og fisking fra tomten.

Som de øvrige grunneierne i Skutevik har også Sandven alminnelige strandretter, rett til båtfeste og tilflott. Slik retten ser det er det dessuten påregnelig at Sandven eller en av hans rettsetterfølgere i fremtiden bygger naust på tomten, i samsvar med reguleringsplanen for området. Da vil også bading og fisking bli mer aktuelt.

Slik Sandven sin eiendom ligger plassert i Skutevik, er hans tilflottsrett vesentlig krenket av båtlaget, tilsvarende som for Jostein og Laila Drage. Også utenfor Sandven sin eiendom er det nødvendig med en avstand mellom land og båtlagets bryggeanlegg på minst 30 meter for å ha tilstrekkelig manøvreringsrom. Dette sikres enklest ved å fjerne minst tre utriggere på vestsiden av flytebryggen ved hans eiendom, noe som vil gi ca. 32 meter klaring mellom flytebryggen og land. Fjerningen av de resterende utriggerne sørover forbi Drage og Djupevågs eiendommer, som skissert ovenfor, vil gi tilstrekkelig tilkomst til eiendommen.

3.6.5. Nils Drage – eier av gårds- og bruksnummer 87/206 og 87/53

Nils Drage sin eiendom ligger nærmest bryggeanlegget, nesten helt innerst i Skutevik. Han overtok strandeieendommen i 1999 hvor han bygde et stort naust med 100 kvadratmeter boflate i to etasjer. Naustet brukes som fritidseiendom. Han bor selv i et bolighus noen meter lenger inn i viken.

Mellom kaien til Nils Drage og den innerste uttriggeren i båthavna er det kun 14 meter. Vanligvis har Nils Drage brukt å ha 2-3 båter liggende i bøye utenfor eiendommen, noe som er helt umulig nå. Det er verken plass til fortøyning eller tilstrekkelig manøvreringsrom for å komme seg inn til eiendommen. Slik båthavna ligger i dag sperrer den innløpet fullstendig.

I dag har Nils Drage en 20 fots båt som han har liggende på land på kaien i påvente av rettens avgjørelse. Han bruker båt mye og ønsker å kjøpe en større båt. Han har også badet mye før, men det er ikke trygt lenger på grunn av båttrafikken i havna.

Nils Drage har som grunneier de vanlige strandrettene, og tingretten mener tilflottsretten hans er vesentlig krenket.

Som et minimum trenger Nils Drage minst 30 meter manøvreringsrom fra land. Dette er ikke mulig å sikre uten å fjerne både utriggere og deler av flytebryggen/hovedkaiene. Flytebryggen/hovedkaiene med utriggere består av elementer på 6 meter. Som et minimum må de to innerste flyteelementene, altså 12 meter av flytebryggen, fjernes. I tillegg må samtlige utriggere på vestsiden av flytebryggen fra nord og sørover forbi Djupevågs eiendom fjernes, slik at Nils Dage får tilstrekkelig plass til å passere med båt mellom flytebryggen og naboenes båter som ligger fortøyd i bøye fra land.

3.6.6. Terje Egil Torvik – eier av naust på gårds- og bruksnummer 87/53

Terje Egil Torvik eier halvparten av et gammelt Hansanaust fra år 1674 innerst i det nordvestlige hjørnet av Skutevik. Naustet ligger på eiendommen til Nils Drage.

Det er plass til to vanlige robåter i Torviks halvpart av naustet. Han har ikke båt selv, men har lånt bort plass i naustet. Torvik har ikke hatt liggende båt i fortøyning utenfor naustet.

Også de som eier naust på fremmed grunn har strandretter. Slik retten ser det er retten til båtfeste i behold, ettersom det er relativt god plass til fortøyning utenfor Hansanaustet. Tilflottsretten er imidlertid krenket, på samme måte som for de andre naboene. For å gi tilstrekkelig rom for Torvik til å kunne komme seg forbi naboenes båter må uttriggerne på vestsiden av flytebryggen fra nord og sørover forbi Djupevågs eiendom fjernes.

3.6.7. Kjell Inge Tverberg/Laila Styve – eier av gårds- og bruksnummer 87/13 og 87/6

Kjell Inge Tverberg og Laila Styve eier eiendommen helt innerst i Skutevik, som grenser til oppstillingsplassen for ferjekøen i nord. På eiendommen står det et bolighus som brukes som fritidseiendom.

Tverberg og Styve bruker båt jevnlig vår, sommer og høst. De har hatt to båter liggende i bøye utenfor eiendommen, i samsvar med salgsprospektet på huset. Etter utleggingen av båthavna er bøyene flyttet nærmere land, men når båtene ligger ute er det trangt å komme forbi, selv med en liten båt. Eierne har planer om å kjøpe en større båt, og da må båtfestet flyttes lenger ut igjen, ettersom det er svært grunt innerst i viken.

Båtlaget har anført at Tverberg og Styve ikke har rett til å påberope seg rettigheter som kommer i konflikt med båthavna, ettersom de var kjent med den vedtatte reguleringsplanen og den planlagte båthavna da de overtok eiendommen. Dette kan båtlaget imidlertid ikke høres med. Retten viser til Høyesteretts avgjørelse i Rt-0987-629 (Oksval båthavn) på side 634:

Heller ikke andelslagets anførsel om at Wagner og Sjødal må finne seg i havneanlegget fordi det var etablert da de kjøpte sine eiendommer, kan føre frem. Jeg kan ikke se at deres rettsforgjengere ved avtale, konkludent atferd, passivitet eller på annen måte hadde tapt sine innsigelser mot plasseringen av anlegget. Innsigelsene må da i samme grad kunne gjøres gjeldende av rettsetterfølgerne.

Tilsvarende gjelder for Tverberg og Styve. Deres rettsforgjenger, Gyda Stenberg, som var tidligere eier av eiendommen, innga svar på nabovarsel allerede i 2007. Tverberg og Styve har således strandretter som andre eiere av eiendommer som grenser til sjøen.

Slik retten vurderer det, er tilflottsretten til Tverberg og Styve vesentlig krenket slik båthavna ligger i dag, ettersom det er tilnærmet umulig å komme frem til eiendommen innerst i bukten via sjøveien. De avbøtende tiltakene som er skissert ovenfor, fjerning av de vestvendte uttriggerne og den nordligste delen av flytebryggen, vil etter rettens skjønn være tilstrekkelig for å sikre Tverberg og Styves tilflottsrett.

Når det gjelder ønsket om uforstyrret bading, vil retten påpeke at Tverberg og Styve sin eiendom ligger helt inntil oppstillingsplassen for ferjekøen. Eiendommen har således vært utsatt for innsyn fra turister og forbipasserende lenge før båthavnen ble lagt ut, selv om «kikkingen» trolig har økt etter at bølgebryteren ble lagt til rette for rekreasjon for allmennheten. Når det gjelder fiske, har retten merket seg at det er svært grunt utenfor Tverberg og Styves eiendom, noe som gjør stedet lite egnet til fiske. Det gjelder også for det tilfellet at det blir murt opp en kai med flytebrygge langs land, slik eierne har søkt om.

3.6.8. Båtfesteretter innerst i Skutevik

I forbindelse med ombygging og utvidelse av ferjeleiet i Tørvikbygd på begynnelsen av 1970-tallet ble det ekspropriert grunn og naust med bruksrett til grunn. Som kompensasjon fikk de skadelidne rett til båtfeste i fyllingen langs ferjekaiens vestside.

Eiendomsseksjonen i Statens Vegvesen Region Vest sendte i september 2011 en e-post til Nils Drage med følgende oversikt over hvem som har båtfesterett i fyllingen:

Rett til båtfeste i fyllinga til Tørvikbygd ferjekai:

Takstnr	Gnr	Bnr	Etternamn	Fornamn	Merknad
1	87	3	Statens vegvesen		
3	87	5	Småbrekke	Lars	
4	87	8	Bråten og Natland eiendom a/s		
4	87	64	Kvam kommune		
4	87	71	Hordaland fylkeskommune		
5	87	12	Statens vegvesen		
8	87	53	Drage	Nils	
9	87	55	Kjelby	Randi I.	
13	89	2	Tveiten	Leif Johannes	
14	87	53	Torvik	Trygve	Personleg rett?
15	87	53	Borge	Isak	Personleg rett?

Som det fremkommer av oversikten, har saksøkerne Lars Småbrekke og Nils Drage hver sin båtfesterett. I tillegg mener saksøkerne Torill Borge og Jan Kåre Borge at de har overtatt to av båtfesterettene i listen. Den ene båtfesteretten fikk de da de overtok gårds- og bruksnummer 89/1 etter onkelen Isak Borge, som fikk eiendommen fra Oddbjørn Borge i 1985. Han hadde et naust på gårds- og bruksnummer 87/53, altså et naust på fremmed

grunn, som ble revet i forbindelse med ekspropriasjonen. Naustet tilhørte gårdene 89/1 og 89/2 i fellesskap. I 2020 kjøpte Torill Borge og Jan Kåre Borge også eiendommen 89/2 fra Leif Johannes Tveiten, slik at de nå mener å ha to båtfesteretter.

Selv om vegvesenet har skrevet et spørsmålstegn bak om Isak Borge sin rett kan ha vært personlig, er dette ikke sannsynliggjort for retten. Tvert imot mener tingretten det ut fra sakens dokumenter og Borges forklaring er mest sannsynlig at båtfesteretten ikke var personlig. Det vises til skjønnsak 7/1973 som ble avholdt i Norheimsund 16. juni 1973 som presiserer at inngrepet vedrørende takst 15 gjeler «Avståelse av naust med bruksrett til grunn». Naustretter er svært sjelden personlige, ettersom dette er en type rettighet som tradisjonelt ble etablert for å avbøte en mangel eller møte et behov knyttet til driften av gården. Naustet med tilhørende båtfesterett var sannsynligvis nødvendig for å kunne drive gården 89/1 og er mest sannsynlig et «tilbehør» til gården (også kalt realservitutt), jf. avhendingsloven § 3-4 (2) bokstav d). Da følger retten med når eiendommen overtas av nye eiere.

Etter dette har tingretten kommet frem til at disse saksøkerne har båtfesterett i den nordvestre delen av fyllingen til ferjekaien: Lars Småbrekke, Nils Drage og Torill Borge/Jan Kåre Borge (to båtfesteretter). I tillegg konstaterer tingretten at det i henhold til oversikten fra vegvesenet skal eksistere flere båtfesteretter i fyllingen, uten å gå nærmere inn på antallet.

Slik retten vurderer de faktiske forholdene på stedet er tilflottsretten til båtfesterne vesentlig vanskeliggjort. Det vises til at båtfesterne er i samme situasjon som Tverberg og Styve. Det er grunt innerst i viken. Bøyene kan derfor ikke legges for nærmere land. Også for denne gruppen båteiere er det påregnelig med anskaffelse av større båter i fremtiden. De avbøtende tiltakene som er beskrevet i tilknytning til Nils Drage sin eiendom vil også for båtfesterne gi tilstrekkelig manøvreringsrom.

3.7. Estetiske ulemper?

Retten har ikke i nevneverdig grad vurdert ulemper av estetisk art, forurensning og støy som småbåthavna også generer. I denne saken er det såpass åpenbart at tilflottsretten for samtlige saksøkere er vesentlig krenket, og det er derfor ikke behov for å gå nærmere inn på om de estetiske ulempene kan gi grunnlag for kravet om flytting av bryggeanlegget. Retten nøyer seg med å påpeke at det i rettspraksis synes å være klart at man som grunneier ikke kan hindre at det bygges innretninger i sjøen utenfor ens egen eiendom, så lenge anlegget ligger såpass langt ut fra land at strandretten ikke blir krenket.

3.8. Økonomisk kompensasjon istedenfor fjerning av flytebrygger?

Som retten har redegjort for ovenfor, må store deler av flytebryggeanlegget fjernes. Retten forstår at dette blir en tung økonomisk bær å bære for Tørvikbygd Båtlag, og at mange i lokalsamfunnet blir svært skuffet over å miste sin båtplass i havnen.

Av den grunn har saksøkt lagt ned en subsidiær påstand om at de dømmes til å betale erstatning til de saksøkerne som har fått sin strandrett krenket, istedenfor, eventuelt i tillegg til, flytting/fjerning av bryggeanlegget. Retten kan imidlertid ikke se at det er juridisk grunnlag for å idømme en økonomisk kompensasjon for de krenkede strandrettene i denne saken.

Saksøkte har anført at man kan bruke naboloven § 10 annet avsnitt analogisk, og at man i alle tilfeller må kunne legge vekt på den samfunnsmessige verdien av å ha en småbåthavn i Tørvikbygd som gir allmennheten tilgang til sjøen. Det vises også til den ødslingen av verdier det innebærer å måtte flytte/fjerne bryggeanlegget, og at kostnadene ikke står i forhold til den eventuelle minimale endringen i eiendomsverdi som båthavna innebærer for saksøkernes eiendommer.

Retten kan ikke se at man i andre dommer som gjelder krenkelse av strandretter har brukt nabolovens § 10 annet avsnitt analogisk. Hovedregelen er at ulovlige tilstander skal rettes ved fysisk endring/gjenoppbygging. Dette er også hovedregelen etter naboloven. I § 10 annet avsnitt er det tatt inn en snever unntaksregel som sier at man kan dømmes til å betale erstatning istedenfor retting når rettingen kommer til å volde så store utlegg eller tap at det klart står i et misforhold til gagnet. Men da er det også et vilkår at «det ikkje er noko nemnande å leggja tiltakshavaren til last». Slik retten ser det, er det sistnevnte vilkåret ikke oppfylt i vår sak. Tiltakshaveren, Tørvikbygd Båtlag, har helt siden oppstarten av prosjektet vært klar over grunneiernes strandretter. Rettighetshaverne har gjentatte ganger gitt beskjed om båtfesterettene og at det planlagte anlegget vil gjøre det for trangt å manøvrere med båt til eiendommene. Dette har blitt tatt opp både i reguleringsplanprosessen og nabovarsel av 2009, 2012 og 2015. Ved flere anledninger ble det sendt lange formelle brev fra to store advokatfirmaer som representerte noen av saksøkerne, hvor det ble gitt grundige redegjørelser for både den faktiske situasjonen og den juridiske situasjonen, med henvisninger og sitater fra rettspraksis. Resultatet av denne saken burde derfor ikke komme som noen overraskelse for saksøkte. Når det forelå en så åpenbar tvist hadde de en klar oppfordring til enten å forsøke å komme rettighetshaverne i møte, eller i det minste å få avklart de juridiske spørsmålene, eventuelt ved dom, før de gikk i gang med de store innvesteringene det innebar å etablere småbåthavna.

Om kostnadene ved flytting/fjerning står i et klart misforhold til gagnet for saksøkerne, er det ikke nødvendig å ta stilling til, ettersom retten uansett ikke kan se at det er juridisk grunnlag for å kunne bruke bestemmelsen i naboloven § 10 annet avsnitt analogisk.

Når det gjelder hensynet til allmennhetens interesser, er det selvsagt et samfunnsmessig mål å gi flest mulig av landets innbyggere tilgang til sjøen. Men man må alltid følge de reglene som gjelder når man vil gjennomføre nye prosjekter, også ved etablering av nye småbåtanlegg. I denne saken kunne man kanskje avtalt frivillig avståelse av strandretter mot en kompensasjon eller gratis båtplass, eller fått tvangsmessig avviklet kolliderende rettigheter gjennom ekspropriasjon. Ikke engang offentlige myndigheter har lov til å ta seg til rette før de har fått avviklet de rettighetene som kommer i konflikt med nye planlagte tiltak, uansett hvor gode allmenntilgode formål tiltaket har. Det samme gjelder selvsagt for båtlaget, som er en privat forening. Dersom det var slik at man kunne få «tilgivelse istedenfor tillatelse», mot å yte en økonomisk kompensasjon istedenfor å fjerne tiltaket, vil man uthule det ekspropriasjonsrettslige vernet. Derfor mener tingretten at Tørvikbygd Båtlag må dømmes til å flytte/fjerne deler av bryggeanlegget, slik at saksøkerne får sine strandretter tilbake, og at det ikke er rom for å idømme økonomisk kompensasjon som et alternativ.

3.9. Konklusjon

Tingretten har kommet til at samtlige saksøkere har vunnet frem med sine påstander og krav. Deres strandretter er krenket av Tørvikbygd Båtlag, og særlig tilflottsretten er vesentlig vanskeliggjort. Forholdet må rettes ved at båtlagets bryggeanlegg delvis fjernes/flyttes slik det gis tilstrekkelig rom for saksøkerne til å kunne bruke sine strandretter.

Retten har gitt anvisning på hvilke utriggere som skal fjernes, altså alle utriggerne som ligger på den vestlige siden av flytebryggen.

Når det gjelder selve hovedbryggen/flytebryggen som utriggerne er festet i, må den flyttes minst 3 meter lenger vekk fra strandlinjen i vest. Hvorvidt det da fremdeles er plass til fortøyning av båter på innsiden, mellom flytebryggen og bølgebryteren, må båtlaget selv avgjøre.

Resultatet av at utriggerne fjernes er at det blir en lang «tom» bryggekant mot vest. Da er det viktig at båtlaget sikrer at bryggekanten ikke blir brukt som «gjestehavn» ved at tilreisende fortøyer båtene sine «longside» langs flytebryggen. Avstandene til land som retten har lagt inn som minimum er ikke dimensjonert for dette. Ved slik fortøyning langs flytebryggen vil det igjen bli for trangt for ferdsel på innsiden av småbåthavna. Hvis båtlaget ønsker slik bruk av den vestvendte kanten av flytebryggen, kan hele anlegget alternativt flyttes ytterligere minst 3 meter mot nordøst.

Når det gjelder lengden på hovedbryggen/flytebryggen, må den kortes ned i nord med minst 12 meter, og kanskje også noe i sør, dersom det blir nødvendig for å sikre nødvendig

35 meter avstand til Tveitens eiendom. Dette må båtlaget kontrollere når flytebryggen er flyttet 3 meter mot øst og uttriggerne er fjernet.

I rettens vurdering av de konkrete avstandene som skal opprettes mellom bryggeanlegget og land, er ikke lagt inn større avstand enn det som regnes som strengt nødvendig. Det er tatt hensyn til at saksøkerne har fått en mer skjermet havn etter at bølgebryteren er kommet på plass, noe som gjør kravene til manøvreringsrom og fortøyningsplass mindre enn ellers. Retten har også tatt hensyn til de store kostnadene en eventuell fjerning av hele bryggeanlegget vil medføre, sammen med den samfunnsmessige nytten av å ha et småbåtanlegg i lokalsamfunnet, dog et langt mindre anlegg en dagens. Hvorvidt båtlaget ser det hensiktsmessig å beholde båthavnen i redusert størrelse slik retten gir rom for, må båtlaget selv ta stilling til.

Retten gir Tørvikbygd Båtlag en frist på 4 måneder til å gjennomføre de pålagte endringene. Det presiseres at dette er en absolutt frist, og at båtlaget bør tilstrebe å få ordnet forholdene tidligere med tanke på den kommende båtsesongen.

3.10. Saksomkostninger

Det fremgår av tvisteloven § 20-2 første og annet ledd, at en part som har vunnet saken, har krav på full erstatning for sine sakskostnader fra motparten. Saken er vunnet hvis parten har fått medhold fullt ut eller i det vesentlige.

Saksøkerne har vunnet saken i det vesentlige og har følgelig krav på å få dekket sine sakskostnader av Tørvikbygd Båtlag. Retten finner ikke at det foreligger tungtveiende grunner som gjør det rimelig at båtlaget helt eller delvis bør fritas for erstatningsansvaret, jf. tvisteloven § 20-2 tredje ledd. Det vises til at saken ikke har vært tvilsom for tingretten, samt at båtlaget hadde alle forutsetninger for, og en klar oppfordring til, å avklare spørsmålet om strandrettene før bryggeanlegget ble lagt ut.

Advokat Pettersen har fremlagt en kostnadsoppgave på kroner 975 078,-. Denne omfatter salær og utlegg knyttet til hele sakskomplekset, fra forarbeid med stevning startet 8. februar 2021 til og med hovedforhandling. Størstedelen av kostnadene knytter seg til forberedelse og gjennomføring av hovedforhandling. Kostnadsoppgaven omfatter merverdiavgift, fordi saksøkerne ikke har fradragsrett.

Motparten har fremmet innsigelser til kostnadsoppgaven, og mener at kostnader i denne størrelsesorden ikke har vært nødvendige og rimelige, jf. tvisteloven § 20-5. Båtlaget viser til at saksøkernes kostnadsoppgave er mer enn 3 ganger høyere enn deres egen kostnadsoppgave på totalt kroner 312 953,-. Videre vises det til at saksøkerne har brukt en rettslig medhjelper på saken, i tillegg til prosessfullmektigen, noe som var helt nødvendig og som ikke gir krav på mer erstatning.

Saksøkerne mener utgiftene har vært nødvendige med tanke på sakens store omfang, antallet saksøkere, samt behovet for møter med sakkyndige og befaringer under saksforberedelsen. Videre viser saksøkerne til at ca. 20 % av de totale sakskostnadene gjelder kostnader knyttet til prosessuelle innsigelser og tvister innledet av Tørvikbygd Båtlag, som saksøkerne har vunnet.

For å ta det siste først, mener retten at Tørvikbygd Båtlag ikke alene kan klandres for kostnadene knyttet til de prosessuelle tvistene som oppsto forut for hovedforhandlingen. Det forholdet at saksøkerne unnlot å oppgi tvistesum ved saksanlegget, og dernest ikke klarte å sørge for tilstrekkelig dokumentasjon for retten, la naturlig opp til en prosess vedrørende spørsmålet om saken måtte behandles som småkravprosess eller ikke. Når det gjelder tvistene knyttet til bevisavskjæring, kan retten ikke se at spørsmålene var særlig kompliserte eller skulle være spesielt kostnadskrevende å forberede. Retten minner om at det var saksøkerne som på saksforberedelsens siste dag la frem en rekke nye bevis, deriblant skriftlige erklæringer fra saksøkerne, uten å ha varselet det på forhånd verken til retten eller motparten, til tross for at partene senest dagen før hadde et planleggingsmøte.

I forbindelse med de prosessuelle tvistene har begge parter utarbeidet en rekke prosesskriv og innhentet sakkyndige utredninger spesielt knyttet til verdispørsmålet. Således kan ikke retten se at kostnadene på saksøkersiden skulle være noe særlig høyere enn på saksøktes side i forhold til det prosessuelle. Tilsvarende under den øvrige saksforberedelsen, hvor begge parter har fått bistand fra hver sin sakkyndige vedrørende navigeringsspørsmål og ellers har forberedt det samme faktiske og juridiske grunnlaget. Likevel har prosessfullmektigene oppgitt svært ulike antall arbeidstimer:

	Saksøkerne	Saksøkte
Arbeid frem til hovedforhandling	156 timer	47,5 timer
Arbeid frem til avslutning av hovedforhandling	66 timer	32,5 timer

Den eneste viktige forskjellen relatert til arbeidsbehovet, er at saksøkerne i alt er 12 personer, mens saksøkte kun er ett rettssubjekt. Dette medfører naturlig nok noe mer arbeid knyttet til oppfølging og møtevirksomhet på saksøkersiden. I tillegg har saksøkerne gjort en ekstra jobb relatert til oppmålinger og utarbeiding av skisser og foto. Slik retten ser det skulle det likevel ikke være behov for over tre ganger så mange arbeidstimer som saksøkte har brukt frem til hovedforhandlingen.

Slik retten ser det bærer saksøkernes høye timeantall preg av de har benyttet en rettslig medhjelper i tillegg til prosessfullmektigen. Retten kan ikke se at dette skulle være nødvendig, med tanke på at det juridiske og faktiske grunnlaget i saken ikke har endret seg

siden stevningen ble sendt inn, og at de dokumentene som har blitt fremskaffet på saksøkernes side i stor grad har vært lett tilgjengelig dokumentasjon.

Når det gjelder arbeid frem til inngivelse av stevning, har partene oppgitt tilnærmet samme antall timer. Retten mener dette arbeidet har vært nødvendig for å forberede saken og har kommet til nytte i saken. Saksøkers utlegg til reise, overnatting og utarbeiding av rapporter ol. har retten ingenting å si på.

Etter en samlet vurdering har retten kommet til at det totale timeantallet i saksøkernes kostnadsoppgave er for høyt i relasjon til hva som var nødvendig og rimelig i denne konkrete saken. Erstatningen settes derfor skjønnsmessig ned til kroner 800 000,-.

Dommen er ikke avsagt innen lovens frist grunnet dommerens arbeidsbyrde.

DOMSSLUTNING

1. Tørvikbygd Båtlag plikter å gjøre følgende endringer på bryggeanlegget i Skutevik:
 - a) fjerne alle uttriggerne som ligger på den vestlige siden av flytebryggen,
 - b) fjerne minst 12 meter av den nordre enden av flytebryggen innerst i viken for å sikre at den nordre enden av flytebryggen ikke ligger nærmere land enn 30 meter,
 - c) sørge for at den søndre enden av flytebryggen ikke ligger nærmere land enn 35 meter,
 - d) flytte hele flytebryggen 3 meter lenger vekk fra land mot nordøst for å sikre at flytebryggen ikke ligger nærmere gnr. 87 bnr. 210 enn 35 meter, og
 - e) sørge for at det settes opp nødvendige sperringer/advarsler for å unngå at bryggekannten mot vest blir brukt til fortøyning av båter, alternativt flytte flytebryggen ytterligere 3 meter lenger vekk fra land for å gi rom for «longside» fortøyning langs bryggekannten.

Påleggene skal oppfylles snarest og senest innen 4 måneder etter at dommen er rettskraftig.

2. Tørvikbygd Båtlag dømmes til å betale sakskostnader med 800 000 – åttehundretusen – kroner til saksøkerne innen to uker fra forkynnelse av dommen.

Retten hevet

Siv Hamstad Haukelidsæter

Veiledning om anke i sivile saker vedlegges.

Dokumentet i samsvar med original
Hilde Opedal
Førstekonsulent

Veiledning om anke i sivile saker

I sivile saker er det reglene i tvisteloven kapitler 29 og 30 som gjelder for anke. Reglene for anke over dommer, anke over kjennelser og anke over beslutninger er litt ulike. Nedenfor finner du mer informasjon og veiledning om reglene.

Ankefrist og gebyr

Fristen for å anke er én måned fra den dagen avgjørelsen ble gjort kjent for deg, hvis ikke retten har fastsatt en annen frist. Disse periodene tas ikke med når fristen beregnes (rettsferie):

- fra og med siste lørdag før palmesøndag til og med annen påskedag
- fra og med 1. juli til og med 15. august
- fra og med 24. desember til og med 3. januar

Den som anker, må betale behandlingsgebyr. Du kan få mer informasjon om gebyret fra den domstolen som har behandlet saken.

Hva må ankeerklæringen inneholde?

I ankeerklæringen må du nevne

- hvilken avgjørelse du anker
- hvilken domstol du anker til
- navn og adresse på parter, stedfortredere og prosessfullmektiger
- hva du mener er feil med den avgjørelsen som er tatt
- den faktiske og rettslige begrunnelsen for at det foreligger feil
- hvilke nye fakta, bevis eller rettslige begrunnelser du vil legge fram
- om anken gjelder hele avgjørelsen eller bare deler av den
- det kravet ankesaken gjelder, og hvilket resultat du krever
- grunnlaget for at retten kan behandle anken, dersom det har vært tvil om det
- hvordan du mener at anken skal behandles videre

Hvis du vil anke en tingrettsdom til lagmannsretten

Dommer fra tingretten kan ankes til lagmannsretten. Du kan anke en dom hvis du mener det er

- feil i de faktiske forholdene som retten har beskrevet i dommen
- feil i rettsanvendelsen (at loven er tolket feil)
- feil i saksbehandlingen

Hvis du ønsker å anke, må du sende en skriftlig ankeerklæring til den tingretten som har behandlet saken. Hvis du fører saken selv uten advokat, kan du møte opp i tingretten og anke muntlig. Retten kan tillate at også prosessfullmektiger som ikke er advokater, anker muntlig.

Det er vanligvis en muntlig forhandling i lagmannsretten som avgjør en anke over en dom. I ankebehandlingen skal lagmannsretten konsentrere seg om de delene av tingrettens avgjørelse som er omtvistet, og som det er knyttet tvil til.

Lagmannsretten kan nekte å behandle en anke hvis den kommer til at det er klart at dommen fra tingretten ikke vil bli endret. I tillegg kan retten nekte å behandle noen krav eller ankegrunner, selv om resten av anken blir behandlet.

Retten til å anke er begrenset i saker som gjelder formuesverdi under 250 000 kroner

Hvis anken gjelder en formuesverdi under 250 000 kroner, kreves det samtykke fra lagmannsretten for at anken skal kunne bli behandlet.

Når lagmannsretten vurderer om den skal gi samtykke, legger den vekt på

- sakens karakter
- partenes behov for å få saken prøvd på nytt
- om det ser ut til å være svakheter ved den avgjørelsen som er anket, eller ved behandlingen av saken

Hvis du vil anke en tingretts kjennelse eller beslutning til lagmannsretten

En *kjennelse* kan du som hovedregel anke på grunn av

- feil i de faktiske forholdene som retten har beskrevet i kjennelsen
- feil i rettsanvendelsen (at loven er tolket feil)
- feil i saksbehandlingen

Kjennelser som gjelder saksbehandlingen, og som er tatt på bakgrunn av skjønn, kan bare ankes dersom du mener at skjønnsutøvelsen er uforsvarlig eller klart urimelig.

En *beslutning* kan du bare anke hvis du mener

- at retten ikke hadde rett til å ta denne typen avgjørelse på det lovgrunnlaget, eller
- at avgjørelsen åpenbart er uforsvarlig eller urimelig

Hvis tingretten har avsagt dom i saken, kan tingrettens avgjørelser om saksbehandlingen ikke ankes særskilt. Da kan dommen isteden ankes på grunnlag av feil i saksbehandlingen.

Kjennelser og beslutninger anker du til den tingretten som har avsagt avgjørelsen. Anken avgjøres normalt ved kjennelse etter skriftlig behandling i lagmannsretten.

Hvis du vil anke lagmannsrettens avgjørelse til Høyesterett

Høyesterett er ankeinstans for lagmannsrettens avgjørelser.

Anke til Høyesterett over *dommer* krever alltid samtykke fra Høyesteretts ankeutvalg. Samtykke gis bare når anken gjelder spørsmål som har betydning utover den aktuelle saken, eller det av andre grunner er særlig viktig å få saken behandlet av Høyesterett. Anke over dommer avgjøres normalt etter muntlig forhandling.

Høyesteretts ankeutvalg kan nekte å ta anker over *kjennelser* og *beslutninger* til behandling dersom anken ikke reiser spørsmål av betydning utover den aktuelle saken, og heller ikke andre hensyn taler for at anken bør prøves. Anken kan også nektes fremmet dersom den reiser omfattende bevisspørsmål.

Når en anke over kjennelser og beslutninger i tingretten er avgjort ved kjennelse i lagmannsretten, kan avgjørelsen som hovedregel ikke ankes videre til Høyesterett.

Anke over lagmannsrettens kjennelser og beslutninger avgjøres normalt etter skriftlig behandling i Høyesteretts ankeutvalg.

KYSTVERKET

THOMMESSEN

5

Bilag

Geir Øystein Djupevåg
Skutevik 24
5620 Tørvikbygd

Deres ref.:

Klagers ref.:

15547847/1

Kommunens ref.:

21/593-2/N-511,

TYPE-A, GBNR-

087/0024/HEIORJ

Vår ref.:

2021/4479-15

Arkiv nr.:

Saksbehandler:

Anette Solbraa-Bay

Dato:

04.02.2022

VEDTAK I KLAGESAK - PÅLEGG OM FJERNING AV FARTØY I SKUTEVIK OG VEDTAK OM TVANGSMULKT

Vi viser til klage datert 12. mars 2021 fra Advokatfirmaet Thommessen AS v/ advokat Bernt Jacob Pettersen på vegne av Geir Øystein Djupevåg. Klagen gjelder Kvam kommunes vedtak av 11. mars 2021 om fjerning av skute fra Skutevik i Kvam kommune samt vedtak om tvangsmulkt.

Kystverket har vurdert klagen og kommet til at Kvam kommunes vedtak oppheves.

1 SAKENS BAKGRUNN

Saken gjelder en skute som Kvam kommune (heretter «Kommunen») påla Geir Øystein Djupevåg (heretter «Klager») å fjerne i vedtaksbrev av 11. mars 2021. I samme brev fattet kommunen vedtak om tvangsmulkt dersom fartøyet ikke ble fjernet innen 15. mars 2021. Tvangsmulkten ble fastsatt som en løpende mulkt på kr. 3000,- for hver dag den fastsatte frist for fjerning av fartøyet ble oversittet. Kommunen varslet samtidig at de ville flytte fartøyet på vegne av Klager dersom fartøyet ikke var flyttet innen klagefristens utløp.

Vedtaket ble pålagt den 12. mars 2021 og Klager ba samtidig om at vedtaket ble gitt oppsettende virkning etter forvaltningsloven § 42.

Ved Kommunens saksforberedelse av klagen kom Kommunen frem til at det verken forelå saksbehandlingsfeil eller materielle feil ved vedtaket. Etter innsigelser fra Klager på fristens lengde, forlenget imidlertid Kommunen fristen for å fjerne fartøyet med 10 dager; fra 15. mars 2021 til 1. april 2021. Ettersom vedtaket i det alt vesentlige ble opprettholdt, la Kommunen til grunn at Klager ikke ville være tilfreds med kommunens vedtak. Klagen ble derfor oversendt Kystverket for behandling i brev datert 23. mars 2021.

Kystverket mottok supplerende merknader fra Klager den 29. mars 2021, som han ba om at Kystverket tok i betraktning ved klagebehandlingen. Her ba Klager om at Kystverket ga vedtaket oppsettende virkning, jf. forvaltningsloven § 42.

Den 14. april 2021 besluttet Kystverket at Kommunens vedtak ikke skulle iverksettes før klagen var avgjort, jf. forvaltningsloven 42. Kystverket opplyste samtidig om at det grunnet saksbehandlingsskapasitet ikke kunne ventes at klagebehandlingen var ferdigstilt før i juni 2021.

I e-post den 23. april 2021 fra Advokatfirmaet Thommessen ble Kystverket gjort oppmerksom på at Klager hadde begjært innsyn i en rekke saksdokumenter fra Kommunen som han mente kunne bidra til å belyse habilitetsspørsmålet i klagesaken. Klager ønsket på bakgrunn av dette at Kystverket avventet klagebehandlingen til nødvendige dokumenter var fremlagt og ba samtidig om anledning til å fremme ytterligere merknader til klagen. Kystverket fastsatt frist for fremleggelse av supplerende merknader til 18. mai 2021.

Den 27. mai 2021 mottok Kystverket et brev fra Kommunen med oversikt over dokumenter som Klager var gitt innsyn i. Den 6. juni 2021 mottok Kystverket brev fra Advokatfirmaet Thommessen, på vegne av Klager, med det Kystverket oppfattet som tilsvarende til kommunens brev av 27. mai 2021. Derneft mottok Kystverket supplerende merknader til klagen den 18. mai 2021. Her fremgikk det at Klager mente det stadig forelå utestående dokumentasjon som kunne bidra til å belyse habilitetsspørsmålet og ba derfor om en ny fristforlengelse for fremsettelse av merknader til klagen. Ny frist ble av Kystverket fastsatt til 18. juni 2021.

Den 7. juni mottok Kystverket en e-post fra Kommunen med spørsmål om ytterligere forlengelse av fristen for å kommentere klagen. Dette på bakgrunn av at Kommunen avventet en ekstern vurdering av habilitetsspørsmålet. Den 24. juni 2021 forlenget Kystverket fristen ytterligere, slik at endelig frist for å fremsette merknader til klagen var 13. august 2021.

I etterkant har Kystverket vært i kontakt med Kommunen og klager ved flere anledninger, hvor saksbehandlingstiden for ferdigstilling av klagebehandlingen er blitt forespeilet. Grunnet den store mengden opplysninger og merknader som er fremlagt i etterkant av at klagen ble oversendt Kystverket i mars måned, har klagebehandlingen tatt tid.

Saken er kompleks i form av at det parallelt med klagesaken pågår en privatrettslig prosess for Hordaland tingrett, hvor Klager med flere har tatt ut stevning mot Tørvikbygd båtlag med krav om at båtlagets bryggeanlegg skal fjernes på bakgrunn av at anlegget krenket grunneiernes strandrettigheter. Klager har i brev av 13. august 2021 anmodet Kystverket om å avvente vedtak i klagesaken inntil saken er blitt rettslig behandlet i Hordaland tingrett. Kystverket har gjennom Klagers tilleggsmerknader til klagen blitt informert om at saken var berammet for Hordaland tingrett til 13. – 15. september 2021. Vi er ikke kjent med om det foreligger noen rettsavgjørelse i saken. Kystverket kan imidlertid ikke se at den privatrettslige tvisten mellom gjeldende strandrett har betydning for gyldigheten av Kommunens vedtak etter havne- og farvannsloven § 17, og vil på den bakgrunn behandle klagen uavhengig av den rettslige behandlingen.

2 KLAGERS ANFØRSLER

I klagen over kommunens vedtak sendt 12. mars 2021, begjærer Klager at Kommunen opphever sitt vedtak av 11. mars 2021 på grunn av ugyldighet. Klager anfører at det

foreligger både saksbehandlingsfeil og materielle feil. På bakgrunn av dette mener Klager at vedtaket er ugyldig.

Det er, som ovenfor nevnt (under «Sakens bakgrunn»), fremlagt merknader til klagen i totalt fem dokumenter. I dokumentene anfører Klager flere feil ved vedtaket som ikke er nevnt i klagebrevet av 12. mars 2021 og klagegrunnene begrunnes ytterligere. For oversiktens skyld listes dokumentene opp her:

1. *Klage over vedtak om fjerning av skute i Skutevik og vedtak om tvangsmulkt* av 12. mars 2021
2. *Tilleggsmerknader til klage på vedtak om fjerning av fartøy i Skutevik og vedtak om tvangsmulkt etter havne- og farvannsloven* av 29. mars 2021
3. *Merknader til Kvam herads brev* av 27. april 2021
4. *Supplerende merknader til klage på Kvam herads vedtak av 11. mars 2021* av 18. mai 2021
5. *Supplerende merknader til klage på Kvam herads vedtak av 11. mars 2021* av 13. august 2021

Når det gjelder saksbehandlingen, anfører Klager først og fremst at vedtaket ble fattet uten at Klager fikk anledning til å uttale seg og at dette er i strid med forvaltningsloven § 16. Det vises i denne forbindelse til at det innledningsvis i tilsynsprotokollen, utarbeidet av Kommunen, står «[f]rist skute: 15.3.2021». Klager mener denne formuleringen må forstås slik at Klager var gitt frist til å uttale seg i saken innen 15. mars 2021 og at det ikke skal gå utover Klager at Kommunen har fastsatt en frist på s. 9 i protokollen som ikke samsvarer med fristen fastsatt på s. 1.

Dernest bemerker Klager at Rådmann Anita Hesthamar (heretter «Rådmannen») og hennes underordnede er inhabile i saken, jf. forvaltningsloven § 6. Som begrunnelse for anførselen vises det til at Rådmannen har en særinteresse i saken på bakgrunn av at hun har vært leder for Tørvikbygd Grendautval og at Tørvikbygd Grendautval, herunder Rådmannen (før hun ble ansatt som Rådmann), har arbeidet aktivt for etablering av båtanlegget i Skutevik. Klager peker på at Tørvikbygd båtlag blir direkte påvirket av skutas plassering og dermed at Rådmannen prioriterer Tørvikbygd båtlags interesser i saken. Det nevnes også at Rådmannen har nær tilknytning til styreleder Olav Arne Økland (heretter «Styrelederen») i Tørvikbygd båtlag. Det vises i denne forbindelse til at Rådmannen og hennes familie har vært på ferietur med Styrelederen og hans familie. Videre peker Klager på at søsteren til Styrelederen, Ingunn Økland Straumstein (heretter «Straumstein»), er ansatt i økonomiavdelingen i Kommunen og at Rådmannen var en nær kollega av Straumstein da Rådmannen tidligere selv var ansatt i økonomiavdelingen. Straumstein er i tillegg styremedlem og regnskapsrevisor i Tørvikbygd båtlag.

Klager bemerker videre at saken ikke var tilstrekkelig opplyst, verken faktisk eller rettslig, før vedtaket ble fattet og dermed at vedtaket er i strid med forvaltningsloven § 17.

Videre anfører Klager at kommunen ikke har anledning til å fjerne skøyten på eget initiativ og at det i så fall vil være et ulovlig inngrep i Klagers rettigheter og stride mot forvaltningsloven § 42.

Materielt mener Klager at vedtaket er mangelfullt i form av at det er fattet på uriktig grunnlag og bygger på en rettslig villfarelse fra Kommunens side. Klager mener Kommunen har lagt til grunn uriktig rettsoppfatning hva gjelder privat eiendomsrett og strandrett og bygger sitt vedtak på en uriktig oppfatning. I denne forbindelse viser Klager til at retten til å ha båt fortøyd i bøye utenfor egen strand er en særrett for grunneier som

nyter ekspropriasjonsrettslig vern og som heller ikke kan innskrenkes ved havnereglement. Videre mener klager at skøyten ikke er til «fare eller uløp for bruken av farvannet» etter havne- og farvannsloven § 17. I denne forbindelse viser klager til at bruken av skøyten har vært den samme i over 40 år og at det er det nyetablerte båtanlegget fra 2020 som har gjort at tilfлотten til Skutevik er umuliggjort. Klager anfører videre at Tørvikbygdbåttlag ikke kan gjennomføre utbyggingen av båthavnen før de privatrettslige forhold er ordnet med berørte grunneiere, og at kommunen har misbrukt myndigheten sin grovt ved å fremtvinge utbyggingen gjennom å fatte vedtaket som her er påklaget.

3 KOMMUNENS ANFØRSLER

Ved forberedelse av klagen har kommunen vurdert de feil som klager påberopte seg i klagebrevet. Kommunen kom til at det ikke forelå saksbehandlingsfeil eller materielle feil og vedtaket ble opprettholdt. Dog ble fristen for fjerning av fartøyet forlenget med 10 dager. Kommunen anfører at det er gitt forhandsvarsel i tråd med forvaltningsloven § 16 og viser til at det kom klart frem av tilsynsrapporten at kommunen vurderte å fatte vedtak om fjerning av fartøyet, hva innholdet i vedtaket ville være og når klagers frist for uttalelse i saken var. I denne forbindelse vises det til s. 9 i tilsynsprotokollen hvor følgende fremgår:

«Kvam herad varsjar deg difor i samsvar med forvaltningslova § 16 om at me vurderer å fatta følgjande vedtak etter hamne- og farvassslova §§ 17 og 18:

Vedtak om pålegg: Skuta som ligg på sjøen ved småbåthamna i Skutevik skal fjernast innan 15.3.2021. Dersom pålegget ikkje er oppfylt innan fristen vil Kvam herad sjølv sørje for fjerning av båten. Kvam herad krev då at Geir Øystein Djupevåg dekker utgifter, skade og tap som oppstår ved at Kvam herad gjennomfører pålegget, jf. hamne- og farvasslova § 18. Du kan sende Kvam herad ei uttale til dette varselet innan 22.2.2021.» (Kommunens understreking og utheving).

Når det gjelder Rådmannens og hennes underordnede habilitet, anfører kommunen at det ikke foreligger inhabilitet etter forvaltningsloven § 6. Kommunen viser her til eksterne spørsmål ved Rådmannens habilitet i saken.

I relasjon til anførsel fra klager om manglende saksutredning forut for vedtaket, har kommunen vurdert at saken var tilstrekkelig opplyst før vedtaket ble fattet.

Når det gjelder vedtakets materielle innhold viser kommunen til at plasseringen av skuta er ulovlig og at fartøyet er vurdert å utgjøre både en fare og en uløp for bruken av farvannet, jf. havne- og farvannsloven § 17 første ledd. Kommunen viser til at de ved vurderingen av hvorvidt båten ligger lovlig plassert har lagt til grunn norsk rettslig sedvane for fastsettelse av eiendomsgrensar og videre at det er klart at fartøyet ikke ligger innenfor marbakken eller innenfor to meters-sonen langs stranda. Videre viser til kommunen til at vedtaket ble fattet med bakgrunn i kommunens plikt til å sikre fremkommelighet i kommunens sjøområde, jf. havne- og farvannsloven § 6.

4 KYSTVERKETS VURDERING

4.1 Klage mv.

Enkeltvedtak kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse, jf. forvaltningsloven § 28. Kommunens vedtak retter seg mot Klager og Klager er dermed part i saken, jf. forvaltningsloven § 2 første ledd bokstav e.

Kvam kommune fattet vedtak i saken 11. mars 2021 og vedtaket ble påklaget 12. mars 2021. Klagen er dermed rettidig fremsatt innen klagefristen på tre uker, jf. forvaltningsloven § 29 første ledd. Klagen oppfyller ellers kravene til klage, jf. forvaltningsloven § 32.

Kystverket er klageinstans i saken, jf. forskrift 21. april 2021 nr. 1227 om utpeking av Kystverket som klageinstans etter lov 21. juni 2019 nr. 70.

Kystverket kan under klagebehandlingen prøve alle sider av vedtaket og ta hensyn til nye forhold i saken, jf. forvaltningsloven § 34.

4.2 Aktuelt regelverk

Havne- og farvannsloven

Regler om fjerning mv. av fartøy og andre gjenstander finnes i havne- og farvannsloven §§ 17-19.

Det er forbudt å bruke eller etterlate fartøy eller andre gjenstander slik at disse kan være til fare for eller ulempe for bruken av farvannet eller havnen. Det er den som er ansvarlig for fartøyet eller gjenstanden som har plikt til å fjerne dette. Dersom plikten ikke overholdes kan Kommunen gi pålegg om fjerning. Dersom den ansvarlige ikke etterkommer Kommunens pålegg eller det ikke er mulig å finne den ansvarlige, kan Kommunen iverksette tiltakene selv.

Det kan fattes vedtak om tvangsmulkt når det foreligger hjemmel i særlov, jf. forvaltningsloven § 51. Hjemmel for å ilegge tvangsmulkt ved overtredelse av havne- og farvannsloven er gitt i havne- og farvannsloven § 45 første ledd.

Forvaltningsloven

Både pålegg om fjerning av fartøy og vedtak om tvangsmulkt er et enkeltvedtak etter forvaltningsloven. Forvaltningslovens saksbehandlingsregler gjelder derfor.

4.3 Kystverkets vurdering

4.3.1 Er vedtaket om pålegg om fjerning av fartøyet ugyldig?

Kystverket vil, som klageinstans, behandle klagen på kommunens vedtak om å pålegge fjerning av fartøyet med hjemmel i havne- og farvannsloven § 17. Klager har anført at kommunen ikke hadde rettslig grunnlag til å utstede et slikt pålegg og spørsmålet blir dermed om kommunens vedtak etter § 17 er heftet ved feil, og deretter om det må kjennes ugyldig.

Spørsmålet om beslutningen er heftet ved feil beror for det første på om Kommunen hadde rettslig grunnlag til å pålegge fjerning av fartøyet etter havne- og farvannsloven § 17. Bestemmelsen lyder:

«Fartøy eller andre gjenstander skal ikke brukes eller etterlates slik at det kan være til fare eller ulempe for bruken av farvannet eller havnen, med mindre noe annet følger av bestemmelse eller tillatelse gitt i eller i medhold av denne loven.

Blir forbudet i første ledd overtrådt, skal den ansvarlige fjerne gjenstanden eller gjøre det som ellers må til for å fjerne faren eller ulempen. Tiltaket skal stå i et rimelig forhold til faren eller ulempen.

Tiltak som nevnt i andre ledd kan pålegges av kommunen i kommunens sjøområde og av departementet i farvannet for øvrig.

Som ansvarlig regnes den som har brukt eller etterlatt gjenstanden i strid med første ledd, den som var reder eller eier av gjenstanden da den ble brukt eller etterlatt i strid med første ledd, og den som er reder eller eier når det blir gitt pålegg etter tredje ledd.»

Kommunen har kompetanse til å treffe vedtak etter bestemmelsens tredje ledd forutsatt at gjenstanden befinner seg i kommunens sjøområde og vilkårene for øvrig er oppfylt. Det er ikke bestridt at skuta ligger i Kommunens sjøområde. Ei heller er det bestridt at Klager er å regne som «ansvarlig» i henhold til fjerde ledd. Klager er nåværende eier av skuta og var eier da Kommunen fattet vedtaket. Vurderingstema er følgelig om det foreligger brudd på forbudet oppstilt i bestemmelsens første ledd.

Utgangspunktet i havne- og farvannsloven § 17 er at det er et generelt forbud mot å bruke eller etterlate fartøy eller gjenstander slik at de kan være til fare eller ulempe for bruken av farvannet eller havnen. Uttrykket «bruke eller etterlate» dekker enhver aktiv og passiv handling. Ikke bare aktive handlinger som umiddelbart fører til fare eller skade er omfattet, men også det å sette i verk noe som senere kan føre til farlige situasjoner, f.eks. utilstrekkelig fortøyning eller oppankring av fartøy, er omfattet.

Den ansvarlige etter § 17 har en selvstendig tiltaksplikt dersom fare eller ulempe oppstår. Dersom den ansvarlige ikke iverksetter nødvendige tiltak, kan kommunen pålegge tiltak som nevnt i § 17 annet ledd, jf. tredje ledd. Tiltak som pålegges må ligge innenfor det som den ansvarlige selv har plikt til etter andre ledd, noe som betyr at tiltaket skal stå i et rimelig forhold til faren eller ulempen. Det må også kreves at tiltakene må være egnet til å fjerne faren for skade eller ulemper for ferdseieren eller å forhindre ytterligere skade. Dersom et tiltak ikke kan sies å være nødvendig, vil det heller ikke være forholdsmessig etter vurderingen i § 17 annet ledd annet punktum, og må da normalt anses som "urimelig". Det kan bare gis pålegg om tiltak for å «fjerne gjenstanden eller gjøre det som ellers må til for å fjerne faren eller ulempen». I dette ligger at tiltak må være formålstjenlig. Utgangspunktet for vurderingen er her forholdene slik de fremstår på beslutningstidspunktet.

Havne- og farvannslovens formålsbestemmelse har stor betydning for praktiseringen av loven. Lovens formål skal vektlegges ved tolkningen av innholdet i de enkelte paragrafene. Videre skal det legges vekt på formålet når de enkelte paragrafene i loven brukes. Dette gjelder også dersom paragrafen selv kun viser til noen særskilte hensyn. Formålet til havne- og farvannsloven fremgår av lovens § 1:

«Loven skal fremme sjøtransport som transportform og legge til rette for effektiv, sikker og miljøvennlig drift av havn og bruk av farvann, samtidig som det skal tas hensyn til et konkurransedyktig næringsliv. Loven skal ivareta nasjonale forsvars- og beredskapsinteresser.».

Når man skal vurdere rekkevidden av forbudet i havne- og farvannsloven § 17 må man altså se hen til formålsbestemmelsen. Vi viser i denne forbindelse til merknadene til formålsbestemmelsen gitt i forarbeidene til havne- og farvannsloven, Prop.86 L (2018-2019), hvor det fremgår:

«Å legge til rette for «effektiv, sikker og miljøvennlig [...] bruk av farvann» omfatter både ferdsel og annen bruk av farvannet. Kjerneområdet for lovens farvannsdal er ferdselen, og da særlig transport av gods og personer.

Særlig viktig for sjøtransporten er fremkommeligheten i farvannet. Dette innebærer at loven skal legge til rette for uhindret og trygg ferdsel for sjøtransporten.

Det er ferdselen i det farvannet hvor allmennheten ferdes som loven skal legge til rette for. Den enkeltes rett til ferdsel på et begrenset område, for eksempel til og fra egen brygge, må i utgangspunktet ivaretas av andre regler. Enkeltpersoners bruk i avgrensede områder faller dermed som utgangspunkt utenfor lovens formål.».

Havne- og farvannsloven § 17 er et utslag av en tanke om at det ikke kan betegnes som en utøvelse av allemannsrett å bruke fartøy eller en gjenstand slik at den kan volde fare eller skade for ferdsel til sjøs eller omgivelsene. Uaktsom ferdsel vil klart nok kunne utgjøre en fare for ferdselen. Men også andre handlinger vil kunne medføre det samme, f.eks. bruk av lys eller andre handlinger som er villedende for sikker navigasjon. Videre vil vrak kunne utgjøre en fare for sikker ferdsel og fremkommelighet i farvannet. Mange aktiviteter medfører imidlertid en viss fare, skade eller ulempe for fremkommelighet eller ferdsel i farvannet eller i havnen uten at det dermed foreligger en overtredelse av § 17 første ledd. Det må alltid gjøres en konkret vurdering av faregraden ved den aktuelle aktiviteten for å vurdere om bestemmelsen er overtrådt.

I foreliggende sak er det fra Kommunens side pekt på at fartøyet hindrer tilkomst via sjøveien til enkelte eiendommer samt at det nyetablerte småbåtanlegget ikke kan nyttes fullt ut grunnet fartøyets plassering. Kommunen mener plasseringen av fartøyet klart er til fare og ulempe for ferdselen i farvannet på bakgrunn av at kun mindre båter kan passere skuta.

Som vi kan lese av det tredje avsnittet som er gjengitt fra forarbeidene ovenfor, er det ferdsel i farvann hvor allmennheten ferdes det skal legges til rette for og som lovens farvannsdal i all hovedsak skal ivareta. Allmenn ferdsel forutsetter en viss intensitet. Kystverkets vurdering er at det aktuelle området hvor skuten ligger plassert ikke kan anses som et område hvor allmennheten ferdes. Dette både på bakgrunn av at det er et fåtall grunneiere som har redusert ferdsel til og fra egen eiendom samt at ferdsel til og fra småbåtanlegget gjelder en avgrenset antall personer. Vi kan derfor ikke se at skuta som er pålagt fjernet utgjør en fare eller ulempe for bruken av farvannet i lovens forstand. Når det gjelder problemstillingen knyttet til bruken av det nyetablerte småbåtanlegget, er Kystverkets vurdering at dette må løses på annet vis enn ved pålegg om fjerning etter havne- og farvannsloven § 17. Etter Kystverkets vurdering bærer saken klart preg av privatrettslige problemstillinger som ikke skal eller bør løses ved pålegg fra Kommunen. Vi er for øvrig i tvil om § 17 i det hele tatt kan brukes som hjemmel for pålegg for gjennomføring av tiltak som i foreliggende sak.

Det er fremlagt billedokumentasjon fra begge parter som er ment å belyse spørsmålet om fartøyet har ligget fast der det på vedtakstidspunktet var oppankret eller ikke. Noen bilder viser fartøyet i gitte posisjon, mens andre bilder viser at fartøyet ikke er tilstede. Kystverket kan ikke se at det har betydning for adgangen til å benytte § 17 som hjemmelsgrunnlag for pålegg om en oppankringsplass er benyttet fast eller kun delvis fast.

Spørsmålet er videre om feilene medfører at kommunens vedtak er ugyldig. Hvilke følger saksbehandlingsfeil får, er regulert i forvaltningsloven § 41. Det følger av denne at dersom forvaltningslovens saksbehandlingsregler ikke er overholdt, "er vedtaket likevel gyldig når det er grunn til å regne med at feilen ikke kan ha virket bestemmende på vedtakets innhold". Feil i form av manglende hjemmel til å fatte vedtaket er en såkalt innholdsmangel, hvilket nesten alltid resulterer i ugyldighet, jf. bl.a. Eckhoff og Smith *Forvaltningsrett*, 11. utgave (2018) s. 463.

Kystverket mener det er klart at den manglende kompetansen til å fatte vedtak med hjemmel i havne- og farvannsloven § 17 tredje ledd har vært bestemmende på vedtakets innhold, da avgjørelsens innhold ligger utenfor lovens ramme.

Kystverket har kommet til at Kommunens pålegg om fjerning av fartøy etter § 17 er ugyldig. På bakgrunn av ovenstående har Kystverket kommet til at klagen må tas til følge.

4.3.2 Er vedtaket om tvangsmulkt ugyldig?

Kommunen har i sitt vedtaksbrev ikke vist til hjemmelsgrunnlaget for vedtaket om tvangsmulkt. Det er imidlertid nærliggende å tro at Kommunen har ment å bruke havne- og farvannsloven § 45 som grunnlag for sin beslutning.

Forutsetningen for bruk av tvangsmulkt etter havne- og farvannsloven § 45 er at en bestemmelse gitt i eller i medhold av havne- og farvannsloven er overtrådt. Som vurderingen ovenfor viser finner ikke Kystverket at det er grunnlag for å konstatere brudd på § 17 første ledd og Kommunens vedtak etter denne bestemmelsen er kjent ugyldig på bakgrunn av manglende hjemmelsgrunnlag.

Et ugyldig vedtak har som utgangspunkt ingen rettsvirkning, og klager kan dermed ikke sies å ha overtrådt bestemmelse gitt i eller i medhold av havne- og farvannsloven. Vilkåret for vedtak om tvangsmulkt etter § 45 første ledd er dermed ikke oppfylt, og kommunens vedtak om tvangsmulkt er heftet med feil i form av manglende kompetanse til å fatte vedtaket. Dette er tilstrekkelig til å fastslå ugyldighet. Kystverket ser likevel grunn til å bemerke at vi også har kommet til at det foreligger flere åpenbare saksbehandlingsfeil ved vedtaket om tvangsmulkt.

Vedtak om tvangsmulkt er enkeltvedtak i forvaltningslovens forstand, og reglene i forvaltningsloven om saksbehandling kommer derfor til anvendelse. Dette innebærer blant annet at dersom myndighetene tar sikte på å treffe vedtak om tvangsmulkt samtidig med et pålegg, må adressaten få særskilt beskjed om det i forhåndsvarselet etter forvaltningsloven § 16. I varselet må det klart angis hva den ansvarlige plikter å gjøre for å unngå at tvangsmulkt påløper og fristen forvaltningsorganet har tenkt å sette for å rette et ulovlig forhold må angis. Størrelsen på tvangsmulkten må også spesifiseres i varselet. Av tilsynsprotokollen, som Kommunen viser til i relasjon til forhåndsvarsel om vedtak etter havne- og farvannsloven § 17, fremgår det ikke at Kommunen ville fatte vedtak om tvangsmulkt. Kystverket kan ikke se at Kommunen har varslet Klager på annen måte om at

de ville fatte vedtak om tvangsmulkt. Det foreligger derfor saksbehandlingsfeil i form av manglende forhåndsvarsling.

Videre skal enkeltvedtak begrunnes, jf. forvaltningsloven § 24 første ledd. I begrunnelsen skal det som et minimum vises til de regler og faktiske forhold vedtaket bygger på, jf. forvaltningsloven § 25 første og annet ledd. Hovedhensynene bak vedtaket bør også nevnes, jf. tredje ledd. I pålegget vises det ikke til hjemmelsgrunnlaget for vedtak om tvangsmulkt, ei heller til de faktiske forhold eller hovedhensyn som begrunner Kommunens beslutning. Hvordan Kommunen har vurdert størrelsen på tvangsmulkten er også uklart for Kystverket. Også den manglende begrunnelsen vurderes av Kystverket som en saksbehandlingsfeil.

Kystverket vil ellers bemerke at det er uheldig at Kommunen i foreliggende sak har fattet vedtak om tvangsmulkt parallelt med at det er varslet direkte gjennomføring av pålagte tiltak etter havne- og farvannsloven § 18. For det tilfelle at vedtaket etter § 17 var gyldig, ville Klager risikere at han både ble ilagt tvangsmulkt for manglende etterlevelse av pålegget og mottok refusjonskrav fra det offentlige etter direkte gjennomføring av pålagte tiltak i henhold til § 18. Ileggelse av tvangsmulkt får her en pønalt karakter, hvilket står i direkte motstrid med målsetningen. Formålet med tvangsmulkt er å motivere adressaten til å innrette seg lovlig. Man skal kunne avverge at tvangsmulkt påløper ved å etterleve vedtaket. Tvangsmulkt skal ikke bære preg av å være en straffereaksjon for lovovertridelser. Disse forhold peker i retning av at kommunen har lagt til grunn en uriktig rettsoppfatning knyttet til bruken av § 45 om tvangsmulkt og § 18 om direkte gjennomføring.

På bakgrunn av ovenstående har Kystverket kommet til at Kommunens vedtak om tvangsmulkt er ugyldig.

4.4 Klagers øvrige merknader

Kystverket er kommet til at vedtaket om å fjerne fartøyet samt vedtaket om tvangsmulkt er ugyldig basert på at Kommunen ikke hadde rettslig grunnlag. Kystverket finner det derfor ikke nødvendig å gå nærmere inn på Klagers merknader om at pålegget om å fjerne fartøyet synes å lide av tilblivelsesmangler i form av manglende forhåndsvarsling, inhabilitet og utilstrekkelig utredning.

Det samme gjelder Klagers anførsel om at kommunen ikke har anledning til å fjerne skøyten på eget initiativ og at det i så fall vil være et ulovlig inngrep i Klagers rettigheter og stride mot forvaltningsloven § 42.

5 VEDTAK

Klagen tas til følge. Kommunens vedtak av 11. mars 2021 om fjerning av fartøy og vedtak om tvangsmulkt oppheves.

6 AVSLUTNING

Klagen er med dette forvaltningsmessig endelig avgjort og kan ikke påklages.

Med hilsen

Even Widerøe Kristoffersen
avdelingsleder

Anette Solbraa-Bay
jurist/rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Eksterne kopimottakere:
Kvam kommune

Tilleggsinformasjon vedrørende søknad om oreigning i Skutevik.

Tørvikbygd båtlag (TBL) har søkt Kvam Herad om å oreigne dei rettane som omfattar det regulerte området for småbåthamna i Skutevik. TBL søker med dette også om at Kvam Herad dekkjer kostnadane ved ei oreigning. Bakgrunnen for søknaden er som følger:

Samandrag planprosess og godkjenning av småbåthamna:

TBL byrja å arbeida for småbåthamn i Tørvikbygd i 1997. Målet var å etablere ei småbåthamn tilgjengeleg for bygda, ålmenta og fellesskapet.
Ing. Ulvund starta på vegne av TBL planarbeidet for etablering av småbåthamn i 2004.

Småbåthamna i Skutevik kom inn i kommuneplanen sin arealdel i 2006.
I forslaget til kommuneplan i 2006 låg det inne 3 forslag til plassering av småbåthamn. Dei to andre fekk motsegn av fylkesmannen og Kommunen sat då att med Skutevik som einaste alternativ.

Endeleg reguleringsplan for småbåthamna vart godkjent av Kvam heradsstyre i 2012.
Planen samsvara med ynskje frå Kvam herad og fylkesmannen at ein prøver å samle båtplassar på ein lokalitet. Dette for å redusere talet på spreidde kaiar og flytebryggjer i strandsona.

Kommuneplanen sin arealdel, vedtatt hausten 2019, vidarefører arealbruken frå førre plan frå 2006.
Den viser m.a. at arealet i Skutevik skal nyttast til kai/hamneområde for ferja og småbåthamn.

I planprosessen vart omsynet til ferjeleiet, nabo-eigedomane og båtfesterettar grundig vurderte. Etter innspel frå råka partar, vart arealet for småbåthamna justert noko mindre og båtfesterettane langs steinfyllinga ved ferjekai vart tekne spesielt omsyn til i reguleringsplanen. Råka partar fekk teikna inn sine krav til kaianlegg i planen.

I si tilråding meinte Rådmannen (Arild McClellan Steine) at reguleringa sikra tilstrekkeleg tilflot til dei kringliggjande eigedomane på ein tilfredsstillande måte, og fann at tilflot og manøvreringsarealet i sjø ikkje vart vesentleg vanskeleggjort som følgje av reguleringa.

Byggesøknad for flytebryggjer vart godkjent i 23.10.2017 vedtak nr. 463/17 DRAD. Bryggjene var ferdig utlagt i desember 2020.

Byggesøknad for steinmolo var godkjent men erstatta etter felles ynskje frå Fjord1 og TBL til flytande bølgedempar og godkjent 05.05.2020 sak nr. 003/20 LEIKAA. Bølgedemparen vart lagt ut i november 2020.

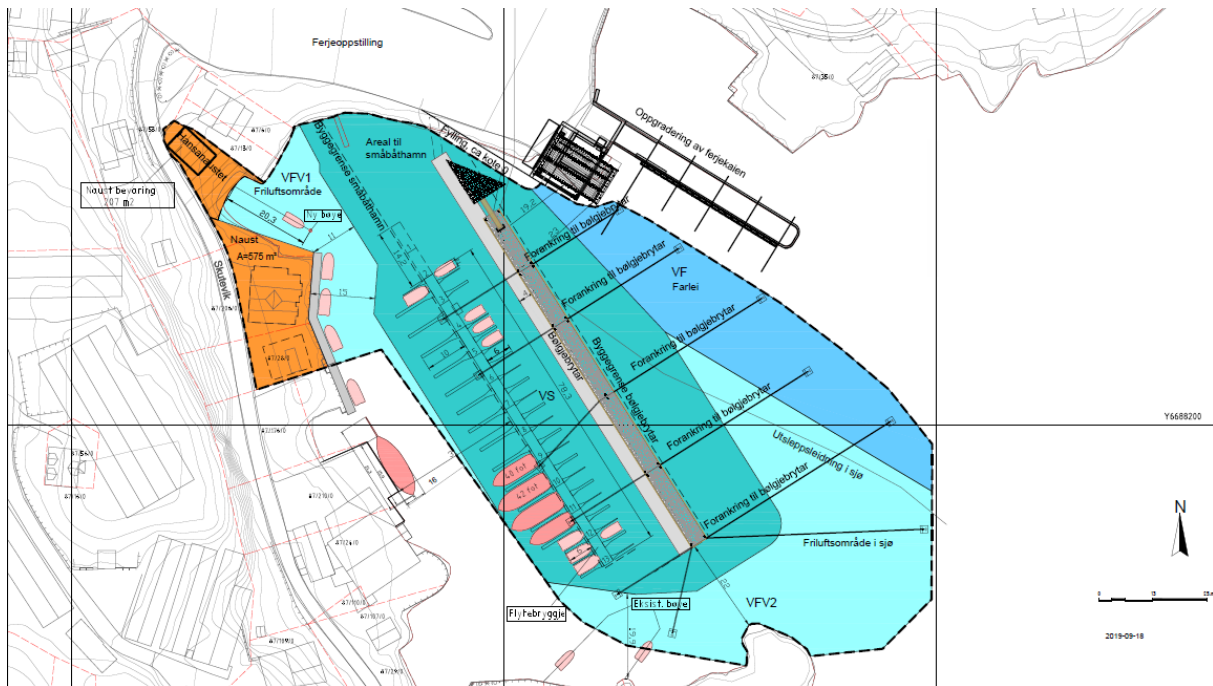
TBL har i heile prosessen retta seg etter rekkefølgjekrav, plan- og bygningslova, og har omsøkt og fått godkjenning av alle tiltak både administrativt og politisk.
I den godkjente planen er det laga plass til ca. 50 båtplassar.

TBL har også fått reguleringsplanen vurdert av jurist Tom Andre Sivertsen Arcoconsult 21.08.2015. Han kom med same tilråding som Rådmannen.
Fylkesmannen har stadfesta tilrådinga og skrive at TBL har «*alle nødvendige rettar til å etablere småbåthamna*». 07.12.2017.

Småbåthamna var fullt operativ våren 2021. Pr i dag er det seld 35 av 50 båtplassar og båtlaget har totalt 40 medlemmer.

Hamna er tilrettelagt for rørslehemma.

TBL har fått mykje skryt og gode tilbakemeldingar på hamna og spesielt tilrettelegginga for ålmenta.

Figur 1 Godkjent reguleringsplan av småbåthamn i Skutevik.

11.03.2021 vart TBL saksøkt.

Krava til saksøkarane var **1)** Fjerning av heile anlegget eller **2)** flytting av anlegget 45 meter frå land, noko som i praksis betyr fjerning av anlegget då ei slik flytting vil kome i konflikt med farleia til ferja.

Saksøkarane var ikkje villige til reell mekling: Krava stod fast.

Konsekvens

Dommen frå Tingretten kom 27.04.2022.

Saksøkarane fekk ikkje innfridd korkje krav 1) eller 2) som ville medført fjerning av heile anlegget.

Men dommen seiar at anlegget må flyttast 35 meter frå land i vest og reduserast i nord og sør-enden.

TBL vart også dømt til å dekkje sakskostnadane til saksøkarane på kr 800.000,-

Figur 2 Småbåtanlegg ihht. Tingrettsdom.

Som figur 2 viser, må småbåthanng i følge dommen reduserast kraftig. Kun ca. 20 av 50 båtplassar vil stå att. Det betyr at 15 familiar som har kjøpt båtplass vil miste denne. Reduksjonen av antall tilgjengelege båtplassar vil ha stor innverknad på prisen. Fordelinga av totalkostnadane på allereie investert anlegg, på ca. kr. 7 millionar må no fordelast på 20 og ikkje på 50 båtplassar som opprinnelig

planlagt og budsjettert for. Pris pr. breddemeter båtplass vil gå frå kr 40.000,- til ca. kr 95.000,-. Ein normal båtplass i dag på 4 meter breidde vil da kosta ca. kr. 380.000,-. Dette prisnivået vil gjere draumen om båtplass uopnåeleg for dei aller fleste. Småbåthamna vil dermed ikkje vere ei hamn for ålmenta noko som bryt med intensjonen til Kvam Herad og politikarane då dei vedtok kommuneplanen.

Dommen kan medføre at TBL må avikle og fjerne anlegget.

TBL fryktar også at ei fjerning av anlegget vil vera «dødsdom» for småbåthamn i Tørvikbygd for all framtid.

Andre saksopplysningar:

I søknaden frå Ing. Ulvund i 2004 vart det presisert at det for TBL sin del er heilt avgjerande at dei ikkje pådreg seg store kostnader i samband med reguleringa og eventuelt lyt gå til oreigning for å få gjennomført planen, då dette vil ta lang tid og som båtlaget heller ikkje har økonomi til å gjennomføra.

I sak 047/06, skriv Rådmannen:

Det bør vurderast om det ikkje er eit offentleg ansvar å tilretteleggje for eit vel- fungerande sentrum i Tørvikbygd. Kommunen kan ta på seg ansvar for regulering og kostnader ved oreigning av fast eigedom til felles nytte. «Ei regulering i området kan løysa fleire konflikter og vil kunne fremja viktige mål og strategiar i kommuneplanen. Om ein vil styre utviklinga til felles nytte, bør det vurderast om ikkje det er eit offentleg ansvar å tilretteleggje for eit vel-fungerande sentrum i Tørvikbygd».

I framlegg til vedtak, Alternativ 2, skriv Rådmannen:

Det er eit offentleg ansvar å endre reguleringsplanen for Skutevik – Fredsvik slik at ein får løyst dei lokale behova og tilrettelagd for ei utvikling som gagnar fellesskapet i samsvar med mål og strategiar i kommuneplanen. Kvam herad vil ta på seg ansvar for regulering og eventuelt oreigning av fast eigedom.

Dessverre vart saka utsett av Kvam formannskap og TBL måtte påta seg arbeidet med reguleringa. Fasit er at prosessen har kosta medlemmene i TBL over kr 1.000.000,-.

Kvam herad har ved godkjenning av byggesøknadane skrive at dei ikkje har vurdert privatrettslege forhold. TBL meiner at kommunen har plikt til å vurdere om eit tiltak strid mot naboiegedomar sine interesser eller rettigheter i sjø. Til støtte for denne vurderinga kan me visa til Sivilombudsmannen sin uttale i Somb. 2000 sak 83 s.269.

Om kommunen hadde gjennomført ei grundigare vurdering av dei privatrettslege forholda, ville det ha kome fram at oreigning var vegen å gå i tidleg fase og ei kostbar rettssak kunne vore unngått.

I Granvin gjekk Granvin herad og båtlag saman om oreigning av areal for båthamn. Kommunen tok sakskostnadane og båtlaget betalte for arealet. Båtlaget betalte for 1,5 mål på land og rettane i sjø.

I Skutevik vil oreigninga kun gjelde rettar i sjø. TBL ynskjer ikkje å fråta grunneigarar eller andre rettighetshavarar retten til tilflot og båtfeste. TBL meiner at godkjent reguleringsplan viser korleis dette kan løysast til beste for alle.

TBL søker om følgjande:

1. Kvam herad og Kvam heradsstyre vedtar oreigning av dei rettane som er nødvendige for at småbåthamna i Skutevik kan bli liggjande slik den er omsøkt og godkjent.
2. Tørvikbygd Båtlag ber Kvam Herad og Kvam heradsstyre vurdere å dekkje kostnader ved oreigning:

- a. Kvam herad dekkjer alle kostnader ved oreigning. TBL meiner det beste er at desse rettane vert eigd av kommunen då rettane ligg i kommunalt areal. Dette kan bidra til å dempe konfliktnivået.

Alternativt

- b. Kvam herad dekkjer alle sakskostnader ved oreigning. TBL dekkjer kostnadane med oreigninga av rettar i sjø.

Med venleg helsing Tørvikbygd Båtlag, ved leiar Olav Arne Økland

Saksframlegg

Saksnr: 2022/184-4
Saksbehandlar: Roald Breistein

Saksgang

Utval	Utv.saksnr.	Møtedato
Kvam herad, Kontrollutvalet	30/22	05.09.2022

Gjennomgang av møteprotokollar

Forslag til vedtak

Kontrollutvalet tar møteprotokollane som går fram av saksframstillinga til orientering.

Samandrag

I denne saka er tanken at kontrollutvalet skal gjera ei vurdering av saker i møteprotokollar frå andre politiske utval i Kvam herad som kan vera av interesse for utvalet.

Hogne Haktorson
kontrollsjef

Roald Breistein
seniorrådgjevar

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har difor inga handskriven underskrift

Saksutgreiing

Bakgrunn for saka

I møte i kontrollutvalet 09.03.2020 vart kontrollutvalet samde om å fordele oppgåvene med å lese gjennom møteprotokollane slik:

Politisk organ:	Kontrollutvalsmedlem:
Heradsstyret	Anita Sørnes
Formannskapet	Håvard Gjerde og Svanhild A. Botnen
Miljø, plan og bygningsutval	Gjermund Stuve og Michael Iversen

Vedtakskompetanse

Kontrollutvalet har vedtakskompetanse til å handsame sak om gjennomgang av møteprotokollar, jf. kommunelova § 23-2.

Vurderingar og verknader

I denne saka er tanken at kontrollutvalet skal gjera ei vurdering av saker i møteprotokollar frå andre politiske utval i Kvam herad. Møteprotokollane kan lastast ned frå heimesida til heradet på denne lenkja: <https://www.kvam.no/politikk-og-organisasjon/politikk/moteplan/>

Kontrollutvalet kan be om nærare informasjon om enkeltsaker og drøfte ulike problemstillingar som ein finn av særleg interesse i protokollane. Dette er ein av fleire måtar å gjera seg kjent med det politiske arbeidet i heradet på, og kunne fange opp saker som no eller på eit seinare tidspunkt kan vera eit aktuelt saksfelt for kontrollutvalet.

Til dette møtet er det desse møteprotokollane som er aktuell for gjennomgang:

- Heradsstyret 14.06.2022
- Formannskapet 08.06.2022
- Miljø, plan og bygningsutval 07.06. og 21.06.2022

Konklusjon

Dersom det ikkje kjem fram noko spesielt i gjennomgangen av protokollane som kontrollutvalet bør vite meir om, vert det tilrådd at kontrollutvalet tar møteprotokollane som går fram av saksframstillinga over til orientering.

Saksframlegg

Saksnr: 2022/192-7
Saksbehandlar: Roald Breistein

Saksgang

Utval	Utv.saksnr.	Møtedato
Kvam herad, Kontrollutvalet	31/22	05.09.2022

Eventuelt

Forslag til vedtak

Saka vert lagt fram utan forslag til vedtak.

Samandrag

Det vert lagt opp til å ha eventuelt på saklista for å ivareta det enkelte medlem i utvalet sin moglegheit til å sjølv å ta opp saker eller gjera vedtak i saker som ikkje er på sakslista.

Hogne Haktorson
kontrollsjef

Roald Breistein
seniorrådgjevar

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har difor inga handskriven underskrift

Saksutgreiing

Bakgrunn for saka

Vedtak i kontrollutvalet 09.03.2020 i PS 10/20 der utvalet vedtok å ha eventuelt som sak i kvart møte.

Vedtakskompetanse

Kontrollutvalet har vedtakskompetanse til å handsame sak om eventuelt, jf. kommunelova § 11-3 og § 23-2.

Vurderingar og verknader

Dersom det vert teke opp saker som krev nærare undersøkingar, eller innhenting av fleire opplysningar, før ein kan konkludere med at det er ei sak for kontrollutvalet, bør utvalet be sekretariatet førebu sak om dette til neste møte.

Konklusjon

Føremålet er å gje opning for å få nærare undersøkingar av saker som kontrollutvalet ønskjer å få utgreidd til neste møte, eventuelt til eit seinare møte i utvalet. Dessutan eventuelt å få orientering frå rådmannen eller andre i eit seinare møte.

Fra: Forum for kontroll og tilsyn[fkt@fkt.no]
Sendt: 21.06.2022 12:11:57
Til: Roald Breistein[Roald.Breistein@vlfk.no]
Tittel: Nytt fra FKT

Forum for
kontroll og tilsyn

Protokoll fra årsmøtet 2022

Forum for kontroll og tilsyn hadde årsmøte 8. juni i forbindelse med fagkonferansen på Lily Country Club, Kløfta. Årsmøtet gjorde en endring av vedtektene: I FKTs vedtekter pkt. 3 “hovedoppgaver” inntas følgende kulepunkt 5: *fremme og styrke kontrollutvalgenes og sekretariatenes uavhengighet*

Årsmøteprotokollen

Styrets sammensetting etter årsmøtet 8. juni 2022

Fra venstre: Solveig Kvamme (vara sekr), Terje Engvik, Liv Tronstad, Rita Holberg, Tom Øyvind Heitmann, Tage Pettersen (leder), Hilde Rasmussen Nilsen (vara sekr) og Jane Anita Aspen (nestleder). (Henning Warloe og Sven Castberg, begge vara pol., var ikke tilstede da blidet ble tatt.)

Ny veileder fra FKT - Håndtering av henvendelser til kontrollutvalget

Sentrale spørsmål – «Trafikkløysmodellen»	Ja	Delvis	Nei	Ukjent
Kryss på røde felt kan peke i retning av å ikke følge opp henvendelsen, mens kryss på grønne felt kan tale for å følge opp henvendelsen.				
Vedrører henvendelsen misnøye med et politisk fattet vedtak?				
Dreier henvendelsen seg om en klage på et enkeltvedtak som kommunen har fattet?				
Viser henvendelsen til lovbrudd, manglende etterlevelse av kommunale rutiner eller manglende oppfølging av kommunale vedtak?				
Viser henvendelsen til en risiko knyttet til system, rutiner, praksis i kommunen mer generelt innenfor et område?				
Dreier henvendelsen seg i hovedsak om en isolert hendelse?				
Er henvendelsen under annen behandling i et annet organ? (rettsapparat, sivilombud, statsforvalter, KOFA, klageorgan i kommunen, varslingskanal)?				
Er det annen naturlig behandlingsvei for henvendelsen (ref. organene nevnt over)?				
Kan henvendelsen, og henvendelsens oppmerksomhet, bidra til at det stilles spørsmål om tiliten til kommunens saksbehandling av en type saker?				
Berører henvendelsen et tema som kontrollutvalget allerede har vurdert som aktuelt for oppfølging i sin risiko- og vesentlighetsanalyse?				
Foreligger område som et tema i plan for forvaltningsrevisjon eller plan for eierskapakontroll?				
Kan en gjennomgang bidra til læring og forbedring?				
Bør henvendelsen prioriteres foran andre planlagte oppgaver?				

Forum for kontroll og tilsyn har ferdigstilt veilederen for håndtering av

henvendelser til kontrollutvalget. Veilederen gir råd og anbefalinger som vi håper at kontrollutvalget vil diskutere og benytte til å utarbeide egne retningslinjer. Den er ment å være et supplement til Kontrollutvalsboka.

Veileder

Kontrollutvalsdagen, Skei 29. september 2022

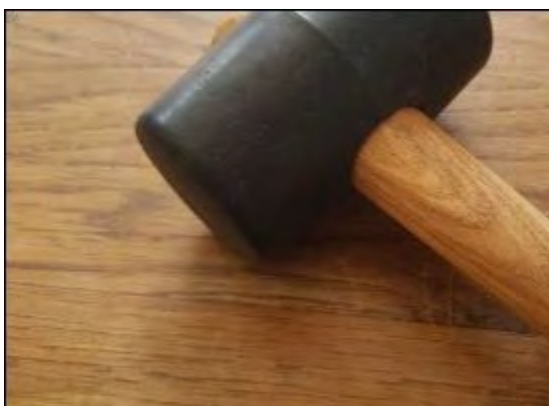
FKT og NKRF inviterer til fagsamling for kontrollutval den 29. september 2022. [Hotell Thon Hotel Jølster](#)

Påmelding

Kontrollutvalgslederskolen 2022, 24. - 25. oktober

Høsten 2022 arrangeres Kontrollutvalgslederskolen på [Quality Airport Hotel Gardermoen](#), 24. – 25. oktober. Noter datoene, nærmere informasjon kommer. Det åpnes for påmelding i august.

Svar fra departementet på spørsmål om ordførers rett til å nekte å sette sak fra kontrollutvalget på sakslisten til kommunestyret

Kommuneloven § 23-5 første punktum bestemmer at kontrollutvalget skal rapportere resultatene av sitt arbeid til kommunestyret. Departementet antar at

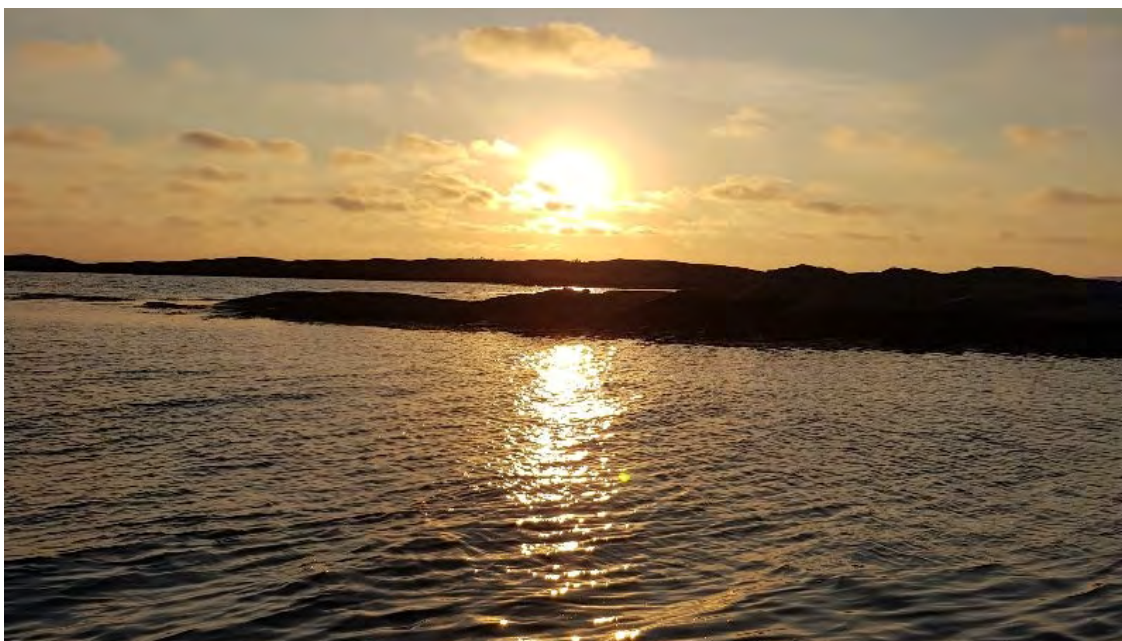
ordføreren ikke kan nekte å sette slike saker opp på sakslisten. Dette gjelder selv om ordføreren skulle mene at saken ikke er tilstrekkelig utredet.

Brev fra KDD

Lovlig lobbyisme eller ulovlig påvirkningshandel

Hva er ulovlig påvirkningshandel? Hvor går grensen til lovlig lobbyisme? I denne episoden diskuterer Erling Grimstad og Bjørn B. Mæland dette og gir eksempler på hvor denne grensen går. [Økokrimpodden](#) Advokatfirmaet Erling Grimstad AS

FKT ønsker alle en riktig god sommer !

Copyright © 2022 Forum for kontroll og tilsyn, All rights reserved.

Du mottar e-post fra Forum for kontroll og tilsyn fordi du har meldt deg på vårt nyhetsbrev.

Vår epostadresse:

Forum for kontroll og tilsyn
Kristian Augusts Gate 14
Oslo, Oslo 0164
Norway

[Add us to your address book](#)

Vil du endre hvordan du mottar nyhetsbrev fra oss?

Du kan [oppdatere dine innstillinger](#) eller [melde deg av vårt nyhetsbrev](#)

Vår dato:

07.06.2022

Vår ref:

2022/6700

Dykkar dato:

Dykkar ref:

Kvam herad,
Grovagjelet 16,
5600 NORHEIMSUND

Saksbehandlar, innvalstelefon
Håvard Rød, 5557 2143

Kvam herad - budsjett 2022 og økonomiplan 2022 - 2025

Kvam heradsstyre har i møtet 09. desember 2021, sak 128/21, handsama og vedteke budsjett 2022 og økonomiplan for 2022-2025. Vi har motteke saksdokumenta til orientering.

Kommunen er ikkje under statleg kontroll og godkjenning. Budsjett og økonomiplan er difor ikkje kontrollert etter kommunelova § 28-1 (Robek-registrerte kommunar). For alle kommunar kontrollerer Statsforvaltaren at budsjett og økonomiplan er i balanse. Dette brevet er ei tilbake-melding om korleis vi vurderer økonomien til kommunen og utviklinga slik ho er planlagt i budsjett og økonomiplan.

Kommunal- og distriktsdepartementet har sett i gang eit treårig forsøk for å skape ei tettare kopling mellom det bustadsosiale arbeidet og andre kommuneretta oppgåver hjå Statsforvaltaren i Vestland. I forsøksperioden er Husbanken sine oppgåver for dette fagområdet overførde til Statsforvaltaren. Eit godt bustadsosialt arbeid vil over tid vere lønsamt for kommunane, og til rettleiing og oppfølging av kommunane vil vi m.a. bruke informasjon frå budsjett og økonomiplanar. Vi ber difor om at kommunane frå 2023 omtalar mål og tiltak innafor det bustadsosiale arbeidet i budsjettdokumenta.

Oppsummering

Kommunen har eit svært høgt gjeldsnivå etter å ha investert mykje over mange år. Lånegjelda kjem til å auke i år, i hovudsak som følgje av bygginga av nytt omsorgssenter. Kommunen må i stor grad avgrense nye investeringar og låneopptak slik at gjelda kan bli redusert i dei komande åra.

Kommunen bør ha eit stort disposisjonsfond som driftsreserve. Kommunen er med den høge gjelda særleg utsett og sårbar for renterisiko eller ein svikt i inntektene. Disposisjonsfondet bør på denne bakgrunn bli halde på minst det same nivået som ved utgangen av 2021.

Det er viktig at kommunen oppnår gode driftsresultat slik at driftsfinansieringa av investeringar kan bli større og med det redusere behovet for låneopptak.

E-postadresse:
sfvlpost@statsforvalteren.no
Sikker melding:
www.statsforvalteren.no/melding

Postadresse:
Njøsavegen 2
6863 Leikanger

Besøksadresse:
Njøsavegen 2, Leikanger
Statens hus, Kaigaten 9, Bergen
Fjellvegen 11, Førde

Telefon: 57 64 30 00
www.statsforvalteren.no/vl
Org.nr. 974 760 665

Budsjett 2022

I rekneskapen for 2021 er det eit netto driftsoverskot med kr 73,5 mill. Det utgjer 7,2 prosent av driftsinntektene i 2021. Netto driftsoverskot er i hovudsak sett av til å styrke disposisjonsfondet.

Netto driftsunderskot i opphavleg vedteke budsjett for 2022 var - kr 1,3 mill. Den førebelse prognosen etter første tertial i år syner at kommunen kan få eit vesentleg betre resultat enn i opphavleg budsjett.

Kommunen har budsjettert med kr 260,4 mill. i skatt på eige og inntekt for 2022. Ordinær skatt og rammetilskot er budsjettert med til saman kr 573,1 mill.

Inntektsprognosen frå KS for 2022 er no oppdatert etter framlegget til revidert nasjonalbudsjett og kommuneproposisjonen. Pårekna auka inntekter i revidert nasjonalbudsjett må bli sett i samanheng med pårekna større pris- og kostnadsvekst for kommunane i år. Kommunen har innarbeidd auka pris- og kostnadsvekst i sin prognose for resultat.

Det er budsjettert med kr 40,0 mill. i eigedomsskatt for 2022. Innkomen eigedomsskatt i 2021 var om lag kr 45,8 mill.

Kommunen har eigedomsskatt på næringseigedom, kraftverk og bustader/fritidshus. Det er gjort vedtak om reduksjon i eigedomsskatt på bustader/fritidshus, frå 3,2 promille i 2021 til 3,0 promille i år. Det er også gjort vedtak om innføring av botnfrådrag på kr 200.000,- i eigedomsskattetakstane for bustader og fritidseigedomar i år.

Det er budsjettert med aksjeutbytte kr 14,1 mill. Aksjeutbytte kjem frå Kvam Energi AS og BKK (0,9 prosent eigardel). Høge straumprisar bidreg til større utbytte i 2021 og 2022, samanlikna med 2020.

Det er budsjettert med kr 15,1 mill. i utbetaling frå Havbruksfondet.

Kommunestyret har gjort vedtak om å betale lånegjelda med minimumsavdrag, basert på § 14-18 i kommunelova. Det er budsjettert med kr 43,2 mill. i ordinære avdrag (utanom avdrag på formidlingslån).

I 2022 er det budsjettert med brutto investeringar for til saman kr 266,3 mill. Den største investeringa er i Strandebarm omsorgssenter.

Investeringane i vatn og avlaup er planlagt lånefinansierte fullt ut. Dei andre investeringane er i hovudsak planlagt finansierte med bruk av lån. Dessutan blir dei finansierte med moms-kompensasjon og investeringstilskot.

Lånebehovet for 2022 er budsjettert med kr 158,8 mill., med fråtrekk for ubrukte lånemidlar per 01.01.2022. Det er for 2022 gjort vedtak om låneopptak i Husbanken med kr 15,0 mill. til vidare utlån.

Kommunen si brutto langsiktige lånegjeld ved utgangen av 2021 var kr 1,35 mrd., medrekna startlån til vidare utlån. Dette utgjer 132 prosent av sum driftsinntekter i 2021. Lånegjelda var til same tid om lag kr 159.400,- per innbyggjar.

Kommunen sitt disposisjonsfond var kr 158,7 mill. ved utgangen av 2021. Det utgjør 15 ½ prosent av driftsinntektene i 2021.

Økonomiplan 2022 - 2025

Økonomiplanen skal vise korleis langsiktige utfordringar, mål og strategiar i kommunale planar skal følgjast opp. Saman med årsbudsjettet skal han vise kommunestyret sine prioriteringar og løyvingar og dei mål og premisser som økonomiplanen og årsbudsjettet byggjer på. Kommuneplanens handlingsdel, med same formål, kan inngå i økonomiplanen.

I opphavleg økonomiplan var det for åra 2023 og 2024 planlagt netto driftsoverskot med 0,5 prosent og 0,6 prosent av driftsinntektene. For 2025 var det i planen eit netto driftsunderskot, - 0,5 prosent av driftsinntektene. Førebels prognose for i år og dei neste åra i økonomiplanperioden syner at dei årlege resultata kan bli betre enn i opphavleg budsjett og økonomiplan.

Det er planlagt eit høgt investeringsnivå i år, for ein stor del som følgje av investeringa i Strandebarm omsorgssenter. For dei neste åra i planperioden er det lagt opp til eit vesentleg lågare investeringsnivå.

Det er rekna at den langsiktige lånegjelda vil vere relativt stabil gjennom økonomiplanperioden, om lag kr 1,35 mrd. I tillegg har kommunen lån i Husbanken til vidare utlån, som no utgjør kr 123 mill.

Finansielle måltal

Etter kommunelova skal kommunestyret sjølv vedta finansielle måltal med handlingsreglar for utvikling av økonomien til kommunen. Finansielle måltal skal nyttast i planlegging og styring, som grunnlag for å vareta den økonomiske handleevna over tid.

Kommunen har vedteke følgjande måltal i heradsstyresak 142/19:

1. Lånegjeld i prosent av driftsinntektene skal ikkje overstige 160 prosent i økonomiplanperioden.
2. Netto driftsresultat skal vere budsjettert til minimum null prosent av driftsinntektene i perioden 2022-2025, samla for alle åra.

Statsforvaltaren sine vurderingar

Kommunen hadde eit særleg godt resultat for 2021, som har gitt grunnlag for å bygge opp disposisjonsfondet. Førebels prognose syner at kommunen kan få betre resultat i planperioden enn i opphavleg vedteke budsjett og økonomiplan. Resultata i planperioden må bli sett i samanheng med at det er pårekna relativt store utbetalingar frå Havbruksfondet i dei to åra 2022 og 2024.

Det er viktig at kommunen oppnår gode driftsresultat slik at driftsfinansieringa av investeringar kan bli større og med det redusere behovet for låneopptak.

Kommunen har eit svært høgt gjeldsnivå etter å ha investert mykje over mange år. Lånegjelda kjem til å auke i år, i hovudsak som følgje av bygginga av nytt omsorgssenter. Lånegjelda vil vere svært høg, også etter at statleg investeringstilskot til omsorgssenteret blir nytta til ekstra

gjeldsnedbetaling. Det er viktig at gjeldsnivået blir redusert i dei komande åra. Kommunen må i stor grad avgrense nye investeringar og låneopptak slik at gjelda over tid blir redusert.

Disposisjonsfondet var ved utgangen av 2021 om lag 15 ½ prosent av driftsinntektene. Kommunen bør ha eit stort disposisjonsfond som driftsreserve. Kommunen er med den høge gjelda særleg utsett og sårbar for renterisiko eller ein svikt i inntektene. Disposisjonsfondet bør på denne bakgrunn bli halde på minst det same nivået som ved utgangen av 2021, målt i prosent av driftsinntektene.

Kommunen har ei eldre befolkningssamansetjing. Det er no vesentleg fleire eldre innbyggjarar i kommunen enn for landsgjennomsnittet, særleg i dei eldste aldersgruppene. Det er krevjande å tilpasse tenestene til dette.

Med helsing

Gunnar O. Hæreid
fung. statsforvaltar

Nils Erling Yndesdal
kommunaldirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kvam herad

Sakspapir

SAKSGANG

Utval	Møtedato	Saknr
Kvam formannskap	08.06.2022	073/22
Kvam heradsstyre	14.06.2022	042/22
Rådet for menneske med nedsett funksjonsevne og eldre	09.06.2022	013/22
Kvam Ungdomsråd	13.06.2022	043/22

Avgjerd av:	Arkiv:	Arkivsaknr
Saksh.: Neteland, Kristi	Objekt:	22/2276 - 1

Tertialrapport 2022, 1. tertial

Behandling i politiske utval:

08.06.2022, FSK- 073/22 Vedtak:

Kvam heradsstyre vedtar følgjande:

- a. Rapporten for 1. tertial 2022 vert teken til vitande*
 - b. Driftsbudsjettet vert justert i samsvar med tabellen for «Resultatoversikt» som ligg i rapporten, og fordeling per Kostra-tema i skjema 1B.*
 - c. Investeringsbudsjettet vert justert i samsvar med tabellane for «Status investering og finansiering» og "Status investeringar, 2B" som ligg i rapporten. Rådmannen si fullmakt til å inngå avtale om kjøp på bustader på inntil 10 mill.kr. per år vert utvida til 16 mill.kr i 2022, og redusert med 2 mill.kr til 8 mill.kr. i resten av økonomiplanperioden.*
 - d. Avdrag på Husbanklån er auka med 0,5 mnok til 3 mill.kr.i forhold til opphavleg budsjett 2022. Rådmannen står fritt til å betala budsjetterte avdrag på dei lån han finn føremålstenleg, uavhengig av opprinneleg vedtak.*
 - e. Kvam herad opprettar eit klima og energifond.*
- Fondet skal etter søknad gje tilskot til klima- og energiltak i burettslag og sameige, næringsverksemder og private bustader. Fondet skal bidra til å redusera klimagassutslepp og effektivisera energibruken i Kvam.*

- Energiforbetring i bustader
- Energiforbetring i burettslag og sameige
- Tilskot til ladeinfrastruktur for elkøyretøy i næringslivet
- Tilskot til solcelleanlegg i privatbustader, burettslag, sameige og yrkesbygg. Tilskot til rådgjevingstenester kan også gjevast

Tilskota kan gjevast for inntil 30% av dokumenterte kostnader, med tak på kr 50.000,- pr bustad, eller seksjon, og gjeld tiltak som ikkje er avslutta pr 01.06.22

Heradsstyret bed administrasjonen utarbeida nærare retningsliner for tildeling. og føreset at søknads- og saksbehandlingssystem er i gang i løpet av hausten 2022.

Kvam heradsstyre set av tre millionar kroner for 2022, og nye fem millionar for 2023.

Finansiering: Disp.fond - ekstra kraftinntekter.

f. Prosjekt – meir ope bibliotek - Ålvik

Kvam heradsstyre bed rådmannen investera i og installera kortlesar, bokscanner, og evt anna naudsynt utstyr til biblioteket i Ålvik, slik at det vert mogleg for brukarane av biblioteket å koma seg inn alle dagar i veka. Erfaringane med prosjektet kan brukast i vurdering av liknande tiltak ved dei andre biblioteka i Kvam.

Det vert sett av inntil kr 250.000,- til dette.

Finansiering: Lån.

g) Kvam heradsstyre bed rådmannen leiga to kontorarbeidsplassar i eitt av kontorhotella i Kvam

Føremål: Å tilby kontorplassar gratis til utflytte kvemmingar eller andre som kan tenkja seg å arbeida i eit fellesskap medan dei er i Kvam. Samlokalisering på tvers av profesjonar kan gje synergieffektar, og mogleg vinst for lokal næringsutvikling. I periodar der det er ledig kapasitet kan heradet sine tilsette nytta kontora.

Det vert sett av inntil 50.000, til dette for resten av 2022

Finansiering: Disposisjonsfond

h) Ferdigstilling av gangveg «Pensjonisten – Torget» i Ålvik.

Kvam heradstyre ynskjer ferdigstillast gangvegen mellom «Pensjonisten» og Torget i Ålvik. Ein bed administrasjonen koma tilbake til heradsstyret med kostnadsoverslag i løpet av 2022, med sikte på å innarbeida det i investeringsbudsjettet for 2023.

i) Rådmannen får fullmakt til å bruke inntil kr 300.000 til kjøp og gjennomføring av eit førebyggjande haldningsprogram, t.d. MOT eller Mitt Val, med tema mobbing, rus, psykisk helse, livsmeistring, negativ åtferd/haldningar o.l. Haldningsprogrammet skal nyttast i Kvammaskulen.

Finansiering: Disposisjonsfond

j) Rådmanne får i oppdrag å få framdrift i etablering av gatelys som er prioritert i trafikkisikringsplanen. rådmannen får i oppdrag å strata med strekkja frå gravplassen i Tørvikbygd til Heradstveitvegen.

Heradstyret kjem tilbake til ein heiheitleg plan i budsjettet for 2023

kostnadsramme kr 400,000

finansiert: Lån

k) Rådmannen får fullmakt til å bruka inntil 3 mill.kr. i løpet av budsjettåret til å finansiera overlappende stillingar i samband med rekrutteringsarbeid. Potten vert finansiert med disposisjonsfond for ekstra kraftinntekter, konto 25600200.

Saksordførar: Ottar Randa, H

09.06.2022, RMNFE- 013/22 Vedtak:

Kvam heradsstyre vedtar følgjande:

a. Rapporten for 1. tertial 2022 vert teken til vitande

b. Driftsbudsjettet vert justert i samsvar med tabellen for «Resultatoversikt» som ligg i rapporten, og fordeling per Kostra-tema i skjema 1B.

c. Investeringsbudsjettet vert justert i samsvar med tabellane for «Status investering og finansieringa» og "Status investeringar, 2B" som ligg i rapporten. Rådmannen si fullmakt til å inngå avtale om kjøp på bustader på inntil 10 mill.kr. per år vert utvida til 16 mill.kr i 2022, og redusert med 2 mill.kr til 8 mill.kr. i resten av økonomiplanperioden.

d. Avdrag på Husbanklån er auka med 0,5 mnok til 3 mill.kr. i forhold til opphavleg budsjett 2022. Rådmannen står fritt til å betala budsjetterte avdrag på dei lån han finn føremålstenleg, uavhengig av opprinneleg vedtak.

e. Kvam herad opprettar eit klima og energifond.

Fondet skal etter søknad gje tilskot til klima- og energitiltak i burettslag og sameige, næringsverksemdar og private bustader. Fondet skal bidra til å redusera klimagassutslepp og effektivisera energibruken i Kvam.

- Energiforbetring i bustader

- Energiforbetring i burettslag og sameige

- Tilskot til ladeinfrastruktur for elkøyretøy i næringslivet

- Tilskot til solcelleanlegg i privatbustader, burettslag, sameige og yrkesbygg. Tilskot til rådgjevingstenester kan også gjevast

Tilskota kan gjevast for inntil 30% av dokumenterte kostnader, med tak på kr 50.000,- pr bustad, eller seksjon, og gjeld tiltak som ikkje er avslutta pr 01.06.22

Heradsstyret bed administrasjonen utarbeida nærare retningslinjer for tildeling. og føreset at søknads- og saksbehandlingssystem er i gang i løpet av hausten 2022.

Kvam heradsstyre set av tre millionar kroner for 2022, og nye fem millionar for 2023.

Finansiering: Disp.fond - ekstra kraftinntekter.

f. Prosjekt – meir ope bibliotek - Ålvik

Kvam heradsstyre bed rådmannen investera i og installera kortlesar, bokscanner, og evt anna naudsynt utstyr til biblioteket i Ålvik, slik at det vert mogleg for brukarane av biblioteket å koma seg inn alle dagar i veka. Erfaringane med prosjektet kan brukast i vurdering av liknande tiltak ved dei andre biblioteka i Kvam.

Det vert sett av inntil kr 250.000,- til dette.

Finansiering: Lån.

g) Kvam heradsstyre bed rådmannen leiga to kontorarbeidsplassar i eitt av kontorhotella i Kvam

Føremål: Å tilby kontorplassar gratis til utflytte kvemmingar eller andre som kan tenkja seg å arbeida i eit fellesskap medan dei er i Kvam. Samlokalisering på tvers av profesjonar kan gje synergieffektar, og mogleg vinst for lokal næringsutvikling. I periodar der det er ledig kapasitet kan heradet sine tilsette nytta kontora.

Det vert sett av inntil 50.000, til dette for resten av 2022

Finansiering: Disposisjonsfond

h) Ferdigstilling av gangveg «Pensjonisten – Torget» i Ålvik.

Kvam heradstyre ynskjer ferdigstillast gangvegen mellom «Pensjonisten» og Torget i Ålvik. Ein bed administrasjonen koma tilbake til heradsstyret med kostnadsoverslag i løpet av 2022, med sikte på å innarbeida det i investeringsbudsjettet for 2023.

i) Rådmannen får fullmakt til å bruke inntil kr 300.000 til kjøp og gjennomføring av eit førebyggjande haldningsprogram, t.d. MOT eller Mitt Val, med tema mobbing, rus, psykisk helse, livsmeistring, negativ åtferd/haldningar o.l. Haldningsprogrammet skal nyttast i Kvammaskulen.

Finansiering: Disposisjonsfond

j) Rådmanne får i oppdrag å få framdrift i etablering av gatelys som er prioritert i trafikkisikringsplanen. rådmannen får i oppdrag å strata med strekkja frå gravplassen i Tørvikbygd til Heradstveitvegen.

Heradstyret kjem tilbake til ein heiheitleg plan i budsjettet for 2023

kostnadsramme kr 400,000

finansiert: Lån

13.06.2022, URÅD- 043/22 Vedtak:

Kvam heradsstyre vedtar følgjande:

a. Rapporten for 1. tertial 2022 vert teken til vitande

b. Driftsbudsjettet vert justert i samsvar med tabellen for «Resultatoversikt» som ligg i rapporten, og fordeling per Kostra-tema i skjema 1B.

c. Investeringsbudsjettet vert justert i samsvar med tabellane for «Status investering og finansieringa» og "Status investeringar, 2B" som ligg i rapporten. Rådmannen si fullmakt til å inngå avtale om kjøp på bustader på inntil 10 mill.kr. per år vert utvida til 16 mill.kr i 2022, og redusert med 2 mill.kr til 8 mill.kr. i resten av økonomiplanperioden.

d. Avdrag på Husbanklån er auka med 0,5 mnok til 3 mill.kr. i forhold til opphavleg budsjett 2022. Rådmannen står fritt til å betala budsjetterte avdrag på dei lån han finn føremålstenleg, uavhengig av opprinneleg vedtak.

e. Kvam herad opprettar eit klima og energifond.

Fondet skal etter søknad gje tilskot til klima- og energitiltak i burettslag og sameige, næringsverksemdar og private bustader. Fondet skal bidra til å redusera klimagassutslepp og effektivisera energibruken i Kvam.

- Energiforbetring i bustader*
- Energiforbetring i burettslag og sameige*
- Tilskot til ladeinfrastruktur for elkøyretøy i næringslivet*
- Tilskot til solcelleanlegg i privatbustader, burettslag, sameige og yrkesbygg. Tilskot til rådgjevingstenester kan også gjevast*

Tilskota kan gjevast for inntil 30% av dokumenterte kostnader, med tak på kr 50.000,- pr bustad, eller seksjon, og gjeld tiltak som ikkje er avslutta pr 01.06.22

Heradsstyret bed administrasjonen utarbeida nærare retningslinjer for tildeling. og føreset at søknads- og saksbehandlingssystem er i gang i løpet av hausten 2022.

Kvam heradsstyre set av tre millionar kroner for 2022, og nye fem millionar for 2023.

Finansiering: Disp.fond - ekstra kraftinntekter.

f. Prosjekt – meir ope bibliotek - Ålvik

Kvam heradsstyre bed rådmannen investera i og installera kortlesar, bokscanner, og evt anna naudsynt utstyr til biblioteket i Ålvik, slik at det vert mogleg for brukarane av biblioteket å koma seg inn alle dagar i veka. Erfaringane med prosjektet kan brukast i vurdering av liknande tiltak ved dei andre biblioteka i Kvam.

Det vert sett av inntil kr 250.000,- til dette.

Finansiering: Lån.

g) Kvam heradsstyre bed rådmannen leiga to kontorarbeidsplassar i eitt av kontorhotella i Kvam

Føremål: Å tilby kontorplassar gratis til utflytte kvemmingar eller andre som kan tenkja seg å arbeida i eit fellesskap medan dei er i Kvam. Samlokalisering på tvers av profesjonar kan gje synergieffektar, og mogleg vinst for lokal næringsutvikling. I periodar der det er ledig kapasitet kan heradet sine tilsette nytta kontora.

Det vert sett av inntil 50.000, til dette for resten av 2022

Finansiering: Disposisjonsfond

h) Ferdigstilling av gangveg «Pensjonisten – Torget» i Ålvik.

Kvam heradstyre ynskjer ferdigstillast gangvegen mellom «Pensjonisten» og Torget i Ålvik. Ein bed administrasjonen koma tilbake til heradsstyret med kostnadsoverslag i løpet av 2022, med sikte på å innarbeida det i investeringsbudsjettet for 2023.

i) Rådmannen får fullmakt til å bruke inntil kr 300.000 til kjøp og gjennomføring av eit førebyggjande haldningsprogram, t.d. MOT eller Mitt Val, med tema mobbing, rus, psykisk helse, livsmeistring, negativ åtferd/haldningar o.l. Haldningsprogrammet skal nyttast i Kvammaskulen.

Finansiering: Disposisjonsfond

j) Rådmanne får i oppdrag å få framdrift i etablering av gatelys som er prioritert i

trafikkisikringsplanen. rådmannen får i oppdrag å strata med strekkja frå gravplassen i Tørvikbygd til Heradstveitvegen.

Heradstyret kjem tilbake til ein heiheitleg plan i budsjettet for 2023

kostnadsramme kr 400,000

finansiert: Lån

Finansiering av tilleggspunkta skal ikkje gå ut over tilbodet til barn og unge i Kvam herad.

14.06.2022, HST- 042/22 Vedtak:

Kvam heradsstyre vedtar følgjande:

a. Rapporten for 1. tertial 2022 vert teken til vitande

b. Driftsbudsjettet vert justert i samsvar med tabellen for «Resultatoversikt» som ligg i rapporten, og fordeling per Kostra-tema i skjema 1B.

c. Investeringsbudsjettet vert justert i samsvar med tabellane for «Status investering og finansieringa» og "Status investeringar, 2B" som ligg i rapporten. Rådmannen si fullmakt til å inngå avtale om kjøp på bustader på inntil 10 mill.kr. per år vert utvida til 16 mill.kr i 2022, og redusert med 2 mill.kr til 8 mill.kr. i resten av økonomiplanperioden.

d. Avdrag på Husbanklån er auka med 0,5 mnok til 3 mill.kr.i forhold til opphavleg budsjett 2022. Rådmannen står fritt til å betala budsjetterte avdrag på dei lån han finn føremålstenleg, uavhengig av opprinneleg vedtak.

e. Kvam herad opprettar eit klima og energifond.

Fondet skal etter søknad gje tilskot til klima- og energitiltak i burettslag og sameige, næringsverksemdar og private bustader. Fondet skal bidra til å redusera klimagassutslepp og effektivisera energibruken i Kvam.

- Energiforbetring i bustader

- Energiforbetring i burettslag og sameige

- Tilskot til ladeinfrastruktur for elkøyretøy i næringslivet

- Tilskot til solcelleanlegg i privatbustader, burettslag, sameige og yrkesbygg. Tilskot til rådgjevingstenester kan også gjevast

Tilskota kan gjevast for inntil 30% av dokumenterte kostnader, med tak på kr 50.000,- pr bustad, eller seksjon, og gjeld tiltak som ikkje er avslutta pr 01.06.22

Heradsstyret bed administrasjonen utarbeida nærare retningslinjer for tildeling. og føreset at søknads- og saksbehandlingssystem er i gang i løpet av hausten 2022.

Kvam heradsstyre set av tre millionar kroner for 2022, og nye fem millionar for 2023.

Finansiering: Disp.fond - ekstra kraftinntekter.

f. Prosjekt – meir ope bibliotek - Ålvik

Kvam heradsstyre bed rådmannen investera i og installera kortlesar, bokscanner, og evt anna naudsynt utstyr til biblioteket i Ålvik, slik at det vert mogleg for brukarane av biblioteket å koma seg inn alle dagar i veka. Erfaringane med prosjektet kan brukast i vurdering av

liknande tiltak ved dei andre biblioteka i Kvam.

Det vert sett av inntil kr 250.000,- til dette.

Finansiering: Lån.

g) Kvam heradsstyre bed rådmannen leiga to kontorarbeidsplassar i eitt av kontorhotella i Kvam

.

Føremål: Å tilby kontorplassar gratis til utflytte kvemmingar eller andre som kan tenkja seg å arbeida i eit fellesskap medan dei er i Kvam. Samlokalisering på tvers av profesjonar kan gje synergieffektar, og mogleg vinst for lokal næringsutvikling. I periodar der det er ledig kapasitet kan heradet sine tilsette nytta kontora.

Det vert sett av inntil 50.000, til dette for resten av 2022

Finansiering: Disposisjonsfond

h) Ferdigstilling av gangveg «Pensjonisten – Torget» i Ålvik.

Kvam heradstyre ynskjer ferdigstillast gangvegen mellom «Pensjonisten» og Torget i Ålvik. Ein bed administrasjonen koma tilbake til heradsstyret med kostnadsoverslag i løpet av 2022, med sikte på å innarbeida det i investeringsbudsjettet for 2023.

i) Rådmannen får fullmakt til å bruke inntil kr 500.000 til kjøp og igangsetting av eit førebyggjande haldningsprogram, t.d. MOT eller Mitt Val, med tema mobbing, rus, psykisk helse, livsmeistring, negativ åtferd/haldningar o.l. Haldningsprogrammet skal nyttast i Kvammaskulen.

Finansiering: Disposisjonsfond

j) Rådmanne får i oppdrag å få framdrift i etablering av gatelys som er prioritert i trafikksekringsplanen. rådmannen får i oppdrag å starta med strekkja frå gravplassen i Tørvikbygd til Heradstveitvegen.

Heradstyret kjem tilbake til ein heiheitleg plan i budsjettet for 2023

kostnadsramme kr 400,000

finansiert: Lån

k) Rådmannen får fullmakt til å bruka inntil 3 mill.kr. i løpet av budsjettåret til å finansiera overlappande stillingar i samband med rekrutteringsarbeid. Potten vert finansiert med disposisjonsfond for ekstra kraftinntekter, konto 25600200.

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Kvam heradsstyre vedtar følgjande:

a. Rapporten for 1. tertial 2022 vert teken til vitande

b. Driftsbudsjettet vert justert i samsvar med tabellen for «Resultatoversikt» som ligg i rapporten, og fordeling per Kostra-tema i skjema 1B.

c. Investeringsbudsjettet vert justert i samsvar med tabellane for «Status investering og finansiering» og "Status investeringar, 2B" som ligg i rapporten. Rådmannen si fullmakt til å inngå avtale om kjøp på bustader på inntil 10 mill.kr. per år vert utvida til 16 mill.kr i 2022, og redusert med 2 mill.kr til 8 mill.kr. i resten av økonomiplanperioden.

d. Avdrag på Husbanklån er auka med 0,5 mnok til 3 mill.kr.i forhold til opphavleg budsjett 2022. Rådmannen står fritt til å betala budsjetterte avdrag på dei lån han finn føremålstenleg, uavhengig av opprinneleg vedtak.

Samandrag:

Rådmannen legg fram rapport om den kommunale økonomien etter 1. tertial 2022. Tertialen vert publisert i det nettbaserte verksemdstyringssystemet Framsikt, på denne lenkja:

https://pub.framsikt.net/2022/kvam/mr-202204-1tertialrapport_2022/

Vedlegg i saka:

Dok.id	Tittel
55189	1 tertialrapport 2022
54321	Finansrapport per 30.04.2022
54322	Kvam gjeldsrapport pr 30.04.2022
54323	Prosjektrapport drift 1T 2022
54324	Fondsoversikt 2022-2025

08.06.2022 Kvam formannskap

Fellesframlegg frå Ap, FrP, H og KrF sett fram av ordførar Torgeir Næss:

Nytt punkt: Kvam herad opprettar eit klima og energifond.

Fondet skal etter søknad gje tilskot til klima- og energitiltak i burettslag og sameige, næringsverksemdar og private bustader. Fondet skal bidra til å redusera klimagassutslepp og effektivisera energibruken i Kvam.

- Energiforbetring i bustader
- Energiforbetring i burettslag og sameige
- Tilskot til ladeinfrastruktur for elkøyretøy i næringslivet
- Tilskot til solcelleanlegg i privatbustader, burettslag, sameige og yrkesbygg. Tilskot til rådgjevingstenester kan også gjevast

Tilskota kan gjevast for inntil 30% av dokumenterte kostnader, med tak på kr 50.000,- pr bustad, eller seksjon, og gjeld tiltak som ikkje er avslutta pr 01.06.22

Heradsstyret bed administrasjonen utarbeida nærare retningslinjer for tildeling. og føreset at søknads- og saksbehandlingssystem er i gang i løpet av hausten 2022.

Kvam heradsstyre set av tre millionar kroner for 2022, og nye fem millionar for 2023.

Finansiering: Disp.fond - ekstra kraftinntekter.

Nytt punkt: Prosjekt – meir ope bibliotek - Ålvik

Kvam heradsstyre bed rådmannen investera i og installera kortlesar, bokscanner, og evt anna naudsynt utstyr til biblioteket i Ålvik, slik at det vert mogleg for brukarane av biblioteket å koma seg inn alle dagar i veka. Erfaringane med prosjektet kan brukast i vurdering av liknande tiltak ved dei andre biblioteka i Kvam.

Det vert sett av inntil kr 250.000,- til dette.

Finansiering: Lån.

Nytt punkt: Kvam heradsstyre bed rådmannen leiga to kontorarbeidsplassar i eitt av kontorhotella i Kvam

Føremål: Å tilby kontors plassar gratis til utflytte kvemmingar eller andre som kan tenkja seg å arbeida i eit fellesskap medan dei er i Kvam. Samlokalisering på tvers av profesjonar kan gje synergieffektar, og mogleg vinst for lokal næringsutvikling. I periodar der det er ledig kapasitet kan heradet sine tilsette nytta kontora.

Det vert sett av inntil 50.000, til dette for resten av 2022

Finansiering: Disposisjonsfond

Nytt punkt: Ferdigstilling av gangveg «Pensjonisten – Torget» i Ålvik.

Kvam heradstyre ynskjer ferdigstillast gangvegen mellom «Pensjonisten» og Torget i Ålvik. Ein bed administrasjonen koma tilbake til heradsstyret med kostnadsoverslag i løpet av 2022, med sikte på å innarbeida det i investeringsbudsjettet for 2023.

Framlegg frå Ap, Høgre, KrF og FrP sett fram av Frode Nygård, FrP:

Rådmannen får fullmakt til å bruka inntil 3 mill.kr. i løpet av budsjettåret til å finansiera overlappende stillingar i samband med rekrutteringsarbeid. Potten vert finansiert med disposisjonsfond for ekstra kraftinntekter, konto 25600200.

Framlegg fra AP, Høgre, FrP og KrF sett fram av Lisbeth Fredheim Oma, KrF:

Rådmannen får fullmakt til å bruke inntil kr 300.000 til kjøp og gjennomføring av eit førebyggjande haldningsprogram, t.d. MOT eller Mitt Val, med tema mobbing, rus, psykisk helse, livsmeistring, negativ åtferd/haldningar o.l. Haldningsprogrammet skal nyttast i Kvammaskulen.

Finansiering: Disposisjonsfond.

Framlegg frå SP sett fram av Stig Aase, SP:

Rådmannen får fullmakt til å etablere/ fullføre gatebelysning for strekkja Tørvikbygd gravplass og til hovedveg ved kryss til Heradstveit innen for ei kostnadsramme inntil kr: 400 00,-

Vegen rundt Lysen og Tørvikvatnet er mykje nytta til tur og rekreasjon gjennom heile året for personar i alle aldersgrupper. I tillegg er dette skuleveg. Det er pr i dag gatebelysning på 80% av strekningen, som Heradet driftar. Strekninga som i dag manglar belysning er den strekka som dagleg vert nytta som skuleveg.

Rådmanne får i oppdrag å få framdrift i etablering av gatelys som er prioritert i trafikksikringsplanen. rådmannen får i oppdrag å strata med strekkja frå gravplassen i Tørvikbygd til Heradstveitvegen.

Heradstyret kjem tilbake til ein heiheitleg plan i budsjettet for 2023

kostnadsramme kr 400,000

finansiert: Lån

Stig Aase, Sp trekte sitt framlegg til fordel for nytt felles framlegg sett fram av Jostein Ljones, SP

Alle framlegga vart gjort om til fellesframlegg

Røysting:

1. Fellesframlegget sett fram av ordførar Torgeir Næss vart samrøystes vedteke med 9 røyster
2. Fellesframlegget sett fram av Frode Nygård, FrP vart samrøystes vedteke med 9 røyster
3. Fellesframlegget sett fram av Lisbeth Fredheim Oma, KrF vart samrøystes vedteke med 9 røyster
4. Fellesframlegget sett fram av Jostein Ljones, Sp vart samrøystes vedteke med 9 røyster
5. Rådmannen sitt framlegg til vedtak inkl. alle tilleggspunkta vart samrøystes vedteke med 9 røyster

FSK- 073/22 Vedtak:

Kvam heradsstyre vedtar følgjande:

- a. Rapporten for 1. tertial 2022 vert teken til vitande
- b. Driftsbudsjettet vert justert i samsvar med tabellen for «Resultatoversikt» som ligg i rapporten, og fordeling per Kostra-tema i skjema 1B.
- c. Investeringsbudsjettet vert justert i samsvar med tabellane for «Status investering og finansieringa» og "Status investeringar, 2B" som ligg i rapporten. Rådmannen si fullmakt til å inngå avtale om kjøp på bustader på inntil 10 mill.kr. per år vert utvida til 16 mill.kr i 2022, og redusert med 2 mill.kr til 8 mill.kr. i resten av økonomiplanperioden.
- d. Avdrag på Husbanklån er auka med 0,5 mnok til 3 mill.kr.i forhold til opphavleg budsjett 2022. Rådmannen står fritt til å betala budsjetterte avdrag på dei lån han finn føremålstenleg, uavhengig av opprinneleg vedtak.

e. Kvam herad opprettar eit klima og energifond.

Fondet skal etter søknad gje tilskot til klima- og energitiltak i burettslag og sameige, næringsverksemdar og private bustader. Fondet skal bidra til å redusera klimagassutslepp og effektivisera energibruken i Kvam.

- Energiforbetring i bustader
- Energiforbetring i burettslag og sameige
- Tilskot til ladeinfrastruktur for elkøyretøy i næringslivet
- Tilskot til solcelleanlegg i privatbustader, burettslag, sameige og yrkesbygg. Tilskot til rådgjevingstenester kan også gjevast

Tilskota kan gjevast for inntil 30% av dokumenterte kostnader, med tak på kr 50.000,- pr bustad, eller seksjon, og gjeld tiltak som ikkje er avslutta pr 01.06.22

Heradsstyret bed administrasjonen utarbeida nærare retningslinjer for tildeling, og føreset at søknads- og saksbehandlingssystem er i gang i løpet av hausten 2022.

Kvam heradsstyre set av tre millionar kroner for 2022, og nye fem millionar for 2023.

Finansiering: Disp.fond - ekstra kraftinntekter.

f. Prosjekt – meir ope bibliotek - Ålvik

Kvam heradsstyre bed rådmannen investera i og installera kortlesar, bokscanner, og evt anna naudsynt utstyr til biblioteket i Ålvik, slik at det vert mogleg for brukarane av biblioteket å koma seg inn alle dagar i veka. Erfaringane med prosjektet kan brukast i vurdering av liknande tiltak ved dei andre biblioteka i Kvam.

Det vert sett av inntil kr 250.000,- til dette.

Finansiering: Lån.

g) Kvam heradsstyre bed rådmannen leiga to kontorarbeidsplassar i eitt av kontorhotella i Kvam

.

Føremål: Å tilby kontorplassar gratis til utflytte kvemmingar eller andre som kan tenkja seg å arbeida i eit fellesskap medan dei er i Kvam. Samlokalisering på tvers av profesjonar kan gje synergieffektar, og mogleg vinst for lokal næringsutvikling. I periodar der det er ledig kapasitet kan heradet sine tilsette nytta kontora.

Det vert sett av inntil 50.000, til dette for resten av 2022

Finansiering: Disposisjonsfond

h) Ferdigstilling av gangveg «Pensjonisten – Torget» i Ålvik.

Kvam heradsstyre ynskjer ferdigstillast gangvegen mellom «Pensjonisten» og Torget i Ålvik. Ein bed administrasjonen koma tilbake til heradsstyret med kostnadsoverslag i løpet av 2022, med sikte på å innarbeida det i investeringsbudsjettet for 2023.

i) Rådmannen får fullmakt til å bruke inntil kr 300.000 til kjøp og gjennomføring av eit førebyggjande haldningsprogram, t.d. MOT eller Mitt Val, med tema mobbing, rus, psykisk helse, livsmeistring, negativ åtferd/haldningar o.l. Haldningsprogrammet skal nyttast i Kvammaskulen.

Finansiering: Disposisjonsfond

j) Rådmanne får i oppdrag å få framdrift i etablering av gatelys som er prioritert i trafikkisikringsplanen. rådmannen får i oppdrag å strata med strekkja frå gravplassen i Tørvikbygd til Heradstveitvegen.

Heradstyret kjem tilbake til ein heiheitleg plan i budsjettet for 2023

kostnadsramme kr 400,000

finansiert: Lån

Saksordførar: Ottar Randa, H

09.06.2022 Rådet for menneske med nedsett funksjonsevne og eldre

Framlegg frå FSK vart samrøystes tilrådd

RMNFE- 013/22 Vedtak:

Kvam heradsstyre vedtar følgjande:

- a. Rapporten for 1. tertial 2022 vert teken til vitande
- b. Driftsbudsjettet vert justert i samsvar med tabellen for «Resultatoversikt» som ligg i rapporten, og fordeling per Kostra-tema i skjema 1B.
- c. Investeringsbudsjettet vert justert i samsvar med tabellane for «Status investering og finansieringa» og "Status investeringar, 2B" som ligg i rapporten. Rådmannen si fullmakt til å inngå avtale om kjøp på bustader på inntil 10 mill.kr. per år vert utvida til 16 mill.kr i 2022, og redusert med 2 mill.kr til 8 mill.kr. i resten av økonomiplanperioden.
- d. Avdrag på Husbanklån er auka med 0,5 mnok til 3 mill.kr.i forhold til opphavleg budsjett 2022. Rådmannen står fritt til å betala budsjetterte avdrag på dei lån han finn føremålstenleg, uavhengig av opprinneleg vedtak.
- e. Kvam herad opprettar eit klima og energifond.

Fondet skal etter søknad gje tilskot til klima- og energitiltak i burettslag og sameige, næringsverksemder og private bustader. Fondet skal bidra til å redusera klimagassutslepp og effektivisera energibruken i Kvam.

- Energiforbetring i bustader
- Energiforbetring i burettslag og sameige
- Tilskot til ladeinfrastruktur for elkøyretøy i næringslivet
- Tilskot til solcelleanlegg i privatbustader, burettslag, sameige og yrkesbygg. Tilskot til rådgjevingstenester kan også gjevast

Tilskota kan gjevast for inntil 30% av dokumenterte kostnader, med tak på kr 50.000,- pr bustad, eller seksjon, og gjeld tiltak som ikkje er avslutta pr 01.06.22

Heradsstyret bed administrasjonen utarbeida nærare retningslinjer for tildeling. og føreset at søknads- og saksbehandlingssystem er i gang i løpet av hausten 2022.

Kvam heradsstyre set av tre millionar kroner for 2022, og nye fem millionar for 2023.

Finansiering: Disp.fond - ekstra kraftinntekter.

- f. Prosjekt – meir ope bibliotek - Ålvik

Kvam heradsstyre bed rådmannen investera i og installera kortlesar, bokscanner, og evt

anna naudsynt utstyr til biblioteket i Ålvik, slik at det vert mogleg for brukarane av biblioteket å koma seg inn alle dagar i veka. Erfaringane med prosjektet kan brukast i vurdering av liknande tiltak ved dei andre biblioteka i Kvam.

Det vert sett av inntil kr 250.000,- til dette.

Finansiering: Lån.

g) Kvam heradsstyre bed rådmannen leiga to kontorarbeidsplassar i eitt av kontorhotella i Kvam

.

Føremål: Å tilby kontorplassar gratis til utflytte kvemmingar eller andre som kan tenkja seg å arbeida i eit fellesskap medan dei er i Kvam. Samlokalisering på tvers av profesjonar kan gje synergieffektar, og mogleg vinst for lokal næringsutvikling. I periodar der det er ledig kapasitet kan heradet sine tilsette nytta kontora.

Det vert sett av inntil 50.000, til dette for resten av 2022

Finansiering: Disposisjonsfond

h) Ferdigstilling av gangveg «Pensjonisten – Torget» i Ålvik.

Kvam heradstyre ynskjer ferdigstilla gangvegen mellom «Pensjonisten» og Torget i Ålvik. Ein bed administrasjonen koma tilbake til heradsstyret med kostnadsoverslag i løpet av 2022, med sikte på å innarbeida det i investeringsbudsjettet for 2023.

i) Rådmannen får fullmakt til å bruke inntil kr 300.000 til kjøp og gjennomføring av eit førebyggjande haldningsprogram, t.d. MOT eller Mitt Val, med tema mobbing, rus, psykisk helse, livsmeistring, negativ åtferd/haldningar o.l. Haldningsprogrammet skal nyttast i Kvammaskulen.

Finansiering: Disposisjonsfond

j) Rådmanne får i oppdrag å få framdrift i etablering av gatelys som er prioritert i trafikksikringsplanen. rådmannen får i oppdrag å strata med strekkja frå gravplassen i Tørvikbygd til Heradstveitvegen.

Heradstyret kjem tilbake til ein heiheitleg plan i budsjettet for 2023

kostnadsramme kr 400,000

finansiert: Lån

13.06.2022 Kvam Ungdomsråd

Framlegg frå Sander Eide Aase: som formannskapet si tilråding med følgjande kommentar: finansiering av tilleggspunkta skal ikkje gå ut over tilbodet til barn og unge i Kvam herad.

Røysting:

Framlegget til Sander Eide Aase vart samrøystes vedteke med 9 røyster

URÅD- 043/22 Vedtak:

Kvam heradsstyre vedtar følgjande:

a. Rapporten for 1. tertial 2022 vert teken til vitande

b. Driftsbudsjettet vert justert i samsvar med tabellen for «Resultatoversikt» som ligg i rapporten, og fordeling per Kostra-tema i skjema 1B.

c. Investeringsbudsjettet vert justert i samsvar med tabellane for «Status investering og finansieringa» og "Status investeringar, 2B" som ligg i rapporten. Rådmannen si fullmakt til å inngå avtale om kjøp på bustader på inntil 10 mill.kr. per år vert utvida til 16 mill.kr i 2022, og redusert med 2 mill.kr til 8 mill.kr. i resten av økonomiplanperioden.

d. Avdrag på Husbanklån er auka med 0,5 mnok til 3 mill.kr.i forhold til opphavleg budsjett 2022. Rådmannen står fritt til å betala budsjetterte avdrag på dei lån han finn føremålstenleg, uavhengig av opprinneleg vedtak.

e. Kvam herad opprettar eit klima og energifond.

Fondet skal etter søknad gje tilskot til klima- og energitiltak i burettslag og sameige, næringsverksemdar og private bustader. Fondet skal bidra til å redusera klimagassutslepp og effektivisera energibruken i Kvam.

- Energiforbetring i bustader

- Energiforbetring i burettslag og sameige

- Tilskot til ladeinfrastruktur for elkøyretøy i næringslivet

- Tilskot til solcelleanlegg i privatbustader, burettslag, sameige og yrkesbygg. Tilskot til rådgjevingstenester kan også gjevast

Tilskota kan gjevast for inntil 30% av dokumenterte kostnader, med tak på kr 50.000,- pr bustad, eller seksjon, og gjeld tiltak som ikkje er avslutta pr 01.06.22

Heradsstyret bed administrasjonen utarbeida nærare retningslinjer for tildeling. og føreset at søknads- og saksbehandlingssystem er i gang i løpet av hausten 2022.

Kvam heradsstyre set av tre millionar kroner for 2022, og nye fem millionar for 2023.

Finansiering: Disp.fond - ekstra kraftinntekter.

f. Prosjekt – meir ope bibliotek - Ålvik

Kvam heradsstyre bed rådmannen investera i og installera kortlesar, bokscanner, og evt anna naudsynt utstyr til biblioteket i Ålvik, slik at det vert mogleg for brukarane av biblioteket å koma seg inn alle dagar i veka. Erfaringane med prosjektet kan brukast i vurdering av liknande tiltak ved dei andre biblioteka i Kvam.

Det vert sett av inntil kr 250.000,- til dette.

Finansiering: Lån.

g) Kvam heradsstyre bed rådmannen leiga to kontorarbeidsplassar i eitt av kontorhotella i Kvam

.

Føremål: Å tilby kontorplassar gratis til utflytte kvemmingar eller andre som kan tenkja seg å arbeida i eit fellesskap medan dei er i Kvam. Samlokalisering på tvers av profesjonar kan gje synergieffektar, og mogleg vinst for lokal næringsutvikling. I periodar der det er ledig kapasitet kan heradet sine tilsette nytta kontora.

Det vert sett av inntil 50.000, til dette for resten av 2022

Finansiering: Disposisjonsfond

h) Ferdigstilling av gangveg «Pensjonisten – Torget» i Ålvik.

Kvam heradstyre ynskjer ferdigstillast gangvegen mellom «Pensjonisten» og Torget i Ålvik. Ein bed administrasjonen koma tilbake til heradsstyret med kostnadsoverslag i løpet av 2022, med sikte på å innarbeida det i investeringsbudsjettet for 2023.

i) Rådmannen får fullmakt til å bruke inntil kr 300.000 til kjøp og gjennomføring av eit førebyggjande haldningsprogram, t.d. MOT eller Mitt Val, med tema mobbing, rus, psykisk helse, livsmeistring, negativ åtferd/haldningar o.l. Haldningsprogrammet skal nyttast i Kvammaskulen.

Finansiering: Disposisjonsfond

j) Rådmanne får i oppdrag å få framdrift i etablering av gatelys som er prioritert i trafikksikringsplanen. rådmannen får i oppdrag å strata med strekkja frå gravplassen i Tørvikbygd til Heradstveitvegen.

Heradstyret kjem tilbake til ein heiheitleg plan i budsjettet for 2023

kostnadsramme kr 400,000

finansiert: Lån

Finansiering av tilleggspunkta skal ikkje gå ut over tilbodet til barn og unge i Kvam herad.

14.06.2022 Kvam heradsstyre

Med bakgrunn i den låge lærartettleiken og dei høge mobbetala i småskulen i Kvam må fleire miljøarbeidarar og/eller lærarar tilsetjast straks. Bemanninga i barnetrinnet må aukast med minst eit årsverk allereie frå hausten 2022. Rådmannen kjem attende i 2. tertial med naudsynte budsjettjusteringar.

Då Hardangerbadet opna var det lagt opp til ei kraftig auke i talet på bassengtmar for grunnskuleelevar i Norheimsund og Øystese. No er talet lågare enn før det nye bassenget opna. I 2020 grunna rådmannen nedskjeringa i reduserte budsjettmar. Kvam herad ber rådmannen om å gjenopprette eit opplegg med minst 209 symjetimar i løpet av grunnskuleløpet, slik det var lagt opp til i 2019. Satsinga byrjar hausten 2022. Rådmannen kjem attende i 2. tertial med naudsynte budsjettjusteringar.

"gjennomføring" endra til igangsetting

Inntil 300 000 endra til inntil 500 000

Tilråding frå FSK vart samrøystes vedteke

Endringsframlegg frå R ved Håvard Gjerde vedkomande pkt i frå FSK vart samrøystes vedteke

HST- 042/22 Vedtak:

Kvam heradsstyre vedtar følgjande:

- a. Rapporten for 1. tertial 2022 vert teken til vitande
- b. Driftsbudsjettet vert justert i samsvar med tabellen for «Resultatoversikt» som ligg i rapporten, og fordeling per Kostra-tema i skjema 1B.
- c. Investeringsbudsjettet vert justert i samsvar med tabellane for «Status investering og finansiering» og "Status investeringar, 2B" som ligg i rapporten. Rådmannen si fullmakt til å inngå avtale om kjøp på bustader på inntil 10 mill.kr. per år vert utvida til 16 mill.kr i 2022, og redusert med 2 mill.kr til 8 mill.kr. i resten av økonomiplanperioden.
- d. Avdrag på Husbanklån er auka med 0,5 mnok til 3 mill.kr.i forhold til opphavleg budsjett 2022. Rådmannen står fritt til å betala budsjetterte avdrag på dei lån han finn føremålstenleg, uavhengig av opprinneleg vedtak.
- e. Kvam herad opprettar eit klima og energifond.

Fondet skal etter søknad gje tilskot til klima- og energitiltak i burettslag og sameige, næringsverksemdar og private bustader. Fondet skal bidra til å redusera klimagassutslepp og effektivisera energibruken i Kvam.

- Energiforbetring i bustader
- Energiforbetring i burettslag og sameige
- Tilskot til ladeinfrastruktur for elkøyretøy i næringslivet
- Tilskot til solcelleanlegg i privatbustader, burettslag, sameige og yrkesbygg. Tilskot til rådgjevingstenester kan også gjevast

Tilskota kan gjevast for inntil 30% av dokumenterte kostnader, med tak på kr 50.000,- pr bustad, eller seksjon, og gjeld tiltak som ikkje er avslutta pr 01.06.22

Heradsstyret bed administrasjonen utarbeida nærare retningslinjer for tildeling. og føreset at søknads- og saksbehandlingssystem er i gang i løpet av hausten 2022.

Kvam heradsstyre set av tre millionar kroner for 2022, og nye fem millionar for 2023.

Finansiering: Disp.fond - ekstra kraftinntekter.

- f. Prosjekt – meir ope bibliotek - Ålvik

Kvam heradsstyre bed rådmannen investera i og installera kortlesar, bokscanner, og evt anna naudsynt utstyr til biblioteket i Ålvik, slik at det vert mogleg for brukarane av biblioteket å koma seg inn alle dagar i veka. Erfaringane med prosjektet kan brukast i vurdering av liknande tiltak ved dei andre biblioteka i Kvam.

Det vert sett av inntil kr 250.000,- til dette.

Finansiering: Lån.

- g) Kvam heradsstyre bed rådmannen leiga to kontorarbeidsplassar i eitt av kontorhotella i Kvam

.

Føremål: Å tilby kontorplassar gratis til utflytte kvemmingar eller andre som kan tenkja seg

å arbeida i eit fellesskap medan dei er i Kvam. Samlokalisering på tvers av profesjonar kan gje synergieffektar, og mogleg vinst for lokal næringsutvikling. I periodar der det er ledig kapasitet kan heradet sine tilsette nytta kontora.

Det vert sett av inntil 50.000, til dette for resten av 2022

Finansiering: Disposisjonsfond

h) Ferdigstilling av gangveg «Pensjonisten – Torget» i Ålvik.

Kvam heradstyre ynskjer ferdigstillast gangvegen mellom «Pensjonisten» og Torget i Ålvik. Ein bed administrasjonen koma tilbake til heradsstyret med kostnadsoverslag i løpet av 2022, med sikte på å innarbeida det i investeringsbudsjettet for 2023.

i) Rådmannen får fullmakt til å bruke inntil kr 500.000 til kjøp og igangsetting av eit førebyggjande haldningsprogram, t.d. MOT eller Mitt Val, med tema mobbing, rus, psykisk helse, livsmeistring, negativ åtferd/haldningar o.l. Haldningsprogrammet skal nyttast i Kvammaskulen.

Finansiering: Disposisjonsfond

j) Rådmanne får i oppdrag å få framdrift i etablering av gatelys som er prioritert i trafikksikringsplanen. rådmannen får i oppdrag å starta med strekkja frå gravplassen i Tørvikbygd til Heradstveitvegen.

Heradstyret kjem tilbake til ein heiheitleg plan i budsjettet for 2023

kostnadsramme kr 400,000

finansiert: Lån

k) Rådmannen får fullmakt til å bruka inntil 3 mill.kr. i løpet av budsjettåret til å finansiera overlappende stillingar i samband med rekrutteringsarbeid. Potten vert finansiert med disposisjonsfond for ekstra kraftinntekter, konto 25600200.

Saksopplysningar:

x

Vurdering:

x

1. tertial rapport 2022 - Kvam herad

Innhold

Forord	3
Føresetnader og premissar	5
Kommentar særskilde budsjettvedtak	5
Risikotabell - tekniske budsjettforutsetningar	9
Kraft	17
Flyktningar	22
Innstilling til vedtak	25
Rådmannen sitt framlegg til vedtak:	25
Forslag til endringa i driftsbudsjettet per 1. tertial	25
Tabellar.....	27
Økonomiske hovudlinjer	35
Innsparingstiltak frå budsjett 2021, HST 128/21:	35
Korona utgifter per 1. tertial 2022.....	37
Tabellar.....	39
Prosjekt.....	41
Investeringsprosjekt	41
Årlege prosjekt	41
Nye og planlagde investeringar	42
Driftsprosjekt.....	43
Status investeringar	44
Vedlegg og rettleiing	46
Vedlegg til 1. tertialrapport 2022:	46
Rettleiing til tertialen - korleis finne fram.....	46
Tenestekområda i kommunen	49
Finans og fellespostar	49
Styring og kontrollverksemd	51
Administrasjon	52
Barnehagar	55
Grunnskuleopplæring.....	61
Kommunehelse	65
Pleie og omsorg	71
Sosialteneste	74

Barnevern	77
Vatn og avlaup, avfall og renovasjon	79
Plan og byggesak	81
Samfunn og utvikling	85
Kultur	87
Kyrkja	89
Samferdsel	90
Bustad	92
Kommunal næringsforvaltning og konsesjonskraft	94
Brann- og ulykkesvern	100
Tenester utanfor ordinært kommunalt ansvarsområde	101

Forord

Det er rekordtid, og 1. tertialrapport innehar svært store endringar til å vera ein tertial.

Ein tertial har som føremål å vurdere budsjetttrammene ut frå eventuelle endringar i statsbudsjett som kjem i etterkant av kommunen sitt budsjett, samt justera for drifts- og investeringsendringar som har kome fram i prognosearbeidet i tertialen.

Slik er det ikkje i denne tertialen, og rådmannen har ikkje vore borti tertial med større rørsler både på inntekts- og utgiftssida før. Desidert størst er endringane som følgje av rekordhøge prisar på heimfallskrafta, som bles opp både inntektene og utgiftene. På grunn av den høge skattlegging på heimfallskrafta, er ikkje netto auke i resultat så stor.

Pandemien har òg prega 2022, ikkje minst i høve høgt sjukefråvær i etterkant av opphevingane av restriksjonane. Det viser i utgiftene per 1. tertial på 7,4 mnok. Tala i tertialen vart laga før revidert nasjonalbudsjett vart lagt fram. Endringar i denne, kjem difor fyrst med i 2. tertial. Rådmannen meiner likevel det er eit uheldig signal til kommunane om at garantien for at me skulle få dekkja pandemiutgiftene våre, no skal vurderast.

Verdskrisene har stått i kø dei siste åra, og krigen i Ukraina får konsekvensar for Kvam herad sine budsjettprognosar og oppgåver. Kor store konsekvensar er førebels uviss når det gjeld flyktningemottak, og førebels er inntektene og utgiftene auka tilsvarande, slik at det er liten netto endring.

Kvam herad er i utgangspunktet ikkje nokon stor kraftkommune, men med dei nivåa som er no får kraftinntektene større innverknad på budsjettet og bidreg til ei resultatforbetring på over 18,3 mnok, frå eit underskot på 1,3 mnok til eit netto driftsresultat på over 17 mnok. Det vil imidlertid seia at utan auken i kraftinntekter, ville sannsynlegvis underskotet auka med 26 mnok. Likevel er ikkje dette heilt rett å seia, då ein stor del av dette er auke i kommunen sine straumutgifter (over 5 mnok), i tillegg til at det varsla auke på ei rekkje andre felt, som matvarer og rentenivå som følgje av auka straumutgifter og inflasjon. I tillegg er det nok ein auke i omfang av ressurskrevjande brukarar i pleie og omsorg og oppvekst, som aukar behovet for bemanning. Krav til særskilt norskopplæring og fastlegar, fører til ytterlegare utgiftsauke. Til trass for desse utgiftsaukene, føreslår rådmannen ytterlegare auke med å pausa nokre av innsparingstiltaka i 2022, og har lagt inn ein 100% stilling som kvalitetskoordinator (Lean), og tilsetja miljøkoordinator i 100% engasjement i eit år. Bakgrunnen er at rådmannen ser at nødvendig utviklingsarbeid innan organisasjon og klima/miljø, ikkje går så fort som det er behov for. Rådmannen meiner difor at det er rett å bruka noko av dei auka inntektene på å pausa nokre av innsparingstiltaka. Innsparingstiltaka har så langt vorte løyst med å halda stillingar vakante, medan ein treng ekstra ressursar i ein overgangsfase til å gjera endringane på ein planmessig og god måte.

Tertialen viser også ei stor endring på investeringsbudsjettet, med om lag 123 mnok i auka investeringsutgifter, men det er vesentleg lågare reelle endringsforslag i tertialen. Det meste av endringane er lagt fram som eigne saker, som auken i ramma på husbanklån, NAV-kontor og brannstasjon, i tillegg til tidsforskyvingar på prosjekt. Ein av aukane som er foreslått i tertialen, er auka i ramma til asfaltering. Her er det ein kraftig prisvekst, så dersom ikkje rammene vert auka, må omfanget reduserast.

Rådmannen har ei fullmakt på kjøp av bustader på inntil 10 mill.kr. per år. Vanlegvis er denne fullmakta lite brukt, men i år er det kjøpt tre bustader til utleige til ulike føremål, og det kan vera aktuelt å kjøpa

eit par til. For å ta høgd for dette, er det difor føreslått å auka ramma til 16 mill.kr. i 2022 med å skyva fram 2 mill.kr. per år frå resten av økonomiplanperioden.

Denne tertialen speglar ein del av dei store endringane me står i så langt i 2022. Det er usikre tider, men kommunen ser ut til å kunne handtera dei utan den ekstra stressfaktoren med stramme økonomiske rammer. Rådmannen ser difor at det er eit høve til å gjera grep for å møte framtidige utfordringar med klima, demografi og økonomi, med å tilføra ekstra ressursar for å få meir fokus på dette arbeidet no.

Føresetnader og premisser

Økonomiplanen byggjer på ein rekkje føresetnader og premisser. Fleire av desse, som til dømes prisstiging, lønnsoppgjer og kraftinntekter vert påverka av forhold som kommunen ikkje er herre over. Det er difor viktig å forstå kva føresetnader som vert lagd til grunn.

Det følgjande av kommunelova § 14-4 andre ledd at årsbudsjettet skal visa dei mål og premisser som budsjettet byggjer på. Av forarbeida følgjer at dette og omfattar premissane for bruken av bevilgningane (Prop 46 L (2017-2018) i kommentarane til §14-4.

Budsjettpremissane består av:

- Premisser for bruken av bevilgningar
- Heradsstyret sine premisser for bruken av dei talmessige bevilgningane i årsbudsjettet.
- Tekniske budsjettforutsetningar
- Forutsetningar om pris- og lønsvekst, rentenivå og andre parameter. Desse viser i risikotabell under.

Premisser for bruken av bevilgningar

Når det gjeld premisser for bruken av bevilgningar, er det ein kombinasjon av omtale av kva tenesta inneheld, forslag til tiltak i budsjettåret og innhald i politiske vedtak. Det meste av dette er i tekstformat, og det kan vera vanskeleg å måla i kor stor grad budsjettpremissane er oppfylt. På grunn av det store omfanget av roller, tenester og mål, og at politikarar prioriterer ulikt når det gjeld kva dei synest er viktigast, er det vanskeleg å trekkja fram enkelte deler av budsjettdokumentet som vesentleg.

I verbalvedtaket til budsjettvedtaket har politikarane tatt inn det dei ser på som nokon av dei viktigaste premissane. Desse vedtaka vert på lik linje med alle andre politiske vedtak svara ut i rapporteringane gjennom året. Det vert svara ut kor vidt oppdraget er utført eller ikkje utført, der «ikkje utført» utgjer eit avvik. Størst risiko for avvik på dei fleste, samla sett, er mangel på personalressursar til å gjennomføra vedtaka.

Alle politiske vedtak vert lagt inn i Framsikt, inkludert budsjettvedtaka. Dei vert følgt opp og meldt tilbake på i tertialrapportar og årsmelding. Status politiske vedtak vert kommentert under kvart tenestemråde.

Kommentar særskilde budsjettvedtak

Tillegg til budsjett og økonomiplan 2022-2025:

Drift:

1. Reduksjon i eigedomsskatt frå 3,2 promille til 3 promille med verknad ca 1,5 mill kr. Innføring av botnfrådrag på 200.000 kr i eigedomsskattetakstane for bustader og fritidseigedommar. Med verknad ca 4.0 mill for året 2022.

Vedtaket er innarbeidd. Inntektsreduksjonen på i eigedomsskatt som fylgje av vedtaket utgjer i 2022 nærmare 5,5 mnok.

2. Sosialhjelp skal utmålast utan å ta omsyn til barnetrygd. Verknad kr 750.000.

Ny praksis ti tråd med vetaket er innført og beløpet er lagt inn i budsjettet. Det er vanskeleg å berekna effekten av vedtaket.

3. Auke i grunnbemanninga oppvekst/barnehage. 2.0 mill kr. Heradsstyret forventar ei innsparing på kring ein 1 mill kr i redusert sjukefråvær og vikarbruk som fylgje av dette vedtaket. For pleie og omsorg avventar heradsstyret auke i grunnbemanninga til meir arbeid er gjort i Administrasjonsutvalet. Mogleg 1.tertial 2022.

Midlane er fordelt ut frå størrelsen på barnehagane med 0,15 årsverk på den minste (Tørvikbygd barnehage) til 1 årsverk på den største (Norheimsund barnehage)

Heradsstyret forventa ei innsparing på kring ein 1 mill kr i redusert sjukefråvær og vikarbruk som fylgje av dette vedtaket.

Heile budsjettet til kortidsfråvær på kr. 500.000 og budsjettet til velferdspermisjonar på kr 156.000 er fjerna. Samt at budsjettet til vikar ved kurs og møter vart redusert med kr. 130.000. I 2021 var overforbruket på desse postane på om lag kr. 600.000 og i 2020 var overforbruket på om lag kr. 400.000. Dette viser at budsjettet tidlegare år i utgangspunktet har vore for lågt i forhold til behovet for vikar.

Dei største barnehagane har 6 avdelingar og det er ofte meir enn ein tilsett som er sjuk på ein dag. Då kan ikkje styrka grunnbemanning med 1 årsverk dekke opp for dette fråværet. Korttidsfråvær er ofte knytt til influensa, omgangssjuka ol.

Barnehagane er flinke til å omdisponere personell mellom avdelingane, dersom det og er barn som er fråverande frå barnehagen. Barnehagane dekker slik inn ein del av korttidsfråværet. I første tertial er det likevel brukt kr. 370.000 til vikar ved korttidsfråvær som ikkje er knytta til koronarelatert fråvær.

Rådmannen foreslår difor på 1.tertial 2022 å tilbakeføre 0,4 mnok av vikarbudsjettet til barnehagane, i tillegg til å tilsetja tidlegare forventa auke i tråd med prosjektet om fleire barnehage-opptak i løpet av året.

Det er pågåande arbeid med sjukefråvær og heiltidskultur i saman med KLP.

4. Hardangerrådet. Her må det til ei auke i finansiering. 300.000 kr

Innsparingstiltaket er reversert i budsjettet.

5. Fritidskortet. Heradet kompenserer ordninga for 2022 med 1 mill. for å fullfinansiera den.

Budsjettet er auka. Det vert også søkt om nasjonale midlar. Forventa svar i mai 2022. Har også fått midler til koordinatorstilling på inntil 380.00,- kr i 2022 og fram til 2024.

6. Helse og oppvekst. vert styrka med 200.000 kr ekstra til innkjøp av utomhusklær. (100.000 kr øyremerkt ekstra på kvar sine budsjett)

Det er kjøpt inn kjeledressar til tilsette i barnehage og skule/SFO

Pleie og omsorgstenesta har kjøpt yttertøy til tilsette

7. Heradsstyret bed rådmannen om å reversera 1 mill kr kutt i spesialundervisning/støtte team i skulen.

Innsparingstiltaket er reversert med 1 mnok i heile økonomiplanperioden.

8. Heradsstyret løyver og 500 000 kr ekstra til Kyrkjeleg fellesråd for å styrka vedlikehaldet av kyrkjebygga i Kvam.

Tilskotet vert utbetalt ved framlaget utgifter. Per 1. tertial 2022 er tilskotet ikkje utbetalt.

9. Heradsstyret set av 1 mill kr i 2022 slik at føretak som ynskjer å etablere solcelleanlegg i landbruk/næring kan søkja tilskot frå Kvam herad. Maks grense for tilskot er inntil 15 % av prosjektkostnad og maks tilskot pr anlegg er inntil 50 000 kr.

Arbeidet har starta opp og søknadsskjema er på plass. Lite med søknadar så langt i 2022.

10. Auke i inntekter. Rammetilskot er føresett auka med 4,3 mill. Justering inntekter frå kraftsal for 2022 med 2 mill kr.

Budsjettala for 2022 er oppdatert.

11. Heradsstyret er kjent med at det gjenstår eit kommunalt bidrag på ca 2,5 mill til Hardanger og Voss Museum sitt prosjekt Tett På. Dette er ikkje teke inn i budsjettframlegget men tenkt løyst etter søknad om stønad til Kraftfondet ved neste tildeling.

Hardanger og Voss museum har søkt om midler frå kraftfondet, som vert handsama som eiga sak i same møtebolk som tertialen.

12. Heradsstyret bed rådmannen om å ferdigstillast forprosjekt ved Øystese Skule snarast og leggja fram konklusjonar og framdrift /finansiering av naudsynt investering ved skulen til heradsstyret sitt møte i mai 2022.

Det er avklara at det ikkje er fysisk plass på noverande Kvam VGS, avd. Øystese til å huse verken Kvam ungdomsskule eller barneskulen i Øystese. Nytt skisseprosjekt er difor alt i gang, for å sjå på nye løysingar for skulen i forkant av budsjettarbeidet til neste økonomiplanperiode.

Arbeid med skulekjøkken er ferdig og teke i bruk. Står att litt estetisk arbeid ute som murpuss, men arbeidet er i all hovudsak ferdig. Heis er ikkje montert i heissjakt. Montering vert utsett til ideskisse for ny barneskule er ferdig før hausten.

13. Heradsstyret bed rådmannen om å setja ned ei arbeidsgruppe med mål å finna eigna lokasjonar der det kan etablerast anlegg for motorsport i Kvam. Ungdomsrådet er naturleg å involvera i dette arbeidet i tillegg til eksisterande motorsport miljø.

Det er etablert ei arbeidsgruppe der plan- og byggesak, samfunn og utvikling, teknisk og oppvekst er med. Det er avtalt synfaring med ungdomsrådet i Vangdalsåsen den 9. mai. Må avklare med ungdommen kva for type bane dei ønskjer.

14. Rådmannen får i oppdrag å leggje fram sak om makspris på straum til innbyggjarane i Kvam eksklusiv nettleige og avgifter. Ordninga skal gjennomførast ved sal av consejonskraft til innbyggjarar, næringsliv og hytte eigarar i heradet som er abonnentar i Kvam energi ,med spotpris avtalar og tilhold i Kvam herad. Rådmannen skal ikkje inngå nye avtalar om sal av consejonskraft før saka er framlagt. Rådmannen skal forhandla fram avtale om gjennomføring og administrasjon av ordninga med Kvam energi.

Sal av kraft på framtidskontrakter er stansa. Arbeidet pågår og administrasjonen har innhenta bistand frå LVK til utgreiinga.

Investering:

16. Heradsstyret vil fullføra Prosjekt sansehage Toloheimen. Totalt kostnadsoverslag er 1,56 mill eks. mva. Heradet sin andel er sett til 980.000 eks.mva i prosjektet. Resten er innsamla midlar og diverse stønadsordningar. Heradet er prosjekteigar for å få refundert mva. Føreslått lånefinansiert.

Ved vedteke ramma på 1,56 mill vil ikkje prosjektet la seg fullføre. Ny kalkyle viser ei kostnadsramma på nærare 3 mill. I tertialen er det difor bede om ei auke på 1,44 mill til prosjektet.

17. Heradsstyret vil investere 2 mill kr i 2022 i Enøk tiltak ved kommunale bygg, dette kjem i tillegg til rådmannen sine framlegg. Finansiering her er kraftfondet.

Oppdatert budsjettamme er 2,5 mnok. Midlar er fordelt til desse prosjekta:

- Nye vindauge og terrassedøra kommunale bygg på Gartveit
- Tilkopling av glykolkrets/ fjernvarmeanlegg Tolo omsorg til alle bustadene i Kalhagen bufellesskap. Venter på pristilbud frå 3 aktørar.

- Luft-veske varmepumpe ved Gropaflaten. Ventar pristilbud frå 3 aktørar.
- Ombygging med fjernvarme til Utsikten og dagsenter ved Øysteseheimen. Venter pristilbud frå 3 aktørar

18. Utomhusplan for området Norheimsund skule, rådhus og KFL. Kvam heradsstyre ber rådmannen starte opp arbeidet med ein utomhusplan for området rundt Norheimsund skule og rådhuset. Dette for å sikre at området blir utnytta på best mogeleg måte for dei ulike brukarane. Viktige moment er ei heilskapeleg detaljplanlegging av uteområde/leikeområde for skulen og trafikkavikling med tilstrekkelig parkering rundt rådhus og KFL. Planen skal og sikre trygg ferdsel for gåande mellom skule og Haugamyr. Dersom det er nødvendig med ein detaljreguleringsplan eller mindre reguleringsendringar inngår dette i prosjektet. For å finansiere dette i 2022 løyver me 500 000.- frå kraftfond.

Det er etablert ei arbeidsgruppe som jobba med utomhusplanen, det er laga ei sak til formannskapet på justering om området mellom nye Kvam VGS og utomhusplanen til rådhuset, KFL og barneskulen. Ein er godt i gong med grunnlaget og nyttar rammeavtalen for arkitektur for å gjennomføre jobben.

19. Heradsstyret vedtek å halde på medlemsskap i Lyntogforum i 2022 og i økonomiplanperioden. Kr 25000 årleg. Vidare vil me og føreslå at det vert vedteke medlemsskap i Klimapartner vestland med årleg kr 50000 i 2022 og økonomiplanperioden.

Tiltaka er innarbeidd i budsjett og økonomiplan.

Risikotabell - tekniske budsjettforutsetningar

Kommunelova har to sentrale krav til dei kommunale budsjetta: balanse og realisme. Balansekravet inneber at dei budsjetterte inntektene minst må dekkja budsjetterte utgifter. Realismekravet tyder at budsjettet skal byggja på realistiske estimat for inntekter og utgifter. Ein kommune kan ikkje gå konkurs, men dersom den driv med eit underskot som det ikkje finnest fondsmidlar til å dekkja inn, vert den sett under administrasjon av fylkesmannen og vert ein såkalla ROBEK-kommune.

I budsjettet og gjennom året vert det presentert ein oppdatert risikomatrise knytt til sentrale inntekter og utgifter: Denne visar risikoen for vesentleg meirforbruk i rekneskapen i form av reduserte inntekter eller auka utgifter. Risikomatrisa som er utarbeidd under syner risikoen som ligg i at årsrekneskapen vil avvike frå dei reviderte budsjettala som no føreligg.

Verdi	Sannsynleg	Konsekvens
1	Lite sannsynleg	Resultateffekt mindre enn 1,0 MNOK
2	Middels sannsynleg	Resultateffekt mellom 1,0 og 5,0 MNOK
3	Svært sannsynleg	Resultateffekt større

	enn 5,0 MNOK
Sannsynleg * konsekvens	= Risikonivå

<i>Føresetnader og risiko for vesentleg meirforbruk utover rammer i budsjettåret</i>	<i>Sannsyn (1-3)</i>	<i>Konsekvens (1-3)</i>	<i>Risikonivå (1-9)</i>	<i>Avbøtande tiltak</i>
Salsinntekter på vasskraft Prognosane på kraftinntekter var i opprinnelege budsjett lågare enn i 2021, men likevel ein god del høgare enn i eit "normalår" og me skal ikkje lenger tilbake enn 2020 før kraftinntektene var vesentleg lågare. Ved 1.tertail er prognosane for kraftinntekter historisk høge grunna lite vatn i magasina kombinert med ein stram Europeisk energimarknad sterkt påverka av den pågåande krigen i Ukraina og sanksjonar mot Russland. Framtidsprisane endrar seg fortløpande og det er svært sannsynleg at heradet sine inntekter vert endra som følge av dette. Mykje nedbør kombinert med ein reduksjon i prisane på alternative energikjelder vil kunne føre til ein større reduksjon i kraftinntektene.	3	3	9	Etterleve gjeldande strategi vedteke i heradsstyret. Dette inneber prissikring for største delen av konsesjonskrafta. I resten av 2022 er ca 80% av konsesjonskrafta prissikra: Dei resterande 20% av konsesjonskrafta og all heimfallskrafta fylgjer marknadsprisen. Basert på siste vedtak i heradsstyret vert det for tida ikkje gjort ytterlegare prissikring. Ved berekning av framtidig inntekt frå kraftsal, er sal av usikra kraft basert på prognose frå kraftmeklar fråtrekken 25% risikomargin. Historisk har kraftprisane svinga mykje. Det er difor stor risiko for at kraftprisen kan falle til lågare nivå.
Kjøp av varer/tenester	3	3	9	Kommunane får normalt kompensert prisauke

I statsbudsjettet ligg det inne ein prisvekst på 2,7% Kommunebudsjettet vert ikkje auka med ein generell vekst, men vert vurdert konkret i høve avtalar og liknande. På grunn av auke på mellom anna byggjevarer, drivstoff, straum og mat er det stort sannsyn for ei betydeleg auke i utgifter til innkjøp.				gjennom deflatoren i nasjonalbudsjettet. Tett oppfølging og budsjett disiplin. Eventuelt redusert nivå på kommunale tenester.
Løn og sosiale utgifter Personalutgiftene utgjør ein vesentleg del av kommunen sine utgifter. Sjølv små lønnsendringar kan difor få store utslag for kommuneøkonomien. Kommunebudsjettet følgjer statsbudsjettet og det er lagt inn ein lønsvekst på 3,2 % med verknad frå 1. mai i år. Dette er truleg for lite. Når lønningane stig, aukar samstundes utgiftene til pensjon og arbeidsgjevaravgift.	2	3	6	Kommunane får normalt kompensert lønnsauke gjennom den såkalla deflatoren i nasjonalbudsjettet. Tett oppfølging og budsjett disiplin. Eventuelt redusert nivå på kommunale tenester.
Renteutgifter Det er risiko for at renta kan bli både høgare og lågare enn budsjett. Rentemarkanden vert sterkt påverka av mellom anna krigen i Ukraina og inflasjonspress i økonomien. Renteutgiftene er	2	3	6	For å redusera risiko vert rentebinding løypande vurdert saman med finansielle rådgevarar basert på kostnad og utvikling i rentemarknaden. Etterleva gjeldande finansreglement.

budsjettert i samsvar med eksisterende låneavtaler og prognoser for framtidig renteutvikling.				Rentebinding vert Minimera framtidige låneopptak Ha tilstrekkelege midlar på disposisjonsfondet Betala ned på eksisterande gjeld
Enkelt saker Spesielt i helse og oppvekst kan det koma nye enkelt saker, der brukarar må følgjast opp med stor ressursbruk	2	3	6	Organisera tenester på ein slik måte at enkelt saker krev minst mogleg ressursar Dette er utfordrande ettersom organisasjonen ikkje er dimensjonert for slike hendingar.
Beredskapssituasjonar Det kan oppstå uforutsette hendingar, som til dømes brann, it-trugsmål eller pandemi med akutt og stor påverknad på kommuneøkonomien	2	3	6	Forebyggjande arbeid. Rådmannen har fullmakt til å nytta midlar i krise- og beredskapssituasjonar.
Rammetilskot Det er sannsynleg at rammetilskotet vert endra i løpet av året. Det er meir sannsynleg at tilskotet vert auka enn at det vert minka. Tilskotet vert over tid påverka av folketalsutviklinga.	2	2	4	Det er sannsynleg at kompensasjon for lønns- og prisstiging vert oppjustert. Budsjettet er justert etter KS sin siste prognose, per Mars 2022.
Andre statlege overføringar Tilskot flyktningar og vertskommunetilskot Mottak fleire/færre	2	2	4	Tilpassa utgifter viss fall i inntekter Det kan koma mange flyktningar i 2022. Den økonomiske og praktiske konsekvensen er uklar.

Skatt på inntekt og formue Kommunen baserer budsjettet på KS sin prognose-modell. Det er risiko knytt til Endring etter Stortinget si handsaming Endring i skatteinngangen i løpet av året	2	2	4	Endring i skatt vert delvis kompensert gjennom inntektsutjamning og rammetilskot til kommunane. Budsjettet er justert ut frå KS sin siste prognose per Mars 2022.
Eigedomsskatt Endring i talet på hytter og bustader og nærings-eigedomar endrar seg sakte. Risikoen er difor primært knytt til endringar i dei maksimale skattesatsane. Kvam nyttar i dag 7 promille på næring og 3,2 promille på bustader og hytter. Maksimalsatsane er 7 promille for næringseigedom og 4 promille for bustader og hytter.	2	2	4	Det er ikkje venta endringar i maksimalsatsane, men dei kan sjølvstøtt endrast over tid. Eigedomsskatt på bustad og fritid ligg på same nivå som før retakseringa i 2020. På næring er det nytta maksimal sats. Takstane på kraftanlegg varierer frå år til år. Påverkast gjennom politisk påverknad.
Budsjetteringsfeil Feile berekningar eller feilregistreringar kan påverke tala	2	2	4	Kontroll, kompetanse og tilstrekkelege ressursar.
Innsparingstiltak Utfordrande å realisere full effekt då tiltaka i stor grad forutset nedgang i bemanning og ein stilling ikkje utan vidare kan reduserast med t.d. 15%	2	2	4	Revidera tiltaksplanen Iverksetting, oppfølging og økonomistyring
Utbytte Heradet sitt utbytte kjem	2	2	4	Politisk påverknad og styring

primært frå Kvam kraftverk AS og BKK AS Utbytta er vert først vedteke på selskapa sine generalforsamlingar				
Avdragsutgifter Minstefrådrag etter til kommunelova må betalast. Auka gjeld fører til auka minimumsavdrag	1	3	3	Minimera framtidige låneopptak Ha tilstrekkelege midlar på disposisjonsfondet Betala ned på eksisterande gjeld
Prisnivå brukarbetalingar/salsinntekter Statlege satsar vert nytta på barnehageplass og helse og omsorgstenester Husleigeinntekter justerast normalt i samsvar med endring i konsumprisindeksen Satsar på sjølvfinansierende tenester er fastsett v/bruk av sjølvkostprogram	1	2	2	Eventuelle nye satsar må innarbeidast og takast omsyn til i revidert budsjett. Store endringar er lite sannsynleg.

Refusjonsinntekter	2	1	2	Løypande tilpassa utgiftene til endringar i refusjonsinntekter
Refusjonsinntektene er som regel forsiktig budsjettert. Det vil seia at dei fyrst vert lagt inn i budsjettet når dei er vedtatt/tildelt.				
Endringar i inntekta medfører som regel nokolunde tilsvarande endring i utgifter, som til dømes mva.kompensasjon				
Andre statlege overføringar	1	2	2	Heradet har nytt ekstern kompetanse for å berekna inntekta frå Havbruksfondet gjennom økonomiplanperioden. Lågaste estimat er lagt til grunn.
Inntekta frå Havbruksfondet svingar mykje frå år til år.				
Andre overføringar	1	2	2	Tilpassa utgifter viss fall i inntekter
Andre overføringar	1	2	2	Alle kraftinntekts-ordningane til kommunane er under sterkt press.
Konsesjonsavgift vert fastsett for 5 år om gangen og er indeksregulert				Dette må påverkast politisk.
Overføringar	1	2	2	Det vurderast som lite sannsynleg at ordninga vert endra.
Mva-kompensasjonsutgifter er lik inntektene 1-1				
Overføringar	1	2	2	Justera budsjett ifm tertialrapporteringa basert på oppdatert informasjon
Kjøp konsesjons- og heimfallskraft skjer til prisar som vet fastsett i januar, med unntak av energiledd				
Renteinntekter	1	2	2	Forvaltning av obligasjonar i tråd med reglement og rådgjeving frå meklar
Avkastning på obligasjonar er berekna basert renteutviklinga i				

marknaden. Det er låg risiko for at renta skal falle dei nærmaste åra.				
Etterspurnad brukarbetalingar/salsinntekter	1	1	1	
Som regel er det stor etterspurnad etter kommunale tenester. Risikoen er difor heller avgrensa av kapasitet og regelverk enn underforbruk				

Kraft

Kraftprisane var rekordhøge i 1. tertial og Kvam har fått eit resultat frå kraftsal på heile på 32,6 MNOK. Dette er meir enn ein dobling av budsjett.

Kraftinntekter 1. tertial 2022

Kraft 2022T1	Heimfall	Konsesjon	Sum	BUD	Avvik
Mengd (GWh)	42,5	24,3	66,8	66,8	0,0
Snittpris (kr/KWh)	1,44	0,51	1,10	0,56	0,54
Salsverdi (MNOK)	- 61,2	- 12,3	- 73,5	- 37,4	- 36,1
Kjøpspris (MNOK)	5,8	3,3	9,1	9,0	0,1
Skatt (MNOK)	32,0	0	32,0	18,7	13,3
Resultat (MNOK)	- 23,6	- 9,0	- 32,6	- 15,6	- 17,0

I perioden 1. tertial 2022 (jan-april) har Kvam seld kraft til ein verdi av 73,5 MNOK. Med fråtrekk for kraftkjøp og skatt har me i tertialen oppnådd eit netto resultat på 32,6 MNOK. Dette er 17,0 MNOK høgare enn opphoveleg budsjett.

Kraftforvaltning

Kvam herad disponerer årleg ei kraftmengd på 167,5 GWh, av dette er 106,6 GWh heimfallskraft og 60,9 GWh konsesjonskraft. Kraftmengda gjev Kvam herad ein ekstra inntekt som ein middels stor kraftkommune. Kraftmengda vert forvalta etter månadsblokk-modellen, som inneber at volumet er størst om vinteren når forbruket og prisane normalt er høgast. Modellen gjev oss eit føreseieleg volum kvar månad, både for konsesjonskraft og heimfallskraft. Kvam herad sin uttaksprofil ser slik ut.

For å oppnå stabile inntekter og gode priser har heradsstyret (HST 087/20) vedtatt «Strategi for sal av kraft» som mellom anna inneber å prissikre størstedelen av konsesjonskrafta i framtidsmarknaden. Prissikring er midlertidig suspendert (HST Budsjettvedtak 2022-14).

Kvam kjøper krafta frå kraftprodusentane til kostpris som vert fastsett på departementsnivå basert på ei sjølvkostberekning ein gong i året. I tillegg må heradet betale ulike faste og variable kostnader knytt til kraftoverføring. For heimfallskrafta må heradet dessutan betale både grunnrente- og overskotsskatt. På grunn av at grunnrenteskatten bereknast ut frå marknadsprisen på skatt, er heimfallskrafta ikkje eigna for prissikring. Kvam herad nyttar ein ekstern kraftforvaltar (Entelios AS) for å følgja med på marknaden og handtera salet av krafta i samsvar med retningslinjene i strategien.

Salsprisane både i spot- og framtidsmarknaden svingar mykje og vert påverka både av tilgangen på konkurrerande kraftkjelder (sol, vind, kol, gass og kjernekraft) og det løypande kraftforbruket både i Skandinavia og delar av Nord-Europa, som igjen vert påverka av lokale vêrforhold og etterspurnad. Samla er desse forholda bakgrunnen for at heradet sitt resultat på kraftsal svingar mykje og er særskilt vanskeleg å budsjettera.

Kraftprisar

Kraftprisane i 1 tertial har vore uvanleg høge. Dette skuldast lite vatn i magasina, kombinert med krigen i Ukraina og sanksjonane mot Russland som førar til rekordhøge prisar på energi i heile den Europeiske marknaden.

Som grafen synar ligg salsprisane på den usikra krafta (oransje søyler) opp mot det dobbelte av opphavsleg budsjett (oransje stipla linjer).

Dei budsjetterte prisprognosane for resten av året (dei skraverte søylene) er også uvanleg høge. Ein viktig premisse for framtidsprisane er forventninga om at krigen og/eller sanksjonane mot Russland held fram. Merk at prognoseprisane er nedjustert med 25% som ei risikomargin for å unngå å overvurdere inntektene i revidert budsjett (B1).

Prissikring

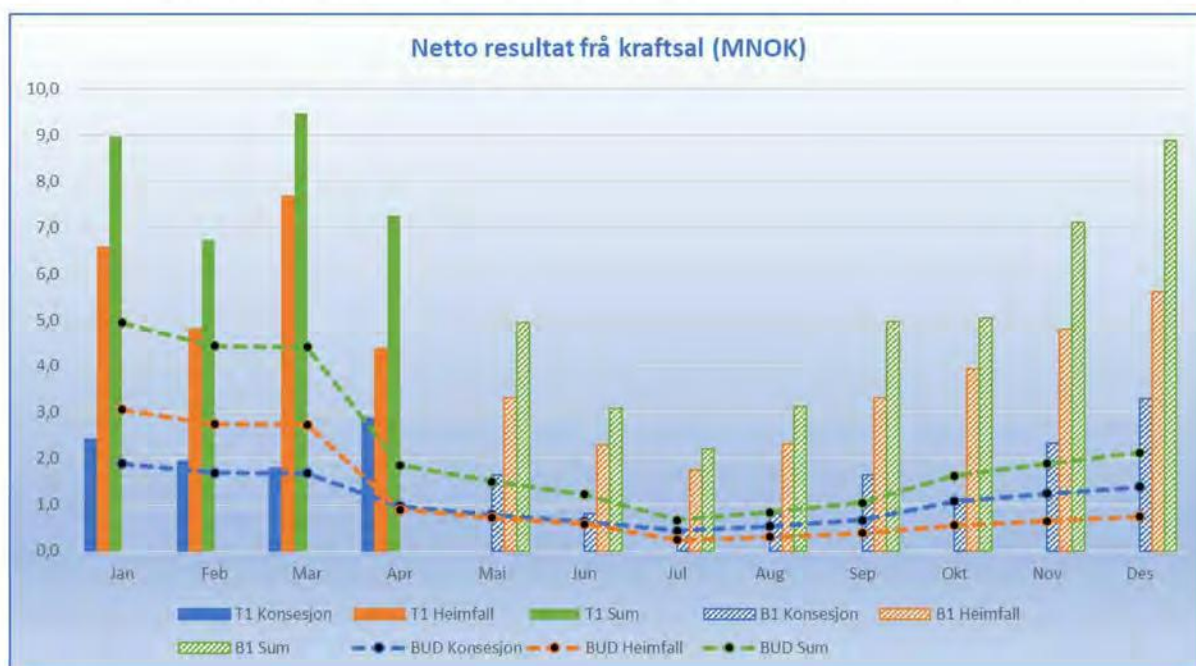
Når det gjeld prissikring er ca 80% av konsesjonskraft prissikra ut 2022. Sjå graf frå kraftmeglar (Entelios) for nivå av prissikring for åra 2022 - 2025:

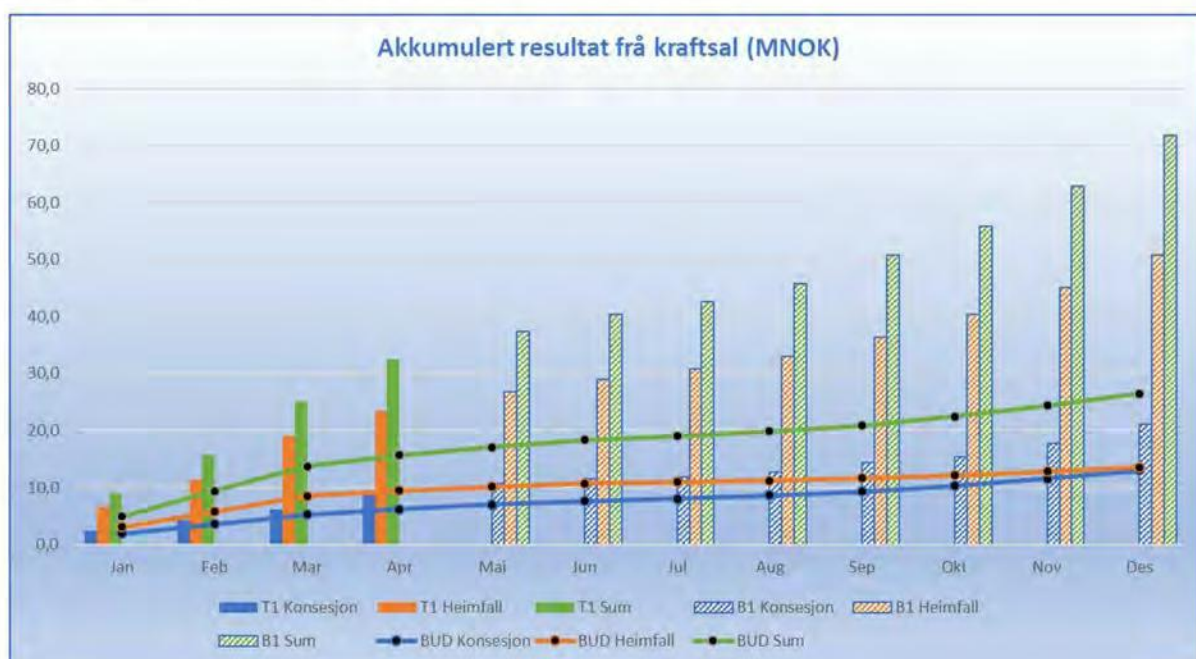
Den mørkeblå delen av søylene syner delen av konsesjonskrafta som er prissikra fram i tid. Den primære grunnen for prissikringa er å sikre kommunen føreseielege inntekter over tid. Krafta er seld i framtidsmarknaden til priser på ca 0,35 kr/KWh. Dette er betydeleg lågare prisane me ser i kraftmarknaden i dag og forklarar kvifor snittprisen på konsesjonskraft for tida er lågare enn prisen på heimfallskraft.

Resultat

Grafen under syner resultat samanlikna med budsjett frå konsesjonskraft (blå), heimfallskraft (oransje) og samla (grøn). Dei skraverte søylene representerer revidert budsjett. Dei skraverte stolpane syner revidert budsjett, der all kraft som ikkje er prissikra er fråtrekken ein risikomargin på 25%.

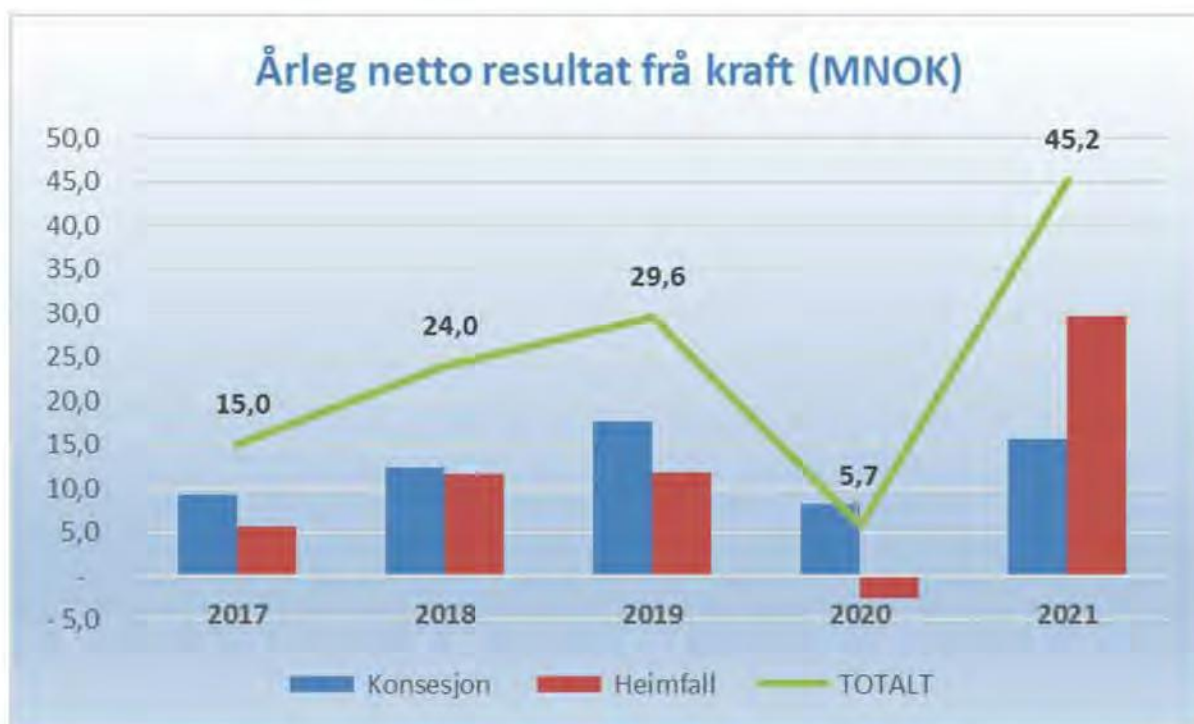

Den neste grafen syner akkumulert resultat. Der ser me at revidert budsjett peikar mot eit resultat frå kraftsal på meir enn 70 MNOK for året.

Historisk utvikling

Samanlikna med dei forutgåande åra er årets reviderte budsjett på over 70 MNOK historisk høgt. Til samanlikning var resultatet frå rekordåret 2021 på 45 MNOK.

Som grafen viser, svingar resultatet frå kraftsal mykje. I 2018 og 2019 var prisane gode, med resultat frå kraftsal på 24,0 og 29,6 MNOK. I 2020 var kraftprisane uvanleg låge, slik at heradet tapte pengar på heimfall (usikra kraft), og resultat frå kraftsal var på berre 5,7 MNOK.

Flyktningar

I 2022 har Kvam sagt ja til å ta i mot 95 flyktningar. Konsekvensane og kostnadane er uklare, men dette vil få innverknad på mange av dei kommunale tenestene.

Med bakgrunn i krigen i Ukraina fekk alle kommunar i Noreg i mars 2022 oppmoding frå IMDI (integrerings- og mangfaldsdirektoratet) om å ta imot fleire flyktningar enn fyrst planlagt.

Kvam herad hadde på det tidspunktet politisk vedtak om å ta imot 15 flyktningar i 2022. I politisk sak om Mottak av flyktningar frå Ukraina (HST- sak 025/22) er det fatta nytt vedtak om å busetja 95 flyktningar i år i tråd med oppmodingsbrevet frå IMDI.

Rådmannen har hatt møte med leiargruppa og representantar frå aktuelle tenester for å kartleggja både kapasitet- og ressursituasjonen, og tenestene er i gang med å vurdere korleis dei kan løysa oppgåvene.

Heradet vil få tilskot som truleg vil dekkja utgiftsauken, sjølv om eit slikt omfang av busetjing av flyktningar vil krevja auka innsats og bemanning i mange av tenestene. Den største utfordringa er å få tak i nok personell med rett kompetanse og i rett tid i dei ulike tenestene.

Det er stor vilje i organisasjonen til å stilla opp og få til løysingar for å møte behovet. Stor vilje og engasjement er det også frå innbyggjarane, og mange har mellom anna meldt frå om at dei har bustader ledige til formålet.

Statsforvaltaren kallar kommunane inn til vekentlege møte der ulike tema knytt til mottak av flyktningar vert drøfta. IMDI sender også ut «*Nyhetsbrev om flyktnings situasjonen*» der dei mellom anna orienterer kommunane om status i busetjinga, reglar og rutinar for busetjing, kvalifisering, helsehjelp, m.m. Kommunane får også tilbod om å delta i webinar med ulike tema i samband med flyktnings situasjonen.

Bustad

Kvam herad har pr 09.05.22 motteke 16 flyktningar. Desse fordeler seg slik;

13 kvoteflyktningar frå Syria og 3 flyktningar via asylmottak, ein av dei frå Syria og to frå Ukraina. Dei to flyktningane frå Ukraina kom til Kvam 9. mai.

IMDI har bede alle kommunane om å sende inn vekentlege tidsplanar for busetjing for perioden 25. april til 31. august 2022. Kvam herad har meldt inn at kommunen kan ta imot 10 flyktningar pr. veke f.o.m veke 18 t.o.m veke 24. Det er vidare meldt inn at kommunen kan ta imot dei resterande flyktningane (til totalt 95) i veke 35.

Flyktingtenesta får meldingar frå IMDI om kven som kjem til kommunen når dei har gjennomført fordelinga mellom kommunane. Når flyktingtenesta mottek slik melding om kven som kjem og kor mange som kjem, kallar dei straks inn til planleggingsmøte med aktuelle samarbeidspartar i FDV-avdelinga og trivselsvaktmeistrane ved Nav. Dersom det kjem skule- og/eller barnehageborn er aktuelle samarbeidspartar frå Oppvekst med i møte.

Målet med desse samarbeidsmøta er at dei ulike tenestene i fellesskap kan vurdere og planleggja kva bustader som er best eigna i kvar enkelt situasjon og kvar i kommunen det er mest aktuelt å busetja, ut frå alder på dei som kjem og kva kapasitet det er i dei ulike barnehagane og skulane. Med i vurderinga er også tilgang til fritidsaktivitetar, opplæring og arbeid.

FDV- avdelinga har på bakgrunn av innmelde ledige bustader frå innbyggjarane i kommunen og ledige kommunale bustader utarbeidd ei god oversikt over kva bustader som er tilgjengelege for flyktningar til ei kvar tid. Denne oversikta er eit godt utgangspunkt når flyktingtenesta skal finna rett bustad til rett person. Flyktingane som kjem til kommunen har vore i mottak over tid og det er viktig at dei vert busett direkte i eigen bustad slik at dei får høve til å etablera seg raskt i lokalmiljøet. Dersom det likevel ikkje let seg gjera å busetja direkte i eigen bustad har flyktingtenesta avtale om leige av rom ved Sportellet i Strandebarm som mellombels løysing medan aktuell bustad vert klargjort.

Det vert ikkje inngått leigekontrakt med private utleigarar før kommunen har motteke brev med konkret fordeling av flyktningar. Primært ynskjer heradet at private huseigarar inngår leigekontrakt direkte med den/dei som skal leiga. I leigetilhøve garanterer Nav Kvam for depositum tilsvarande 3 månaders leige.

Tilsette frå kommunen gjennomfører synfaring i alle bustadane i forkant av ein eventuell leigeavtale. Flyktingtenesta ynskjer i størst mogeleg grad å nytta møblerte bustadar, men i nokre situasjonar kan det vera nødvendig at tenesta tek ansvar for møblering. Etablering og klargjering for innflytting vert gjennomført av flyktingtenesta i samarbeid med trivselsvaktmeistrane og FDV- avdelinga.

Flyktingtenesta har i samband med at det kjem fleire flyktningar til kommunen, behov for fleire programrådgjevarar og har lyst etter ny programrådgjevar ved NAV- kontoret i Kvam. Det vidare oppfølgingsarbeidet frå flyktingtenesta vert gjennomført i tråd med interne rutinar med spesielt fokus på kvalifisering, arbeid, barnehage, skule, aktivitetar og fritid.

Opplæring, aktivitet og fritid

Oppveksteininga har gjennomført kartlegging av kva kapasitet dei ulike barnehagane og skulane har til å ta imot nye flyktningar. Dei har også starta rekrutteringsarbeidet med tanke på forventa auka personellbehov i samband med busetjing av flyktningar. Tenesta avventar tilsetjing av nytt personell til dei har meir konkret informasjon om kven som kjem og kvar dei vert busett.

Kvam herad har god dialog med Grannehjelpa om kva dei frivillige kan bidra med i høve til fritid og fritidsaktivitetar for flyktingane som kjem til kommunen.

Det er også lagt ut informasjon på heimesida der enkeltpersonar, lag og organisasjonar vert oppfordra til å svara på nokre spørsmål om aktuelle fritidsaktivitetar.

For flyktningar, som for oss andre, er det viktig å kunna fylla kvardagen med noko positivt. Det kan til dømes handla om fritidsaktivitetar, ein stad å møtast, venar å gå på tur med, nokon å laga mat saman med, osv. Kommunen ynskjer å kartleggja kva som finst av sosiale møteplassar og aktivitetar for innbyggjarar i kommunen og korleis me skal jobba for å inkludera alle.

Opplysningane som kjem inn til kommunen vert nytta i det vidare arbeidet med å ta imot flyktningar på ein best mogleg måte.

[Grannehjelpa](#) hadde den 28. april innsamling av klede og leikar til flyktningar som kjem til Kvam.

Helsetenesta for flyktningar

Busette flyktningar og familieegjenforente har same rett til helse og omsorgstenester i primær og spesialisthelsetenesta som den øvrige befolkninga.

Når flyktningar kjem til Kvam herad er det helsetenesta for flyktningar som yter helsehjelp fram til flyktningane får fastlege. Helsetenesta for flyktningar kartlegg fysisk og psykisk helse, vaksinasjonsdekning og om dei har vore utsett for traume i heimlandet eller på flukt. I vårt program har vi fire faste samtaler med kvar person, men det blir ofte fleire kontaktar då det er mange som har helseproblem eller treng oppvaksinering.

Innstilling til vedtak

Rådmann sitt forslag til vedtak 1.tertairapport 2022. Obligatoriske tabellar og oppsummering av forslag til endringar.

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Kvam heradsstyre vedtar følgjande:

- a. Rapporten for 1. tertial 2022 vert teken til vitande
- b. Driftsbudsjettet vert justert i samsvar med tabellen for «Resultatoversikt» som ligg i rapporten, og fordeling per Kostra-tema i skjema 1B.
- c. Investeringsbudsjettet vert justert i samsvar med tabellane for «Status investering og finansieringa» og "Status investeringar, 2B" som ligg i rapporten. Rådmannen si fullmakt til å inngå avtale om kjøp på bustader på inntil 10 mill.kr. per år vert utvida til 16 mill.kr i 2022, og redusert med 2 mill.kr til 8 mill.kr. i resten av økonomiplanperioden.
- d. Avdrag på Husbanklån er auka med 0,5 mnok til 3 mill.kr.i forhold til opphavleg budsjett 2022. Rådmannen står fritt til å betala budsjetterte avdrag på dei lån han finn føremålstenleg, uavhengig av opprinneleg vedtak.

Forslag til endringa i driftsbudsjettet per 1. tertial

Alle forslag til endringar kjem fram i tabellen «Rammeendring gjennom året» som viser på kvart tenestoområde. Mange av budsjettendringane medfører ikkje auke eller reduksjon i totalbudsjetttramma til kommunen, men er omfordelingar innad på tenestoområda og mellom tenestoområda.

Endringar som medfører auke eller reduksjon i den totale budsjetttramma til Kvam herad

Tiltak som medfører auke i den totale budsjetttramma

I helse og velferd er ramma auka med 5,8 mnok. Fleire brukarar i helse og omsorg har omfattende hjelpebehov. Kommunen får dekkja deler av kostnadene til ressurskrevjande brukarar. På 1. tertial er det behov for ein netto auke i budsjett på 4 mnok. På grunn av prisstiging og dels auka omfang er budsjett på vaskeritenester og mat auka med totalt 1,1 mnok. vedtak om fritak for skjenkegebyr gjer 0,1 mindre i inntekter. Fjerning av eit tidlegare tilskot reduserer ramma med 0,2 mnok. Kvam har utfordringar med å rekruttere fastlegar. Det er fortsatt mykje som er uklart rund korleis kommune skal løyse utfordringane med fastlege. Kva økonomiske konsekvensar dette får for kommunen er derfor også uklart. Per 1. tertial 2022 er det lagt inn ein kostnadsauke på 0,8 mnok. Kvam herad har sagt ja til å ta i mot 95 flyktningar i 2022. Det er svært uklart kva utgifter dette vil medføre for kommunen i 2022. Det kjem heilt an på kor

mange som kjem, når dei kjem og kven som kjem. I budsjett 2022 er det lagt inn 6,8 mnok i utgifter og inntekter. Netto er 0.

Oppvekst si budsjetttramme er auka med 5 mnok. Tilskot til private barnehagar er auka med 0,37 mnok. Resten av auken er knytt til lønn og sosiale kostnader. Skule har fått auka ressursar med 4 årsverk på grunn av auke i elevtal, elevar med omfattande behov, særskilt norskopplæring og redusert undervisning på seniorar. Barnehage har fått auka ressursar med 2,1 årsverk då det er behov for fleire støttepedagogar til born med spesialbehov. Barnehage har stort overforbruk på vikar på grunn av at vikarbudsjettet vart redusert for å finansiere auka i grunnbemanning.

Høge straumprisar er forklaring på mykje av rammeauken til teknisk på 8,2 mnok. Budsjett på elektrisitet er auka med 5,2 mnok. Brøytebudsjettet for 2022 er brukt opp, og budsjettet må dermed aukast med 0,9 for å dekke faste avtalar resten av året. Budsjett på materialkostnader er auka med 0,7 mnok på grunna av prisauke. Det er krav om at resipientundersøking i sjø utanfor reinseanlegg må gjerast kvart 3. år. Kostnaden for 2022 er 0,25 mnok. Faste serviceavtalar på heisar, sprinkelanlegg og brannvarslingsanlegg er auka med 0,6 mnok. Andre postar som er auka er leasingbilar (0,5), fyringsolje (0,15), service på utstyr brann (0,06) og overtid (0,07). Ei budsjettretting gjer at ramma vert redusert med 0,2 mnok.

Auken på andre områder er på til saman 3,3 mnok. Innsparingskrav frå 2021 på lean og administrative stillingar er foreslått utsett med eit år då det ikkje har vore kapasitet til å jobbe med å realisere innsparingane, noko som fører til ein rammeauke på 1,9 mnok. Fordeling av ekstra rammetilskot til vaksinerings utgjør ein auke på 1,1 fordelt på ulike tenester. Pensjon og arbeidsgjevaravgift auka med 0,4 mnok etter ny prognose frå pensjonsselskapa. Kommunen ynskjer å ta i bruk ny modul på innbyggjarinnsyn faktura med ein kostnad på 0,25 mnok i år. Reduksjon i statlege satsar på purregebyr fører til at budsjett på purreinntekter må reduserast med 0,25 mnok. IKT kommunikasjonsutgifter vert auka med 0,3 mnok. Kjøp av bedriftshelseteneste er auka med 0,1 mnok. Ein 30% stilling som tidlegare har vore på investering er overført til drift, auke på 0,3 mnok. Avdrag til ferde AS er justert i tråd med betalingsplan. Kostnadene er dermed redusert med 1,3 mnok.

Det er forslått å opprette ein stilling på Kvalitetskoordinator med ein kostnad på 0,3 mnok i 2022. I tillegg er det lagt inn eit årsvikariat på Miljøkonsulent. Kostnaden i 2022 er på 0,3 mnok, finansiert av Havbruksfondet.

Tiltak med netto inntektsauke

Kraftinntektene til kommunen er vanskelege å spå på lang sikt, men me veit at kraftprisane så langt i 2022 har vore svært høge og at det kan vare ei stund til. Inntekter og utgifter på kraft er derfor justert opp med bakgrunn i kraftforvaltar sin siste prognose. Netto utgjør dette ein inntektsauke på 44 mnok. Inntekta er i henhold til strategi for sal av kraft avsett til kraftfond.

Det er venta at renta kjem til å stige dei neste åra. Renteinntekta er oppjustert med 0,4 mnok i 2022. Renteutgifta er ikkje auka i 2022, men er venta å auke utover i økonomiplanen. Prognosen på rammetilskot og skatt er auka med til saman 4,7 mnok. Inkludert i auken er 1,1 mnok til å dekke ekstra kostnader knytt til vaksinerings. Avdelingane som har hatt vaksineutgifter har derfor fått auka sine budsjetttrammer tilsvarande.

Bruk av disposisjonsfond for å dekke meirkostnad på 16,5 mnok i terialen

Heile meirinntekta på kraft skal i henhold til strategi for kraft avsetjast til ubunde driftsfond for kraftinntekter. Kommunen må bruke 16,5 mnok av disposisjonsfondet for å dekke auken i kostnader på terialen.

Tabellar**Resultatoversikt (3)**

Beløp i 1000

	Rekneskap 2021	Opph. bud. 2022	Rev. bud. 2022	Rekneskap 2022
Rammetilskudd	-324 897	-312 682	-316 225	-120 301
Inntekts- og formuesskatt	-267 315	-260 406	-261 585	-79 808
Eiendomsskatt	-45 798	-40 000	-40 000	-19 890
Andre skatteinntekter	-4 774	-4 400	-4 400	-37
Andre overføringer og tilskudd fra staten	-116 080	-89 569	-182 419	-71 064
Overføringer og tilskudd fra andre	-139 129	-102 281	-109 828	-31 434
Brukerbetalinger	-29 446	-29 945	-30 105	-10 015
Salgs- og leieinntekter	-99 285	-102 371	-111 044	-34 442
Sum driftsinntekter	-1 026 724	-941 654	-1 055 606	-366 991
Lønnsutgifter	486 754	490 656	509 384	182 254
Sosiale utgifter	125 710	131 262	135 578	46 328
Kjøp av varer og tjenester	175 404	175 067	193 771	74 479
Overføringer og tilskudd til andre	124 598	97 028	151 270	27 938
Avskrivninger	50 234	47 533	47 533	0
Sum driftsutgifter	962 699	941 545	1 037 536	331 000
Brutto driftsresultat	-64 024	-110	-18 070	-35 991
Renteinntekter	-4 250	-5 193	-5 555	-1 301
Utbytter	-14 981	-14 100	-14 100	-4
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	-251	-200	-200	41
Renteutgifter	20 232	25 210	25 210	11 836
Avdrag på lån	40 000	43 200	43 200	0
Netto finansutgifter	40 751	48 918	48 555	10 572
Motpost avskrivninger	-50 234	-47 533	-47 533	0
Netto driftsresultat	-73 507	1 275	-17 047	-25 419
Disponering eller dekning av netto driftsresultat				
Overføring til investering	3 714	0	757	0
Avsetninger til bundne driftsfond	17 074	20 761	21 849	37
Bruk av bundne driftsfond	-15 478	-24 774	-31 953	-5 784
Avsetninger til disposisjonsfond	73 268	25 570	69 643	0
Bruk av disposisjonsfond	-5 070	-22 832	-43 248	-700
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	73 507	-1 275	17 047	-6 447
Framført til inndekning i seinare år (meirforbruk)	0	0	0	-31 866

Forklaring til budsjettendringar, 1. tertial 2022, forklart på kontonivå

Netto driftsresultat i justert budsjett er forbetra med 18,2 mnok, til eit positivt resultat på 16,9 mnok.

Sum driftsinntekter er foreslått justert opp med 114 mnok i forhold til opphavleg budsjett

Rammetilskot og Inntekts- og formueskatt er auka med 4,7 mnok.

Det er auken på andre overføringer og tilskot frå staten som utgjør det meste av den store inntektsauken i tertialen. 86 mnok er auke i sal av heimfallskraft. Inntekt på flyktning er justert opp med 6,8 mnok.

Overføringer og tilskot frå andre er auka med 7,5 mnok. Av dette er 4 mnok knytt til inntekt på ressurskravjande brukarar. 2,4 mnok er auke i ulike øyemerka tilskot frå staten, overføringer frå fylket og refusjonar. 1,2 mnok er auke i momskompensasjonsinntekt.

På brukarbetalingar er det ein liten auke på 0,16 mnok på kulturskule.

Sals- og leigeinntekter er justert opp med 8,7 mnok. 8,4 mnok av inntektsauken er sal av konsesjonskraft. Budsjettert inntekt på husleige og andre inntekter har lagt for lågt, og er justert opp med 0,63 mnok. Staten har halvert satsane for purregebyr. Dette medfører at kommunen må redusere budsjettert inntekt på gebyrinntektene med 0,24 mnok. Tidlegare vedtak om å gje fritak for skjenkegebyr er justert for i tertialen. Dette medfører reduserte inntekter på 0,12 mnok.

Sum driftsutgifter er foreslått justert opp med 96,1 mnok i forhold til opphavleg budsjett

Lønnsutgiftene er auka med 18,7 mnok. Lønnsbudsjettet er auka med 3,9 mnok for å dekke ekstra kostnader til ressurskravjande brukarar. På flyktning er budsjettet auka med 4,6 mnok. Lønn på legetenesta er auka med 0,2 mnok.

I barnehage er budsjettet auka med 1,2 mnok til støttepedagogar og 0,4 til vikar. Lønnsramma på grunnskule er auka med 2 mnok. Kulturskule er auka med 0,1 mnok.

Det er foreslått å legge inn 1 årsverk på Miljøkonsulent med varigheit på 1 år. Lønnskostnaden i 2022 er på 0,3 mnok og skal finansierast med bruk av Havbruksfond. Det er også foreslått å legge inn 1 årsverk på kvalitetskoordinator med ein kostnad på 0,7 mnok. Ein stilling på 0,3 årsverk som tidlegare har vore brukt på prosjekt er no overført til drift (0,2 mnok).

Restrammer på ulike driftsprosjekt er overført frå 2021 til 2022, til saman 0,9 mnok. Innsparingskrav på lean og administrative stillingar er utsette med 1 år (1,9 mnok). Kommunen har motteke øyemerka midlar til å dekke kostnader med vaksinerings. Avdelingane som har hatt vaksinekostnader så langt i år, får auka lønnsramma for å dekke dette (0,9 mnok). Kommunen har motteke tilskot til ulike tiltak. Desse inntektene skal dekke lønnskostnaden til dei som skal jobbe med dei ulike tiltaka. Til saman medfører dette ein auke i lønnsbudsjettet på 1,5 mnok.

Budsjetterte sosiale kostnader er auka med 4,3 mnok. Pensjonskostnaden fordelt ut på einingane aukar med 12,3 mnok, medan premieavvik er redusert med 7,6 mnok. Arbeidsgjevaravgifta er redusert med 0,4 mnok.

Kjøp av varer og tenester er ein stor samlepott og har dermed mange større og mindre justeringar i budsjettet, som totalt sett aukar med 18,8 mnok. Fleire av budsjettpostane er auka som følge av høg prisstigning. Budsjettauken er fordelt på mange ulike tiltak. Auke på elektrisitet (5,2), kjøp av plass til ressurskrevjande brukarar (2,9), brøyting (0,9), material til drift og vedlikehald (0,7), drift anlegg (0,6), vaskeritenester (0,4), IKT kommunikasjonsutgifter (0,3), ny fakturamodul for innbyggjarinnsyn (0,25), kjøp av legeheimel og leige av utstyr (0,6), leasingbilar (0,5), material og byggtenester (0,5), mat (0,7), resipientundersøking (0,25), bedriftshelseteneste (0,1), olje til oppvarming (0,15), tilskot til privat barnehage (0,37) og utstyr til brann (0,06).

I tillegg er kostande knytt til driftsprosjekt auka med 3,5 mnok. Bruk av ulike tilskot medfører budsjettauke på 0,9 mnok

Overføringer og tilskot til andre er auka med 54,3 mnok i tertialen. Årsaka til den store auken er kraft. Skatt på kraft er justert opp med 50,4 mnok som følge av den forventta inntektsauken. 1,2 mnok av auken er momskompensasjonsutgift. Bidrag til flyktningar er auka med 2 mnok. Tidlegare vedtak om tilskot til røde kors på 0,2 mnok og kompensasjon på 1 mnok til lag og organisasjonar for auka straumutgifter er justert i 1.tertial. Sidan staten i mellomtida har lansert eit tilsvarende statleg straumtilskot er det kommunale tilskotet sett på vent. Avdrag til Ferde AS er justert ned med 1,2 mnok i tråd med betalingsplan.

Bruk av ulike tilskot medfører budsjettauke på 0,65 mnok.

Netto finansutgifter er redusert med 0,4 mnok. Forventa renteauke gjer at renteinntekta er justert opp på tertialen.

Netto avsetjingar i tertialen er på 18,2 mnok.

Netto avsetjing til eller bruk av bundne fond er på 6,1 mnok i 2022. Avsetjing til disposisjonsfond er inntektsauken på kraft på 44 mnok.

Bruk av disposisjonsfond på tertialen er på totalt 20,5 mnok. 2,5 mnok er knytt til tidsforskyvingar på driftsprosjekt. Budsjettet er justert for to tidlegare vedtak som er finansiert med bruk av disposisjonsfond. Det er tilskot til røde kors på 0,2 mnok og kompensasjon til lag og organisasjonar på 1 mnok. Stilling til Miljøkonsulent er finansiert med 0,3 mnok av disposisjonsfond (Havbruksfondet). Resterande bruk på 16,5 mnok er for å finansiering av rammeauke på 1. tertial.

Status drift for kommunen (1A)

Beløp i 1000

	Rekneskap 2022	Rekneskap 2021	Opph. bud. 2022	Rev.bud. 2022
Rammetilskudd	-120 301	-324 897	-312 682	-316 225
Innteks- og formuesskatt	-79 808	-267 315	-260 406	-261 585
Eiendomsskatt	-19 890	-45 798	-40 000	-40 000
Andre generelle driftsinntekter	-71 101	-120 580	-93 581	-186 431
Sum generelle driftsinntekter	-291 100	-758 590	-706 669	-804 241
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	255 109	644 332	659 027	738 638
Avskrivninger	0	50 234	47 533	47 533

Månadsrapport April-2022

Beløp i 1000

	Rekneskap 2022	Rekneskap 2021	Opph. bud. 2022	Rev.bud. 2022
Sum netto driftsutgifter	255 109	694 566	706 559	786 171
Brutto driftsresultat	-35 991	-64 024	-110	-18 070
Renteinntekter	-1 301	-4 250	-5 193	-5 555
Utbytter	-4	-14 981	-14 100	-14 100
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	41	-251	-200	-200
Renteutgifter	11 836	20 232	25 210	25 210
Avdrag på lån	0	40 000	43 200	43 200
Netto finansutgifter	10 572	40 751	48 918	48 555
Motpost avskrivninger	0	-50 234	-47 533	-47 533
Netto driftsresultat	-25 419	-73 507	1 275	-17 047
Disponering eller dekning av netto driftsresultat				
Overføring til investering	0	3 714	0	757
Avsetninger til bundne driftsfond	37	17 074	20 761	21 849
Bruk av bundne driftsfond	-5 784	-15 478	-24 774	-31 953
Avsetninger til disposisjonsfond	0	73 268	25 570	69 643
Bruk av disposisjonsfond	-700	-5 070	-22 832	-43 248
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	-6 447	73 507	-1 275	17 047
Framført til inndekning i seinare år (meirforbruk)	-31 866	0	0	0

Status drift for tenesteområda (1B)

Beløp i 1000

	Rekneskap 2022	Rekneskap 2021	Opph. bud. 2022	Rev. bud. 2022
Manglende oppsett	0	0	0	0
Finans og fellespostar	562	-30 452	-3 495	-11 440
Styring og kontrollverksemd	1 314	5 015	5 276	5 304
Administrasjon	19 967	41 183	44 704	48 751
Barnehagar	32 145	88 998	92 833	98 477
Grunnskuleopplæring	52 926	160 456	164 205	169 324
Kommunehelse	17 523	43 148	36 788	40 045
Pleie og omsorg	94 473	234 822	224 500	235 580
Sosialteneste	9 299	24 155	28 300	35 585
Barnevern	6 856	18 265	23 407	23 716
Vatn og avlaup, avfall og renovasjon	-6 992	-5 786	-7 336	-8 093
Plan og byggesak	3 226	6 462	6 906	7 368
Samfunn og utvikling	459	3 396	3 430	3 408
Kultur	5 462	24 569	24 795	25 962
Kulturbygg	0	0	1	1
Kyrkja	2 267	5 750	6 395	6 395
Samferdsel	5 240	13 456	12 745	14 249
Bustad	-506	701	-3 729	-2 283
Kommunal næringsforvaltning og konsesjonskraft	1 046	42 505	27 239	69 339
Brann- og ulykkesvern	4 006	12 857	11 388	11 632
Tenester utanfor ordinært kommunalt ansvarsområde	8	731	2 073	805
Sum bevilgninger drift, netto	249 279	690 231	700 424	774 126
Av dette:				
Avskrivninger	0	50 234	47 533	47 533
Netto renteutgifter og -inntekter	-45	-2	318	355

Månadsrapport April-2022

Beløp i 1000

	Rekneskap 2022	Rekneskap 2021	Opph. bud. 2022	Rev. bud. 2022
Overføring til investering	0	3 714	0	0
Avsetninger til bundne driftsfond	0	9 712	15 861	16 949
Bruk av bundne driftsfond	-5 784	-15 478	-22 274	-29 453
Avsetninger til disposisjonsfond	0	32	0	0
Bruk av disposisjonsfond	0	-2 312	-40	103
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	255 109	644 332	659 027	738 638

Status investering og finansiering (2A)

Beløp i 1000

	Rekneskap 2022	Rev. bud. 2022	Opph. bud. 2022	Rekneskap 2021
Investeringer i varige driftsmidler	66 956	348 218	266 347	86 825
Tilskudd til andres investeringer	201	100	0	27
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	0	2 500	2 500	5 293
Utlån av egne midler	7 553	56 100	15 000	7 558
Avdrag på lån	1 401	3 000	2 500	2 914
Sum investeringsutgifter	76 111	409 918	286 347	102 618
Kompensasjon for merverdiavgift	-10 456	-55 854	-46 144	-13 252
Tilskudd fra andre	-11	-55 581	-36 765	-19 419
Salg av varige driftsmidler	-2 675	-10 275	4 427	-928
Salg av finansielle anleggsmidler	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	-1 410	-5 000	-2 200	-6 837
Bruk av lån	-7 553	-234 183	-159 598	-62 169
Sum investeringsinntekter	-22 106	-360 893	-240 281	-102 606
Overføring fra drift	0	-757	0	-3 714
Avsetninger til bundne investeringsfond	0	2 600	0	4 443
Bruk av bundne investeringsfond	0	-34 680	-19 725	-385
Avsetninger til ubundet investeringsfond	0	7 231	-19 961	6 594
Bruk av ubundet investeringsfond	0	-23 420	-6 380	-12 205
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	0	-49 026	-46 066	-5 267
Framført til inndekning i seinare år (udekt)	54 006	0	0	-5 255

Status investeringar (2B)

1. Investeringar i varige driftsmidler

Beløp i 1000

	Rekneskap 2022	Rev. bud. 2022	Opph. bud. 2022	Rekneskap 2021
Finans og fellespostar				
Andre investeringar	326	0	0	219
Sum Finans og fellespostar	326	0	0	219
Administrasjon				
IT-investeringar - årlege	506	1 800	1 800	0
Skjermar HST	0	313	0	0
Tilfluktsrom/arkivrom	12	727	0	396
Deponering av elektronisk arkiv	66	188	313	0
Forprosjekt ventilasjon og varmeanlegg Kvam rådhus	0	350	350	0
Digitalisering eigedomsarkiv	326	1 331	0	1 169
Sum Administrasjon	910	4 707	2 463	1 565
Barnehagar				
Nye PCar Barnehage	53	188	188	0

Månadsrapport April-2022

Beløp i 1000

	Rekneskap 2022	Rev. bud. 2022	Opph. bud. 2022	Rekneskap 2021
Deling av Øystese barnehage, del 3, vegomlegging	2 531	3 875	3 875	0
Deling av Øystese barnehage, del 4	14	1 875	1 875	0
Deling av Øystese barnehage, del 1, innveding oppgradering	63	300	0	2 733
Deling av Øystese barnehage, del 2, tilbygg	1 470	9 547	8 500	1 453
Sum Barnehagar	4 131	15 785	14 438	4 185
Grunnskuleopplæring				
IKT prosjekt i skule og barnehage - årleg	2	1 538	1 688	2 444
Kommunikasjonsløyising skule - foreldre	0	313	0	0
Ny vidaregåande skule i Norheimsund	62	25 737	25 875	405
ENØK tiltak kommunale bygg	0	2 500	2 500	0
Oppgradering vamepumpe ved kvam ungdomsskule	0	2 000	0	0
Skulekjøken Øystese skule	363	0	0	5 877
Heissjakt Øystese barneskule	0	1 400	1 250	0
Varmepumpe Ålvik Skule	0	1 875	1 875	0
Forprosjekt Øystese barneskule	0	199	199	0
Varmepumpe Kvam Ungdomsskule	0	625	625	0
Tak på idrettsbygget Ålvik skule	12	1 500	0	0
Norheimsund skule - uteområde	0	482	482	0
Ombygging Øystese barneskule	0	488	0	0
Sum Grunnskuleopplæring	439	38 657	34 494	8 726
Kommunehelse				
Oppgradering fagsystem Gerica	0	150	150	0
Sum Kommunehelse	0	150	150	0
Pleie og omsorg				
Velferdteknologi - årleg	196	4 166	1 250	121
Nye PCar pleie og omsorg	316	300	300	0
Dagsenter Strandebarm	0	750	750	0
Dagsenter Øystese	44	-3	0	16
0*Sansehage Toloheimen	0	3 700	1 950	0
Skifte av SD - anlegg i kommunale bygg 2020-2024	63	1 412	1 000	1 035
Utbygging av Strandebarm Omsorg	30 038	117 418	114 931	13 513
Tolomarka bufellesskap	89	2 000	0	13 728
Legionellastyring institusjonar	0	500	500	0
Oppgradering trygdebustader Ålvik	0	5 156	5 156	0
Garderobeanlegg Helse	49	1 750	125	0
Sum Pleie og omsorg	30 794	137 149	125 962	28 413
Sosialteneste				
NAV lokaler	624	9 950	0	0
Sum Sosialteneste	624	9 950	0	0
Vatn og avlaup, avfall og renovasjon				
Ny vassleidning, Fosse	0	394	2 200	6
Oppgradering av VA-leidningskart	198	1 267	1 000	538
Utsifting av hovudvassleidning Skålheim - Mo i Øystese	129	2 860	2 000	24
Fornyng teknisk utstyr VAR - årleg prosjekt	0	869	500	0
Ny pumpestasjon P5, Tolo	61	300	1 368	14
Felles slamavskiljar Vikøy	0	300	1 400	54
Oppgradering hovudrenseanlegg avløp	18	827	0	339
Oppgr. av eksisterande vassverk i Kvam	239	1 591	1 300	347
Reserveforsyning vatn	57	772	880	516
VA-pumpestasjon ved Fartøyvernseieret	411	3 224	370	17
Kloakksanering Ålvik	621	2 000	0	173
Oppgradering av pumpestasjonar i Steinsdalen	0	472	0	3 804
Oppgradering av kummar i heradet - årleg avlaup	32	711	600	526
Oppgradering av kummar i heradet - årleg vatn	363	3 484	1 500	625
Oppgradering av reduksjonskummar - årleg	23	3 448	800	357
VA-sanering ved rådhuset/Norheimsund skule	0	501	700	1 199

Månadsrapport April-2022

Beløp i 1000

	Rekneskap 2022	Rev. bud. 2022	Opph. bud. 2022	Rekneskap 2021
VA-sanering i Skårdalsvegen i Øystese	12	1 182	900	43
VA-sanering norheim del III	3 609	13 200	10 220	1 450
Pumpestasjon og overføring frå Laupsa til Notanes	0	3 680	2 000	1 820
Høgdebasseng Torpe	1 500	1 553	2 000	5 855
Movatnet pumpeledning	0	3 694	2 500	6
Tolo reinseanlegg - byte av sil	0	552	340	37
Ny vassleidning Børve	80	286	0	567
Prosjektering av reinseanlegg på Tangerås	0	200	100	0
Ny avløpsbil med lasteplan og ein liten kran.	0	0	750	0
Sanering Børveneset , prosjektering	0	200	200	0
Vannkiosk Øystese	0	500	0	0
Sum Vatn og avlaup, avfall og renovasjon	7 352	48 066	33 628	18 317
Plan og byggesak				
Utomhus Norheimsund skule, rådhus og KFL	0	625	625	0
0* Oppdaterte kart	0	625	0	0
Sum Plan og byggesak	0	1 250	625	0
Samfunn og utvikling				
Dagsturhytte	2	0	0	392
Sum Samfunn og utvikling	2	0	0	392
Kultur				
Vaskerobot Øystese Idrettshall	0	938	938	0
Ny varmepumpe Norheimsund idrettshall	0	1 125	1 125	0
Sum Kultur	0	2 063	2 063	0
Samferdsel				
Asfaltering - årleg prosjekt	0	2 625	1 875	0
Fornyng teknisk utstyr - årleg	249	718	625	0
Riving av bustadhus og omlegging av kommunal veg i Øystese	1	638	638	0
Veg Sandvenhagen/Sæland	211	12 932	7 988	817
Trafikksikringsplan - årleg	341	626	375	124
Kommunale bruer - årleg	0	313	313	122
Rassikringstiltak - årleg	115	4 346	1 875	479
Oppgradering av kommunale kaiar	162	3 722	0	4 800
Rekkverk kommunale vegar -årleg	0	541	625	710
Uteområde Sandven drenering /asfaltering	0	448	625	177
Overvassleidning Norheimshagen	0	1 100	1 100	0
0* Varmepumpe Sandven	58	29	0	321
Sum Samferdsel	1 137	28 035	16 038	7 550
Bustad				
Bustader tom 2022	5 946	16 125	2 125	0
Oppgradering av brannvarslingsanlegg i kommunale bygg	38	2 011	1 850	239
Modulbustader til ROP	0	0	1 875	0
Oppgradering bygg 2021	2	361	0	889
Brannsikring trygdebustad Hatlevegen	0	500	450	0
Oppgradering bygg -årleg prosjekt	0	1 250	1 250	0
Sum Bustad	5 985	20 247	7 550	1 128
Kommunal næringsforvaltning og konsesjonskraft				
Komp.midlar veg skjering Bakka	6	0	0	5 212
Sum Kommunal næringsforvaltning og konsesjonskraft	6	0	0	5 212
Brann- og ulykkesvern				
Brannstasjon KVBR	13 199	35 703	23 100	3 672
Vasstankbil KBR	1 748	5 520	5 525	105
Redningsutstyr Oma Brannstasjon	303	313	313	0
Utviklingskostndar Naudsentral	0	625	0	0
Sum Brann- og ulykkesvern	15 250	42 160	28 938	3 778
Investeringar i varige driftsmidlar	66 956	348 218	266 347	79 487

2. Tilskot til andre sine investeringar

Beløp i 1000

	Rekneskap 2022	Rev. bud. 2022	Opph. bud. 2022	Rekneskap 2021
Riving av bustadhus og omlegging av kommunal veg i Øystese	201	0	0	0
0* Ny inngangsdør Ingebrigt Vik museum	0	100	0	0
Tilskudd til andres investeringer	201	100	0	0

3. Investeringar i aksjar og andelar i selskap

Beløp i 1000

	Rekneskap 2022	Rev. bud. 2022	Opph. bud. 2022	Rekneskap 2021
Eigenkapital KLP 2022	0	2 500	2 500	1 893
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	0	2 500	2 500	1 893

4. Utlån av egne midlar

Beløp i 1000

	Rekneskap 2022	Rev. bud. 2022	Opph. bud. 2022	Rekneskap 2021
Husbanklån	7 553	56 100	15 000	7 558
Utlån av egne midler	7 553	56 100	15 000	7 558
Sum del 1-4	74 710	406 918	283 847	88 939

Økonomiske hovudlinjer

Kapittelet inneheld oversikt over status innsparingskrav, koronarekneskap og ulike tabellar

Alle forslag til endringar kjem fram i tabellen «Rammeendring gjennom året» som viser på kvart tenesteområde. Mange av budsjettendringane medfører ikkje auke eller reduksjon i totalbudsjetttramma til kommunen, men er omfordelingar innad på tenesteområda og mellom tenesteområda.

I kapittelet Innstilling til vedtak er tiltaka som fører til auke eller reduksjon i den totale budsjetttramma oppsummert samla. Under tabellen Resultatoversikt (3) er alle endringar per kontogruppe kommentert.

Innsparingstiltak frå budsjett 2021, HST 128/21:

Tabellen under viser innsparingskrava som per 1.tertial 2022 fortsatt ikkje er realisert. Fleire av dei gjestående innsparingskrav har vist seg vanskeleg å realisere. Rådmann føreslår å utsetje leanprogram og innsparing administrative stillingar med eit år.

Planlagde tiltak - ikkje innarbeidd i budsjettet	2022	2023	2024	Kommentar
Digitalisering og velferdsteknologi for å redusere heimeteneste	- 1 000 000	- 1 500 000	- 1 500 000	
Hardangerrådet - reduksjon	-	-	-	Vedtak HST 128/21 - tilbakeføre innsparingskrav
Heiltidsprosjekt og årsturnus	- 2 000 000	- 2 000 000	- 2 000 000	
Husleige NAV - flytta til egne bygg	-	- 705 028	- 705 028	
Innsparing administrative stillingar		- 900 000	- 1 900 000	Innsparinga er foreslått å utsett 1 år
Innsparing tilsynslege nye Strandebarm Omsorg	- 90 000	- 185 000	- 185 000	
Innsparingskrav sosialkontorteneste	- 500 000	- 500 000	- 500 000	
Leanprogram Kvam		- 27 057	- 54 114	Innsparinga er foreslått å

Månadsrapport April-2022

22-23-24 (stillingsvurdering) - plan				utsett 1 år
Leanprogram Kvam 22-23-24 (stillingsvurdering) PLO		- 368 871	- 737 742	Innsparinga er foreslått å utsett 1 år
Leanprogram Kvam 22-23-24 (stillingsvurdering) - Adm.		- 56 895	- 113 790	Innsparinga er foreslått å utsett 1 år
Leanprogram Kvam 22-23-24 (stillingsvurdering) barnehage		- 139 936	- 279 872	Innsparinga er foreslått å utsett 1 år
Leanprogram Kvam 22-23-24 (stillingsvurdering) - skule		- 295 522	- 591 044	Innsparinga er foreslått å utsett 1 år
Leanprogram Kvam 22-23-24 (stillingsvurdering) - kommunehelse		- 55 556	- 111 112	Innsparinga er foreslått å utsett 1 år
Leanprogram Kvam 22-23-24 (stillingsvurdering) barnevern		- 20 299	- 40 597	Innsparinga er foreslått å utsett 1 år
Leanprogram Kvam 22-23-24 (stillingsvurdering) - Kultur		- 35 865	- 71 730	Innsparinga er foreslått å utsett 1 år
Redusera spesialpedagogikk i skule og barnehage	-	- 1 000 000	- 2 000 000	Vedtak HST 128/21 - redusera innsparingskrav med 1 mill.
Redusere tal på sengeplassar i institusjon	- 1 500 000	- 2 000 000	- 3 000 000	
Generell innsparing i drift, Oppvekst	- 250 000	- 250 000	- 250 000	
Vedtekne innsparingar politisk	- 53 171	- 53 171	- 53 171	

(UR, MPB, RMNFE). Delvis realisert.				
TOTALT	- 5 393 171	- 10 093 200	- 14 093 200	

Korona utgifter per 1. tertial 2022

Regjeringa har så langt i 2022 ikkje gitt kommunane ekstra rammetilskot for å dekke ekstra utgifter og inntektsbortfall knytt til Covid-19. Det var svært mykje smitte i kommunen i starten av 2022, og dermed stort behov for vikarar. Per 1.tertial 2022 har Kvam herad hatt 7,4 mnok i ekstra utgifter direkte knytt til pandemien. Tabellen under viser korleis kostnadene er fordelt tom April 2022.

ANDRE KOSTNADAR KNYTT TIL KORONAPANDEMIEN	
Lønn og sosiale kostnader, Helse og omsorg	3 975 305
Lønn og sosiale kostnader, Oppvekst	2 806 939
Lønn og sosiale kostnader, Teknisk	66 214
Lønn og sosiale kostnader, andre einingar	13 113
Utbetalinger til fastlegar, for arbeid med korona	143 020
Forbruksmateriell	120 838
Arbeidskle, verneutstyr	6 560
Vaskeritenester	22 347
Leige av vaksinasjonslokale og koronakontor m/fellesutgifter og straum	92 335
Programvare. Smittesporingssystem og SMS varslingssystem	87 865
Telefonar og telefonabonnement	25 000
Matservering	1 297
TOTALT	7 360 833
Ekstra rammetilskot frå staten	0
Kostnad for kommunen	7 360 833

Det har vore ein del vaksineringsarbeid også i 2022, men i mykje mindre skala enn året før. Kommunen har motteke 1,1 mnok i ekstra rammetilskot for å dekke denne meirkostnaden. Per 1. tertial har kommunen brukt 0,7 mnok på vaksinearbeid. Tabellen under viser kostnader knytt til vaksinearbeid tom April 2022.

VAKSINERING	
Lønn og sosiale kostnader	624 394
Utbetaling til fastlegar, for arbeid med Korona	18 986
Vaksinevakter	15 750
Lysingar, reklame og informasjon	6 300
Andre Driftskostnader	11 433
TOTALT	676 863
Rammetilskot frå Staten, øyremerka vaksining	- 1 102 000
Rest til bruk resten av 2022	- 425 137

Kommunen har motteke tilskot frå stat og fylke som etter søknad skal vidareformidlast til lokale bedrifter, lag og organisasjonar. I 2022 er det fordelt 1,1 mnok i tilskot. Tabellen under vise kva bedrifter som har fått tilskot og kor mykje.

TILSKOT TIL BEDRIFTER, LAG OG ORGANISASJONAR	
LaFiesta	35 000
KafèHjørnet	35 000
Kafe Krus	35 000
Milanos	35 000
Silje Håbrekke	25 000
Fykse Gartneri	50 000
Strandebarm Bistro	50 000
Hardanger Bryggeri	50 000
Hardanger Bygdeysteri	40 000
Ljones Restaurering	70 000

Hardangerfjord Hotel	100 000
Barmen	50 000
Attrå	50 000
Naboen Pub	50 000
Holmatun	60 000
Mundheim Consulting	67 000
Hardangerfjord Hotel	200 000
Bjørn Gunnar Byrkjeland	100 000
TOTALT	1 102 000
Tilskot frå stat og fylke	- 1 102 000
Kostnad for kommunen	-

Tabellar

Sentrale inntekter

Beløp i 1000

	Rekneskap hiå. 2022	Opph. bud.	Rev. bud. 2022
Frie disponible inntekter			
skatt på inntekt og formue	-79 808	-260 406	-261 585
Ordinært rammetilskudd	-120 301	-312 682	-316 225
Skatt på eigedom	-19 890	-40 000	-40 000
Andre generelle statstilskudd	-5 891	-40 231	-47 031
Konsesjonsavgift	-37	-4 400	-4 400
Sum Frie disponible inntekter	-225 927	-657 719	-669 241

Sentrale inntekter er kommunen sine frie inntekter. Dei sentrale inntektene er skatt, rammetilskot, eigedomsskatt, konsesjonavgift og andre generelle statstilskot. Inn under andre generelle statstilskot kjem Havbruksfond, tilskot til flyktningar, vertskommunetilskot og rentekompesjasjon frå Husbanken.

Sentrale utgifter

Beløp i 1000

	Rekneskap hiå. 2022	Opph. bud.	Rev. bud. 2022
Sentrale utgifter			
Pensjon	19 701	56 143	60 839
Sum Sentrale utgifter	19 701	56 143	60 839

Pensjon er definert som ei sentral utgift i Kvam herad sitt rekneskap. Det betyr at pensjonsutgiftene ikkje viser på det enkelte tenestekområde.

Totaloversikt økonomi

Beløp i 1000

	Rekneskap hiå.	Opph. bud.	Budsjett 2022
Sentrale inntekter	-225 927	-657 719	-669 241
Sentrale utgifter	19 701	56 143	60 839
Netto finansutgifter og inntekter	10 618	48 600	48 200
Avsetninger og årsoppgjersdisposisjonar	-663	7 678	31 948
Til disposisjon	-196 270	-545 299	-528 254
Finans og fellespostar	333	-46 065	-47 086
Styring og kontrollverksemd	1 268	5 128	5 123
Administrasjon	18 992	41 586	44 754
Barnehagar	29 218	83 038	86 763
Grunnskuleopplæring	48 657	151 428	155 915
Kommunehelse	16 553	33 880	36 232
Pleie og omsorg	86 784	198 476	204 001
Sosialteneste	8 843	26 924	33 535
Barnevern	6 484	22 254	22 246
Vatn og avlaup, avfall og renovasjon	-7 265	-8 274	-9 264
Plan og byggesak	2 884	5 575	5 974
Samfunn og utvikling	424	3 262	3 292
Kultur	4 998	23 050	24 252
Kulturbygg	0	1	1
Kyrkja	2 267	6 395	6 395
Samferdsel	5 091	12 277	13 669
Bustad	-681	-4 311	-2 998
Kommunal næringsforvaltning og konsesjonskraft	-64 207	-21 938	-65 990
Brann- og ulykkesvern	3 755	10 552	10 638
Tenester utanfor ordinært kommunalt ansvarsområde	8	2 059	803
Sum disponering	164 404	545 299	528 254
Meirforbruk -/mindreforbruk +	-31 866	0	0

Prosjekt

Kvam herad har ei omfattande prosjektportefølje som favner om mange ulike tenesteområde. Kompleksiteten er stor, og prosjektleiar og styringskompetanse er kritiske faktorar for å levera på tid, kostnad og kvalitet.

Investeringsprosjekt

Prosjekt i Kvam herad:

Oversikt og innhald i totalrammene til investeringsprosjekta er trekt ut av rekneskapsrapportar og budsjett/økonomiplan, og vert i staden presentert i egne oversiktar på områda. Prosjekta strekkjer seg gjerne over fleire år og omfattar tidlegare budsjett-/rekneskapsår, medan budsjetttrammene vert tildelt årleg. Fokuset til prosjektleiarane er fyrst og fremst å halda dei totale prosjektrammene, ikkje kva år fakturaene kjem i. Det er difor ei ekstra utfordring å treffa med rammefordelinga per budsjettår, særleg rundt nyttår. Kvam herad nyttar ein 1. og 2. tertialrapport for å justera prosjektrammene mellom år. Det kan likevel oppstå avvik i enkeltår, utan at det er avvik på totalramma for prosjektet.

Kvam herad har mange investeringsprosjekt og få driftsprosjekt. Investeringsprosjekta er i hovudsak lånefinansiert, medan driftsprosjekta ikkje kan vera lånefinansiert, og må finansierast med driftsfond eller driftsinntekter.

Årlege prosjekt

Kommunen har ei rekkje årlege prosjekt. Dei årlege rammene viser i tabellen under.

Dersom det er mindreforbruk eller meirforbruk på dei årlege prosjekta vert ramma året etter tilsvarande auka eller redusert.

I 2022 er det lagt inn prisauke på 40% på asfalteringsperosjektet, auken er ikkje lagt inn vidare i økonomiplanperioden.

Det er varsla stor prisauke på råvarer og andre innsatsfaktorarar slik at ein må ta omsyn til dette ved bruk av dei årlige rammene. Ein må mest sannsynleg ta ned omfanget , innanfor eksisterande prosjektrammer.

Løpande årlege prosjekt	Årleg ramme
IT-investeringar	1 800 000 kr
Velferdsteknologi	1 250 000 kr
IKT prosjekt i skule og barnehage	1 500 000 kr
Asfaltering	1 875 000 kr
Fornyng teknisk utstyr	625 000 kr

Fornyning teknisk utstyr VAR	500 000 kr
Kommunale bruer	313 000 kr
Oppgradering av kummar i heradet - avlaup	600 000 kr
Oppgradering reduksjonskummar	800 000 kr
Rassikringstiltak	1 875 000 kr
Oppgradering bygg	1 250 000 kr
Oppgradering av kummar i heradet - vatn	1 500 000 kr

Nye og planlagde investeringar

Nokre prosjekt har fått foreslått auke i ramma 1.tertial:

Generell prisauke vil trulig påverka mange fleire av dei eksisterende prosjekta enn dei som er løfta fram under.

- Utskiftning av hovudvassleidning Skålheim – Mo i Øystese er auka med 0,75 mnok
- Asfaltering – årleg prosjekt er auka med 0,75 mnok inkl mva
- Sansehage – Toloheimen auka med 1,75 mnok inkl mva
- VA-pumpestasjon ved Fartøyvernssenteret er auka med 2 mnok
(auka er totalt 2,5 mnok, men me får ei inntekt på 0,5 mnok frå Fartøyvernssenteret)
- Kloakksanering Ålvik er auka med 1 mnok , det er overført 0,76 mnok i ubrukte fondsmidlar frå Ålvik Vekst.
- VA-sanering i Skårdalsevgen i Øystese er auka med 0,28 mnok
- Høgdebasseng Torpe er auka med 0,65 mnok
- Movatnet Pumpeledning er auka med 1,2 mnok
- Deling av Øystese barnehage, del 1 auka med 1,25 mnok inkl mva, iht tidlegare HST vedtak
- Garderobeanlegg Helse auka med 1,62 mnok inkl mva

Nye prosjekt 1.tertial:

- Nye skjermar til Heradsstyresalen 0,31 mnok inkl mva
- Vannkiosk Øystese 0,5 mnok
- Tak på idrettsbygget Ålvik skule 1,5 mnok inkl mva
- NAV-lokale 9,95 mnok inkl mva, iht tidlegare HST vedtak
- Utviklingskostnadar Naudsentral 0,62 mnok inkl mva
- Oppdaterte kart for Kvam herad 0,62 mnok
- Ny dør Ingebrigt Vik museum 0,1 mnok

Varsla/ynskete prosjekt per 1.tertial som førebels ikkje er teke med i budsjettrammene:

- Vikøy Vassverk
- Ventilasjon Rådhus - hovedbygg inkludert HST sal
- Prosjektering VA Vallandshovden
- Oppgradering av oppdragsgjevarsystem, Brann

Driftsprosjekt

Lenkje til driftsprosjekt: [prosjektrapport drift 1t 2022.pdf \(www.kvam.no\)](https://www.kvam.no/projektrapport-drift-1t-2022.pdf)

Status investeringar

Beløp i 1000

Investering	Totalbudsjett	Budsjett for året		
	Vedteke totalt	Påløpt totalt	Rev. bud.	Rekneskap hiå.
Modulbustader til ROP	1 875	0	0	0
0* Ny inngangsdør Ingebrigt Vik museum	100	0	100	0
0* Oppdaterte kart	1 250	0	625	0
0* Varmepumpe Sandven	350	379	29	58
0*Sansehage Toloheimen	3 700	0	3 700	0
0/1* Kompensasjonsmidlar tettstadutvikling Ålvik	0	748	0	0
Andre investeringar	1 770	7 250	0	326
Asfaltering - årleg prosjekt	19 500	0	2 625	0
Brannsikring trygdebustad Hatlevegen	500	0	500	0
Brannstasjon KVBR	39 750	17 248	35 703	13 199
Bustader tom 2022	20 884	15 486	16 125	5 946
Dagsenter Strandebarbm	1 000	179	750	0
Dagsenter Øystese	882	571	-3	44
Dagsturhytte	1 000	1 464	0	2
Deling av Øystese barnehage, del 1, innveding oppgradering	3 125	2 796	300	63
Deling av Øystese barnehage, del 2, tilbygg	11 000	2 923	9 547	1 470
Deling av Øystese barnehage, del 3, vegomlegging	3 875	2 531	3 875	2 531
Deling av Øystese barnehage, del 4	1 875	14	1 875	14
Deponering av elektronisk arkiv	313	66	188	66
Digitalisering eigedomsarkiv	2 500	1 495	1 331	326
Eigenkapital KLP tom 2022	6 539	13 013	2 500	0
ENØK tiltak kommunale bygg	2 500	0	2 500	0
Felles slamavskiljar Vikøy	1 500	54	300	0
Fornyng teknisk utstyr - årleg	6 343	249	718	249
Fornyng teknisk utstyr VAR - årleg prosjekt	5 369	0	869	0
Forprosjekt ventilasjon og varmeanlegg Kvam rådhus	350	0	350	0
Forprosjekt Øystese barneskule	199	0	199	0
Garderobeanlegg Helse	1 750	49	1 750	49
Hardangerbadet	100 900	94 945	0	0
Heissjakt Øystese barneskule	2 500	0	1 400	0
Husbanklån	130 585	67 260	56 100	7 553
Høgdebasseng Torpe	7 700	7 604	1 553	1 500
IKT prosjekt i skule og barnehage - årleg	31 080	4 206	1 538	2
Infrastruktur ind.område Sandvenhagen del II	25 000	24 825	0	0
Kloakksanering Ålvik	2 350	1 025	2 000	621
Kommunale bruer - årleg	5 129	1 850	313	0
Kommunikasjonsløyising skule - foreldre	313	0	313	0
Komp.midlar veg skjering Bakka	3 825	5 490	0	6
Kryss Tolo - Buspareklubben	7 500	149	0	0
Legionellastyring institusjonar	500	0	500	0
Movatnet pumpeledning	3 700	6	3 694	0
NAV lokaler	9 950	624	9 950	624
Norheimsund skule - uteområde	500	18	482	0
Ny avløpsbil med lasteplan og ein liten kran.	750	0	0	0
Ny pumpestasjon P5, Tolo	2 000	75	300	61
Ny varmpumpe Norheimsund idrettshall	1 125	0	1 125	0
Ny vassleidning Børve	900	694	286	80
Ny vassleidning, Fosse	2 400	6	394	0
Ny vidaregåande skule i Norheimsund	57 831	600	25 737	62
Nye lokale til tenestekontor for PLO	1 125	1 138	0	0
Nye PCar Barnehage	188	53	188	53
Nye PCar pleie og omsorg	300	316	300	316
Ombygging Øystese barneskule	750	275	488	0

Månadsrapport April-2022

Investering	Totalbudsjett	Budsjett for året		
	Vedteke totalt	Påløpt totalt	Rev. bud.	Rekneskap hiå.
Oppgr. av eksisterande vassverk i Kvam	4 555	1 711	1 591	239
Oppgradering av brannvarslingsanlegg i kommunale bygg	2 250	619	2 011	38
Oppgradering av kommunale kaiar	9 375	5 308	3 722	162
Oppgradering av kummar i heradet - årleg avlaup	3 600	1 819	711	32
Oppgradering av kummar i heradet - årleg vatn	9 000	3 236	3 484	363
Oppgradering av pumpestasjonar i Steinsdalen	5 000	4 528	472	0
Oppgradering av reduksjonskummar - årleg	5 600	575	3 448	23
Oppgradering av VA-leidningskart	3 000	1 817	1 267	198
Oppgradering bygg 2021	1 250	890	361	2
Oppgradering bygg -årleg prosjekt	12 500	0	1 250	0
Oppgradering fagsystem Gerica	150	0	150	0
Oppgradering hovudrenseanlegg avløp	129 430	83 918	827	18
Oppgradering trygdebustader Ålvik	5 156	0	5 156	0
Oppgradering vamepumpe ved kvam ungdomsskule	2 000	0	2 000	0
Overvassleidning Norheimshagen	1 100	0	1 100	0
Prosjektering av reinseanlegg på Tangerås	200	0	200	0
Pumpestasjon og overføring frå Laupsa til Notanes	5 500	1 820	3 680	0
Rassikringstiltak - årleg	22 500	3 830	4 346	115
Redningsutstyr Oma Brannstasjon	313	303	313	303
Rekkverk kommunale vegar -årleg	3 282	1 014	541	0
Reserveforsyning vatn	2 000	1 065	772	57
Riving av bustadhus og omlegging av kommunal veg i Øystese	638	202	638	202
Sanering Børveneset , prosjektering	200	0	200	0
Skifte av SD - anlegg i kommunale bygg 2020-2024	5 000	1 651	1 412	63
Skjermar HST	313	0	313	0
Skulekjøken Øystese skule	4 800	6 264	0	363
Tak på idrettsbygget Ålvik skule	1 500	12	1 500	12
Tilfluktsrom/arkivrom	1 265	998	727	12
Tolo reinseanlegg - byte av sil	1 160	608	552	0
Tolomarka bufellesskap	22 795	23 028	2 000	89
Trafikksikringsplan - årleg	2 250	1 131	626	341
Utbygging av Strandebarm Omsorg	150 625	49 609	117 418	30 038
Uteområde Sandven drenering /asfaltering	625	177	448	0
Utfylling i sjø - Øystese sentrum	12 625	11 820	0	0
Utomhus Norheimsund skule, rådhus og KFL	625	0	625	0
Utsifting av hovudvassleidning Skålheim - Mo i Øystese	3 150	219	2 860	129
Utviklingskostndar Naudsentrar	625	0	625	0
Vannkiosk Øystese	500	0	500	0
VA-pumpestasjon ved Fartøyvernssenteret	4 500	1 014	3 224	411
Varmepumpe Kvam Ungdomsskule	625	0	625	0
Varmepumpe Ålvik Skule	1 875	0	1 875	0
VA-sanering i Skårdalsvegen i Øystese	1 275	102	1 182	12
VA-sanering norheim del III	15 000	5 418	13 200	3 609
VA-sanering ved rådhuset/Norheimsund skule	1 700	1 199	501	0
Vaskerobot Øystese Idrettshall	938	0	938	0
Vasstankbil KBR	5 625	1 854	5 520	1 748
Veg Sandvenhagen/Sæland	14 313	2 042	12 932	211
Velferdteknologi - årleg	17 600	3 224	4 166	196
Sum andre prosjekt	57 108	1 526	1 800	506
Sum	1 095 711	502 225	406 918	74 710

Vedlegg og rettleiing

Kapittelet inneheld link til vedlegg og ei rettleiing til tertialrapporten

Vedlegg til 1. tertialrapport 2022:

[Finansrapport per 30.04.2022](#)

[Gjeldsrapport per 30.04.2022](#)

[Fondsoversikt per 30.04.2022](#)

Rettleiing til tertialen - korleis finne fram

Kva er 1. tertialrapport og korleis finn du fram? Her er ei enkel rettleiing om både innhald for nettsida.

Kva er tertialrapport?

Tertial er eit tredels år, eller fire månader.

Jmf. Kommunelova §14-5, 3.ledd skal kommundirektøren minst 2 to gonger i året rapportere til heradsstyret om utviklinga i inntekter og utgifter, sett opp mot årsbudsjettet. Dersom utviklinga tilseier vesentlege avvik, skal kommundirektøren foreslå endringar i årsbudsjettet.

Kvam herad legg fram 2 til 3 rapportar kvart år. 3. tertialrapport ver kun lagt fram ved behov.

Korleis finn du fram i den digitale utgåva av tertialrapporten?

Meny

Alle kapittel ligg tilgjengeleg på framsida. Nederst på framsida ligg det også lenkja til grafikk og nøkkeltal og til alle tenesteområda. I menyen øvst til venstre finn du alle delane av dokumentet i listeform.

Søkefelt

Her kan du søke etter ting du vil lese meir om i dokumentet.

Kva inneheld dei ulike kapitela?

INTRODUKSJON

Forord. Rådmann si innleiing til årsmeldinga

Føresetnader og utfordringar. Det følgjer av kommunelova § 14-4 andre ledd at årsbudsjettet skal visa dei mål og premissar som budsjettet byggjer på. Kapittelet inneheld blant anna risikotabell.

Kraft. Dette er eit eige temakapittel om kommunen sine kraftinntekter

Flyktning. Dette er eit eige temakapittel på flyktning

ØKONOMISKE HOVUDLINJER

Innstilling til vedtak. Inneheld alle obligatoriske økonomiske oversiktar til rekneskapen. Avvik i drift er kommentert ut i §5-6 Økonomisk oversikt etter art - drift (3). Avvik i investering er kommentert ut i §5-5 Bevilgningsoversikter - investering (2A).

Økonomiske hovudlinjer. Grafisk framstilling og kommentarar til ulike deler av rekneskapen.

Prosjekt. Oversikt over alle investeringsprosjekt og driftsprosjekt. Du kan klikke på prosjektnamnet for å få meir informasjon om kva investeringsprosjektet gjeld.

Vedlegg og rettleiing: Kapittelet som me står i inneheld vedlegg til tertialrapporten og denne rettleiinga.

TENESTEOMRÅDA

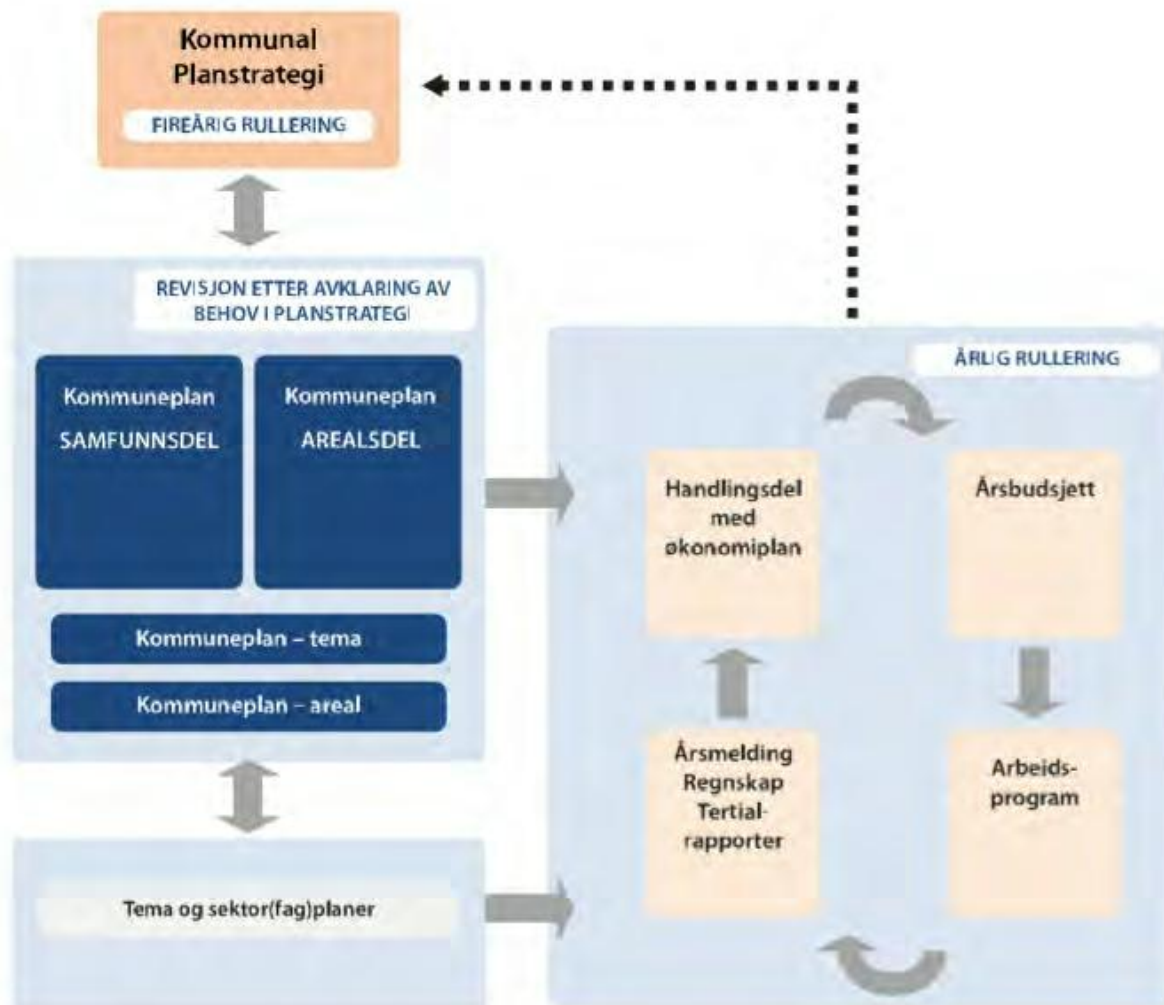
Kvam herad har ein tenesteorientert rapporteringsstruktur. Her finn du meir detaljar om økonomiske hendingar og resultat både i tekst og talmateriale, samt ei kort skildring av tenestekområdet og sentrale utfordringar tenestekområdet har hatt så langt i 2022.

Samanheng mellom planstrategi, kommuneplanar, budsjett og økonomiplan

Kommuneplanen sin samfunnsdel er det viktigaste dokumentet for kommunen si utvikling og styring fram mot 2030. Planen viser korleis kommunen kan realisera sine moglegheiter for å skapa ei positiv utvikling i kommunen. Langsiktigheit i vedtak som gjeld budsjett og føringar for økonomiplanperioden krev tette koplingar til både kommuneplanar og fagplanar.

Planstrategien er eit verktøy for å styrke den strategiske planlegginga i kommunen, der ein set strategisk retning for planarbeidet i kommunen. Planstrategien skildrar kva planar det er behov for, i lys av utfordringane kommunen har og i lys av dei nasjonale og regionale føringane.

Planstrategien er eit viktig verktøy for å vurdere planressursar, og den samla trongen til kommunedelplanar, tema- og sektor (fag)planar, samt viktige offentlege reguleringsplanar.

Tenesteområda i kommunen

Finans og fellespostar

Beskriving av tenesteområde

Lenkje til beskrivelse av tenesteområde: [Administrasjon](#)

Status økonomi per teneste

Beløp i 1000

Teneste	Rekneskap hiå. 2022	Opph. bud. 2022	Rev. bud. 2022	Forbruk i %
Årets premieavvik	0	1 817	748	0,0 %
Pensjon	24	22	72	33,2 %
Diverse fellesutgifter	297	1 982	1 982	15,0 %
Interne serviceenheter	-83	0	0	0,0 %
Skatt på inntekt og formue	0	143	140	0,0 %
Motpost avskrivninger	0	-47 533	-47 533	0,0 %
Renter/utbytte og lån (innlån og utlån)	96	151	151	63,6 %
Interne finansieringstransaksjoner	0	-2 647	-2 647	0,0 %
Sum	333	-46 065	-47 086	-0,7 %

Kommentar til status økonomi

Rammeområdet for finans og fellesutgifter har ein netto reduksjon på 0,9 mnok 1T 2022.

Pensjonskostnadene er ei sentral utgift som ikkje viser på det enkelte tenesteområde, men arbeidsgjevargift på pensjon viser. Etter siste prognose frå pensjonsselskapa er det gjort ein del justeringar mellom tenestene. For finans utgjør dette ein reduksjon på 1 mnok.

Bruk av fond Havbruksfondet og overføring til investering kjem fram på dette tenesteområdet. Det er lagt inn forslag om miljøkonsulent i 1 års vikariat, finansiert med 0,3 mnok frå Havbruksfondet. Tidsforskyving av klima- og energiplan med bruk av Havbruksfond på 0,3 mnok og overføring til investering på Kloakksanering Ålvik på 0,8 mnok kjem også fram her.

Endringar i andre finansinntekter og -utgifter viser ikkje på tenesteområdet finans- og fellesutgifter. Det gjeld rammetilskot, skatt, renter, generelle statstilskot og fond. Desse er kommentert i dei overordna tabellane.

Rammeendringer gjennom året

Beløp i 1000

Tiltak

Vedteke
budsjett

Budsjettendringer

Finansiering og tidsforskyving av restrammer på driftsprosjekt P61208 Saneringsplan Ålvik og P71200 Klima/energiplan 1T2022	-332,2
Finansiering av N032 Nettverk for fjord og kystkommunar flytta til teneste for interne finansieringstransaksjonar	-40,0
Finansiering av Miljøkonsulent i 1 års vikariat, bruk av Havbruksfond	-300,0
Finansiering av N032 Nettverk for fjord og kystkommunar retta konto	-40,0
Justert pensjon jmf aktuar 1T22	-1021,3
Finansiering og tidsforskyving av restrammer på driftsprosjekt P61208 Saneringsplan Ålvik og P71200 Klima/energiplan 1T2022	42,2
Finansier deler av auke på driftsprosjektet P61161 Kloakksanering Ålvik med ubrukte fondsmidler 1T2022	756,6
Sum	-934,6
Sum tiltak	-934,6

Status investeringar

Beløp i 1000

Investering	Totalbudsjett		Budsjett for året	
	Vedteke totalt	Påløpt totalt	Rev. bud.	Rekneskap hiå.
Andre investeringar	1 770	7 250	0	326
Eigenkapital KLP tom 2022	6 539	13 013	2 500	0
Sum	8 308	20 263	2 500	326

Status politiske vedtak

Budsjettvedtak

"-" synast der det ikkje er registrert data

Oppdrag	Status	Risiko	Beskriving av status
Budsjettvedtak 2022-14: "Rådmannen får i oppdrag å leggje fram sak om makspris på straum til innbyggjarane i Kvam eksklusiv nettleige og avgifter."	Iht. plan		Sal av kraft på framtidskontrakter er stansa. Arbeidet pågår og administrasjonen har innhenta bistand frå LVK til utgreiinga.

Styring og kontrollverksemd

Beskriving av tenesteområde

Lenkje til beskrivelse av tenesteområde: [Styring og kontrollverksemd](#)

Status økonomi per teneste

Beløp i 1000

Teneste	Rekneskap hiå. 2022	Opph. bud. 2022	Rev. bud. 2022	Forbruk i %
Politisk styring	1 140	4 109	4 105	27,8 %
Kontroll og revisjon	128	1 019	1 019	12,5 %
Sum	1 268	5 128	5 123	24,8 %

Kommentar til status økonomi

Det er ingen endringar i budsjettet på tenesteområdet

Rammeendringar gjennom året

Beløp i 1000

Tiltak	Vedteke budsjett
Budsjettendringar	

Beløp i 1000

Tiltak	Vedteke budsjett
Justert pensjon jmf aktuar 1T22	-4,5
Sum	-4,5
Sum tiltak	-4,5

Status politiske vedtak

HST- og FSK-vedtak

"-" synast der det ikkje er registrert data

Oppdrag	Status	Risiko	Beskriving av status
Forvaltningsrevisjonsrapport - Internkontroll	Forsinket		

Administrasjon

Beskriving av tenesteområde

Lenkje til beskriving av tenesteområde: [Administrasjon](#)

Status økonomi per teneste

Beløp i 1000

Teneste	Rekneskap hiå. 2022	Opph. bud. 2022	Rev. bud. 2022	Forbruk i %
Administrasjon	17 603	35 519	38 190	46,1 %
Forvaltningsutgifter i eiendomsforvaltningen	442	3 040	3 035	14,6 %
Administrasjonslokaler	947	3 027	3 529	26,8 %
Sum	18 992	41 586	44 754	42,4 %

Kommentar til status økonomi

Rammeområdet for administrasjon har netto auke på 3,2 mnok ved 1T2022.

Bedriftshelseteneste har auka i omfang og det er foreslått å auka budsjett med 0,1 mnok.

IKT kommunikasjonsutgifter er auka med 0,3 mnok.

Det er lagt inn forslag om å ta i bruk "Innbyggjarinnsyn" for at innbyggjarane kan logge seg inn på min side for sjølvbetening av faktura, oppdatere personopplysningar, sjå faktura detaljer og søke om betalingsutsetjing.

Kvalitetskoordinator er lagt inn med vac stilling 0,5 årsverk og forslag om auka stilling på 0,5 årsverk, 0,3 mnok.

Opplæringskoordinator har ikkje lenger LEAN oppgaver og resten av stillinga på 0,3 årsverk er lagt inn.

Reduserte purreinntekter då dei statlege satsane er halvert.

På grunn av prisauken har Kvam herad totalt auka ramma på elektrisitet med totalt 5,2 mnok og kjøp av matrial med 0,7 mnok. For administrasjon utgjør dette 0,52 mnok.

Innsparingskravet på Lean Kvam 22-24 og administrative stillingar er foreslått utsett med eit år. For administrasjon utgjør dette 1 mnok.

Restramma på driftsprosjektet på P19190- Lean fase 3 har fått overført restbudsjett frå 2021 på 0,2 mnok.

Rammeendringar gjennom året

Beløp i 1000

Tiltak

Vedteke budsjett

Budsjettendringer

Finansiering og tidsforskyving av restrammer på driftsprosjekt P61208 Saneringsplan Ålvik og P71200 Klima/energiplan 1T2022	235,0
Tilskot til frivillighetssentral	-21,0
Flytting mellom konto teknisk	-24,3
Intern omfordeling meklaropplysning	114,0
Flytting mellom konto teknisk	9,5
Auke løn overtid teknisk	1,1
Auke i materialkostnadene teknisk	20,0
Driftsauke elektrisitet og faste serviceavtaler	500,0
Reduksjon i purreinntekter	240,0
Innbyggerinnsyn faktura, Komtek	214,0
Innbyggerinnsyn faktura, Visma	40,0
Utsetje innsparingskrav 1 år	956,9
Bedriftshelseteneste - auke omfang	100,0
IKT kommunikasjonsutgifter -auke 0,3 mnok	300,0
Justert pensjon jmf aktuar 1T22	-72,3
Kvalitetskoordinator 0,5 årsverk, vac stilling	390,0
Kvalitetskoordinator 0,5 årsverk, auke stilling	390,0
Opplæringskoordinator ferdig med LEAN oppgaver tilsvarande 0,3 årsverk	248,0
Rebudsjettering restrammer driftsprosjekt 1T2022	46,9
Kvalitetskoordinator 0,5 årsverk, vac stilling	-260,0
Kvalitetskoordinator 0,5 årsverk, auke stilling	-260,0
Sum	3167,8
Sum tiltak	3167,8

Status investeringar

Beløp i 1000

Investering	Totalbudsjett		Budsjett for året	
	Vedteke totalt	Påløpt totalt	Rev. bud. hiå.	Rekneskap hiå.
Deponering av elektronisk arkiv	313	66	188	66
Digitalisering egedomsarkiv	2 500	1 495	1 331	326
Forprosjekt ventilasjon og varmeanlegg Kvam rådhus	350	0	350	0
Skjermar HST	313	0	313	0
Tilfluktsrom/arkivrom	1 265	998	727	12
Sum andre prosjekt	0	506	1 800	506
Sum	4 740	3 065	4 707	910

Status politiske vedtak

Budsjettvedtak

"-" synast der det ikkje er registrert data

Oppdrag	Status	Risiko	Beskriving av status
Budsjettvedtak 2020 – 2. Prosjekt heiltid	Iht.	plan	

HST- og FSK-vedtak

"-" synast der det ikkje er registrert data

Oppdrag	Status	Risiko	Beskriving av status
HST Interpellasjon 5. april 2022: Endra registrert namn i offentlege register til "herad", og iverksetja endring av e-postadresser slik at dei syner 'herad', og ikkje 'kommune'.	Iht. plan		
HST Interpellasjon 5. april 2022: Kvam herad tildeler 200.000 kroner til Raudekrossen sitt arbeid for flyktningar i nærområda til Ukraina.	Ferdig		Beløpet er innbetalt og Kvam herad har motteke fylgjande takk frå Raudekrossen: Kjære alle dere fine folk i Kvam herad, Tusen takk for det generøse bidraget til Røde Kors' nødhjelpsarbeid for de rammede av krigen i Ukraina. Vi og alle våre søsterforeninger i regionen setter stor pris på deres støtte. Krigen har nå vart i over 8 uker og den humanitære situasjonen forverrer seg raskt, for hver dag som går. Røde Kors mobiliserer og er til stede i hele Ukraina. Nødhjelpsarbeidet trappes opp i forsøk på å dekke noen av de mest akutte behovene. Spesielt øst i Ukraina er det stor mangel på mat, helsehjelp, medisiner og vann. Over 12 millioner mennesker har flyktet fra hjemmene sine i Ukraina, 5

Oppdrag	Status	Risiko	Beskriving av status
			millioner har forlatt landet, mens over 7 millioner har flyktet internt i Ukraina, siden krigen startet. Samtidig er det mange ukrainere som er igjen der krigshandlingene pågår. Noen kan ikke flykte, mens andre ikke ønsker å forlate hjemstedene sine. Når kampene raser som verst er det også veldig vanskelig å få fram nødhjelp eller å få evakuert ut mennesker. Krigen har ødelagt hele byer, bygninger og infrastruktur og arbeidsplasser for milliarder av kroner. De direkte konsekvensene er store, og hele Ukraina rammes av at økonomien i landet blir ødelagt. Mange steder er nå uten vann, varme, strøm eller tilgang på matforsyninger. Sykehus og helseklinikker trenger desperat medisinske forsyninger og mange steder er det vanskelig å få tilgang på helsehjelp. Røde Kors i nabolandene bistår med mottak av flyktninger, helsehjelp, transport av mennesker med nedsatt funksjonsevne, støttetjenester, og familiegjennforeningstjenester. I Norge har Røde Kors styrket beredskapen for å kunne hjelpe flyktingene som kommer og bistå myndighetene slik at ankomsten til Norge blir så god som mulig. Alt dette kan vi gjøre takket være givere som dere. Igjen – takk for at dere i støtter Røde Kors' nødhjelpsarbeid, slik at vi kan være der for flere. Sammen redder vi liv!

Revidering av etiske retningslinjer 2020. Val av arbeidsgruppe Forsinket

Barnehagar

Beskriving av tenesteområde

Lenkje til beskrivelse av tenesteområde: [Barnehagar](#)

Utvikling og utfordringer

Hendingar

Barnehagemynde:

Barnehagelova § 11 Krav til likebehandling og uavhengighet. Krav til kommunen om å organisera oppgåvene som barnehagemynde adskilt frå oppgåvene kommunen har som barnehageeigar. Heradstyret vedtok i budsjett 2022- Økonomiplan 2022-2025 å løyva 600 000 til engasjementstilling til barnehagemyndeoppgåver for 2022. I mars 2022 vart det tilsett to personar med barnehagefagleg kompetanse som jobbar med barnehagemynde oppgåver som tilsyn, sakshandsaming og rettleiing til barnehageeigar.

Kvam herad har meldt tilbake til Statsforvaltar korleis Kvam herad skal retta avvik på barnehagemyndeområdet jfr tilsynsrapport. Heradet ventar på svar frå Statsforvaltar.

Barnehageeigar

Hovudopptak barnehage vart gjennomført i februar, og alle barn med rett til barnehageplass har fått tilbod om plass, totalt 81 barn.

Løpande opptak vart gjennomført 1. januar og 1. april, 18 einingar fekk plass i denne perioden.

Tilsetjingsprosessane for neste barnehageår er i gang. Det er 16 søkjarar til barnehagelærarstillingane og 7 av desse er godkjende barnehagelærarar.

Kompetanseutvikling - Norheimsund, Ålvik og Tørvikbygd barnehage er i gang med Regional kompetanseutvikling barnehage (Rekomp), i samarbeid med Hardanger og Voss kompetanseregion og Høgskulen Vestlandet. Eigar deltek i oppfølging av utviklingsområdet.

10 faktor vart gjennomført før jul og alle barnehagane har valt ut 2 faktorar dei skal jobba med.

Etablert støttesystem i barnehagane frå august 2021. Etter oppstart i august har alle barnehagane tilgang til spesialpedagog. Spesialpedagogen jobbar etter planen som er skriven med førebygging, kompetanseheving/rettleiing, inkluderingsarbeid og enkeltvedtaksarbeid. Målet er å styrkja det ordinære barnehagetilbodet slik at fleire barn kan få støtte og hjelp tidlegare ved at eventuelle vanskar/utfordringar vert arbeidd med på eit tidleg tidspunkt slik at barnet blir betre rusta til å meistra utfordringar. Tilbakemeldingane frå barnehagane er at dette er eit svært godt tiltak som hevar kvaliteten i barnehagane. PPT er tett på i arbeidet gjennom lågterskelrundar og inkluderingsteam i barnehagane. PPT er ute i barnehagane etter tur kvar måndag.

Kompetanseutvikling: Alle barnehagane skal jobba med korleis ein møter barnet på ein trygg og god måte, gjennom COS – metodikk (Cirkel of security). PPT har dette året starta ei kompetanseheving, der dei tilbyr kurs til alle tilsette i barnehagane gjennom kurset "Sjå barnet innanfrå", som er ein del av COS. Dette er omfattande arbeid, der to rådgjevarar på PPT møter barnehagetilsette i ein barnehage om gongen, 6-8 økter. Alle barnehagane skal få tilbod om dette kurset i løpet av to år.

Oppgradering av Bjørketeigen barnehage vert jobba med.

Det er gjort ei oppgradering av det digitale utstyret til personale i barnehagane, og barnehagane har kjøpt inn fleire telefonar til avdelingane.

Utfordringar

Barnehagemynde

Det er fleire barn med rett til tilrettelegging (barnehagelova § 37) enn økonomisk ramme.

Barnehageeigar

Det er starta eit arbeid med å laga felles planar og rutinar for leiarane i barnehagane.

Det er behov for opplæring i bruk av felles digitale verktøy og laga ein digital plan for korleis barnehagane i Kvam skal arbeida med digitale verktøy i det pedagogiske arbeidet.

Barnehagetenesta er med i eit prosjekt i regi av KLP der målet er å få folk til å bli værande i barnehageyrke og redusera sjukefråværet. Det er eit to årig prosjekt og kommunen har fått 200.000,- i prosjektmidlar.

Barnehagane har over tid hatt eit stort sjukefråvær og det har vore utfordringar å få tak i nok personale til å drive i tråd med bemanningsnorma. Styrka grunnbemanning som barnehagen har fått tildelt er ikkje nok til å dekkja opp bemanningsnorma ved høgt fråvær.

Sjukevikar i arbeidsgjevarperioden og styrka grunnbemanning. I budsjettvedtak for 2022 vart barnehage tilført kr. 2.000.000 til styrking av grunnbemanning. Desse midlane er fordelt ut frå størrelsen på barnehagane med 0,15 årsverk på den minste (Tørvikbygd barnehage) til 1 årsverk på den største (Norheimsund barnehage)

Heradsstyret forventar ei innsparing på kring ein 1 mill kr i redusert sjukefråvær og vikarbruk som fylgje av dette vedtaket.

Heile budsjettet til kortidsfråvær på kr. 500.000 og budsjettet til velferdspermisjonar på kr 156.000 er fjerna. Samt at budsjettet til vikar ved kurs og møter vart redusert med kr. 130.000. I 2021 var overforbruket på desse postane på om lag kr. 600.000 og i 2020 var overforbruket på om lag kr. 400.000. Dette viser at budsjettet tidlegare år i utgangspunktet har vore for lågt i forhold til behovet for vikar.

Dei største barnehagane har 6 avdelingar og det er ofte meir enn ein tilsett som er sjuk på ein dag. Då kan ikkje styrka grunnbemanning med 1 årsverk dekke opp for dette fråværet. Korttidsfråvær er ofte knytt til influensa, omgangssjuke ol. Styrka grunnbemanning påvikar ikkje omfanget av denne type sjukdom.

Barnehagane er flinke til å omdisponere personell mellom avdelingane, dersom det og er barn som er fråverande frå barnehagen. Barnehagane dekkjer slik inn ein del av korttidsfråværet. I første tertial er det likevel brukt kr. 370.000 til vikar ved korttidsfråvær som ikkje er knytta til koronarelatert fråvær.

Frå august 2022 vil grunnbemanninga i barnehagane vera mellombels styrka da det vert tilsett personell for å dekkja opp auken i tal barn i barnehagane som kjem i løpet av hausten vinteren samt for å ha noko ledig kapasitet i barnehagane til løpande opptak i barneåret 2022/23. Denne mellombelse auken i grunnbemanninga er delvis finansiert innanfor budsjetttramma til barnehage og delvis via prosjekt P20210 løpande opptak i barnehage. Dette tiltaket håpar me skal betra vikarsituasjonen.

Status økonomi per teneste

Beløp i 1000

Teneste	Rekneskap hiå. 2022	Opph. bud. 2022	Rev. bud. 2022	Forbruk i %
Førskole	24 382	64 131	66 010	36,9 %
Styrket tilbud til førskolebarn	2 607	8 275	9 619	27,1 %
Førskolelokaler og skyss	2 230	10 633	11 135	20,0 %
Sum	29 218	83 038	86 763	33,7 %

Kommentar til status økonomi

Kommunen har mange born med diagnosen autisme og tenesta for spesial pedagogisk hjelp er auka med 2,1 årsverk i økonomiplan perioden. Dette utgjør ein budsjettauke på 1,4 mnok.

Tilskot til privat barnehage er auka med 0,37 mnok på grunn av endring i Statsbudsjettet og andre endringar i grunnlaget.

I budsjett 2022 vart det gjort eit vedtak om å auke grunnbemanninga i barnehage med 2 mill. Dette skulle delvis finasierast med å redusere budsjett på sjukevikar med 1. mill. Så lagt i 2022 har auka grunnbemanning ikkje ført til forventta reduksjon i sjukefråværsutgifter. Barnehage hatt hatt 0,46 mnok i meirforbruk så langt i år. Dette beløpet er forslått auke i 1. tertial på sjukevikar.

Restramma på driftsprosjektet på P20210 - Ekstrainntak barnehage har fått overført restbudsjett frå 2021 på 1,2 mnok.

På grunn av prisauken har Kvam herad totalt auka ramma på elektrisitet med totalt 5,2 mnok og kjøp av matrial med 0,7 mnok. For barnehage utgjør dette 0,5 mnok.

Innsparingskravet på Lean Kvam 22-24 er foreslått utsett med eit år. For barnehage utgjør dette 0,14 mnok.

Pensjonskostnadene er ei sentral utgift som ikkje viser på det enkelte tenesteområde, men arbeidsgjevargift på pensjon viser. Etter siste prognose frå pensjonsselskapa er det gjort ein del justeringar mellom tenestene. For barnehage utgjør dette ein reduksjon på 0,4 mnok.

Så langt i år har tenesta hatt ca 0,7 mnok i kostnader knytt til korona, dette gjeld i hovudsak kostnad med vikar og overtid. Budsjettet er per 1.terial ikkje auka for å kompensere denne ekstrakostnaden, då kommunen så langt ikkje har fått ekstra rammetilskot til korona.

Rammeendringar gjennom året

Beløp i 1000

Tiltak	Vedteke budsjett
Budsjettendringer	
Finansiering og tidsforskyving av restrammer på driftsprosjekt P61208 Saneringsplan Ålvik og P71200 Klima/energiplan 1T2022	908,9
Tilskot til prosjekt arbeidsmiljønettverk KLP	-8,0
Flytting mellom konto teknisk	42,6

Månadsrapport April-2022

Beløp i 1000

Tiltak	Vedteke budsjett
Justering av inntekter og utgifter	50,0
Flytting mellom konto teknisk	-50,8
Auke løn overtid teknisk	8,0
Auke i materialkostnadene teknisk	80,0
Driftsauke elektrisitet og faste serviceavtaler	400,0
Tilrettelegging barnehage - støttepedagoger	1375,8
Tilskot til privat barnehage	370,0
Vikar i barnehage	457,1
Utsetje innsparingskrav 1 år	139,9
Justert pensjon jmf aktuar 1T22	-358,3
Finansiering og tidsforskyving av restrammer på driftsprosjekt P61208 Saneringsplan Ålvik og P71200 Klima/energiplan 1T2022	314,6
Sum	3729,7
Sum tiltak	3729,7

Status investeringar

Beløp i 1000

Investering	Totalbudsjett		Budsjett for året	
	Vedteke totalt	Påløpt totalt	Rev. bud.	Rekneskap hiå.
Deling av Øystese barnehage, del 1, innveding oppgradering	3 125	2 796	300	63
Deling av Øystese barnehage, del 2, tilbygg	11 000	2 923	9 547	1 470
Deling av Øystese barnehage, del 3, vegomlegging	3 875	2 531	3 875	2 531
Deling av Øystese barnehage, del 4	1 875	14	1 875	14
Nye PCar Barnehage	188	53	188	53
Sum	20 063	8 317	15 785	4 131

Status politiske vedtak

MPB-vedtak

"-" synast der det ikkje er registrert data

Oppdrag	Status	Risiko	Beskriving av status
HST 091/21 Endring av barnehagevedtekter	Iht. plan		

Budsjettvedtak

"-" synast der det ikkje er registrert data

Oppdrag	Status	Risiko	Beskriving av status
Budsjettvedtak 2022-3: "Auke i grunnbemanninga oppvekst/barnehage. 2.0 mill kr. Heradsstyret forventar ei innsparing på kring ein 1 mill kr i redusert sjukefråvær og vikarbruk som fylgje av dette vedtaket. "	Iht. plan	Middels risiko	Midlane er fordelt ut frå størrelsen på barnehagane med 0,15 årsverk på den minste (Tørvikbygd barnehage) til 1 årsverk på den største (Norheimsund barnehage) Heradsstyret forventa ei innsparing på kring ein 1 mill kr i redusert sjukefråvær og vikarbruk som fylgje av dette vedtaket. Heile budsjettet til kortidsfråvær på kr. 500.000 og budsjettet til velferdspermisjonar på kr 156.000 er fjerna. Samt at budsjettet til vikar ved kurs og møter vart redusert med kr. 130.000. I 2021 var overforbruket på desse postane på om lag kr. 600.000 og i 2020 var overforbruket på om lag kr. 400.000. Dette viser at budsjettet tidlegare år i utgangspunktet har vore for lågt i forhold til behovet for vikar. Dei største barnehagane har 6 avdelingar og det er ofte meir enn ein tilsett som er sjuk på ein dag. Då kan ikkje styrka grunnbemanning med 1 årsverk dekke opp for dette fråværet. Korttidsfråvær er ofte knytt til influensa, omgangssjuka ol.

Oppdrag	Status	Risiko	Beskriving av status
			Barnehagane er flinke til å omdisponere personell mellom avdelingane, dersom det og er barn som er fråverande frå barnehagen. Barnehagane dekker slik inn ein del av korttidsfråværet. I første tertial er det likevel brukt kr. 370.000 til vikar ved korttidsfråvær som ikkje er knytta til koronarelatert fråvær. Rådmannen foreslår difor på 1.tertial 2022 å tilbakeføre 0,4 mnok av vikarbudsjettet til barnehagane. Det er pågåande arbeid med heiltidskultur for Pleie og omsorg.

Budsjettvedtak 2022-6: "Helse og oppvekst. vert styrka med 200.000 kr ekstra til innkjøp av utomhusklær. (100.000 kr øyremerket ekstra på kvar sine budsjett)"	Iht. plan	Det er kjøpt inn kjeledressar til tilsette i barnehage og skule/SFO
--	-----------	---

Grunnskuleopplæring

Beskriving av tenesteområde

Lenkje til beskrivelse av tenesteområde: [Grunnskuleopplæring](#)

Utvikling og utfordringer

Hendingar 1-tertial

Tilsetjingsprosessane for neste skuleår er igang. Det er lyst ut annonse om undervisningsstillingar i to omgangar. På fyrste utlysinga melde det seg 33 søkjarar, og på andre utlysinga melde det seg 12 Det er mange kvalifiserte søkjarar, men etter fyrste utlysinga mangla me kvalifiserte grunnskulelærarar til barnetrinn, og derfor var det behov for ei 2.gongs utlysing. Det er ledig både faste stillingar og vikariat for neste skuleår.

Oppfølgingsordninga til Udir. Kvam har fått tilbod om å delta i denne ordninga . Kvam herad har takka ja til tilbod om å delta i Utdanningsdirektoratet si oppfølgingsordning, ei ordning som skal bidra til å skapa betre læringsmiljø og læringsresultat for elevane i kommunen. Det inneber at kommunen får tilbod om støtte og rettleiing over ei periode på tre år. To kategoriar av kommunar vert teke med i ordninga: kommunar som har ein høg del risikopoeng, og kommunar der spreidinga i slike poeng mellom skulane er over eit visst nivå, og minst ein av skulane også skårar lågt samanlikna med landssnittet. Kvam høyrer heime i den andre kategorien. Norheimsund skule har få risikopoeng, medan Ålvik skule, Strandebarm skule og Kvam ungdomsskule er dei skulane med høgast del risikopoeng. Det er Utdanningsdirektoratet som identifiserer kandidatar til oppfølgingsordninga og som deler ut midlar til Statsforvaltaren.

Kompetanseutvikling

Dekom: Fleire av grunnskulane er igang med Desentralisert kompetanseutvikling (Dekomp), i samarbeid med Hardanger og Voss kompetanseregion og Høgskulen Vestlandet.

Vidareutdanning: Skuleeigar har prioritert inn 13 lærara til vidareutdanning, og sidan kommunen er med i Oppfølgingsordninga til Udir vart Kvam herad sine søkjarar prioriterte og alle 13 får tilbod om studieplass frå hausten av i ulike fag som det er behov for. Vidare får to avdelingsleiarar tilbod om skuleleiarutdanning/ rektorskulen.

Planleggingsdagen i mars: Alle skulane har arbeidd med å laga plan for førebyggjande

arbeid mot mobbing, rus og opplæring i nettvett. Planen er tenkt brukt i 1.-10. i skulane i Kvam frå hausten 2022.

Minikurs for lærarar: Denne våren har lærarane fått tilbod om kurs i regi av ppt, kor tema er inkludering, støttesystem og dysleksi og autisme.

Forvaltningsrevisjon av personalpolitikk med fokus på tilsetjingsprosedyrar og vikarbruk vart sett i gang i april.

Korona har prega månadene januar, februar og delvis mars. Delvis mykje smitte i skulane både hjå elevar og tilsette og dette prega sjølvstøtta drifta og undervisninga på skulane.

Det har vore vanskeleg å skaffa nok vikarar og ikkje minst vikarar som kjenner elevane.

Særskilt språkopplæring. Statsforvaltaren har lukka tilsyn knytt til særskilt språkopplæring, og det er det er utarbeidd ny handlingsplan for Særskilt norskopplæring jfr § 2.8 i Opplæringslova.

Utfordringar:

Planlegging av neste skuleår er igang.

Fleire skular opplever det som krevjande å laga til eit godt skuletilbod der alle elevar skal oppleva meistring og inkludering, og der tilsette skal ha ein trygg kvardag utan å oppleva krenkjande handlingar frå elevar som har det ekstra vanskeleg på skulen. Det er behov for å vurdere eit betre system for alternativ opplæringsarena for elevar som har behov for dette. Administrasjonen vil jobba med dette neste skuleår.

Å ha nok godkjente lærar på 1-7 trinn og 5-10 trinn. Fleire søkjarane til ledige stillingar er godkjent for å undervise i eitt til to fag, og i grunnskulen er det både behov og ynskjeleg at lærarane kan undervisa i fleire fag og gjerne ha kontaktlærarfunksjon i tillegg.

Koronastuasjonen har utfordra i jan/feb/mars med mange sjuke. Samstundes har det vore særstgåvikarar å setja inn. Skule har betalt ut mykje overtid i samband med sjukefråvær får å ha nok tilsette på jobb til ei kvar tid.

Status økonomi per teneste

Beløp i 1000

Teneste	Rekneskap hiå. 2022	Opph. bud. 2022	Rev. bud. 2022	Forbruk i %
Grunnskole	40 516	117 836	120 516	33,6 %

Beløp i 1000

Teneste	Rekneskap hi. 2022	Opph. bud. 2022	Rev. bud. 2022	Forbruk i %
Voksenopplæring	781	6 046	6 048	12,9 %
Skolefritidstilbud	1 203	2 494	2 480	48,5 %
Skolelokaler	5 234	20 933	22 981	22,8 %
Skoleskyss	923	4 120	3 890	23,7 %
Sum	48 657	151 428	155 915	31,2 %

Kommentar til status økonomi

Skuleramma har fått auka ressursar for skule året 2022/2023 med 4 årsverk, totalt kr 2,9 mnok fordelt på 1,3 mnok i 2022 og 1,6 mnok i 2023.

I tillegg er skuleramma auka med 3 årsverk for særskilt norskopplæring i økonomiplanperioden, ca 1 mnok i 2022 (haust) og 2,1 mnok frå 2023.

På grunn av prisauken har Kvam herad totalt auka ramma på elektrisitet med totalt 5,2 mnok og kjøp av material med 0,7 mnok. For grunnskule utgjør dette 2 mnok.

Innsparingskravet på Lean Kvam 22-24 er foreslått utsett med eit år. For barnehage utgjør dette 0,3 mnok.

Pensjonskostnadene er ei sentral utgift som ikkje viser på det enkelte tenestemråde, men arbeidsgjevargift på pensjon viser. Etter siste prognose frå pensjonsselskapa er det gjort ein del justeringar mellom tenestene. For finans utgjør dette ein reduksjon på 0,2 mnok.

Grunnskule har til no i overkant av 2 mnok kostnader knytt til korona, dette gjeld i hovudsak sjukevikar og overtid. Budsjetten er per 1.terial ikkje auka for å kompensere denne ekstrakostnaden, då kommunen så langt ikkje har fått ekstra rammetilskot til korona.

Rammeendringar gjennom året

Beløp i 1000

Tiltak	Vedteke budsjett
Budsjettendringar	
Finansiering og tidsforskyving av restrammer på driftsprosjekt P61208 Saneringsplan Ålvik og P71200 Klima/energiplan 1T2022	-87,4
Juniorforskar 2022-2023	85,0
Flytting mellom konto teknisk	-170,0
Justering av inntekter og utgifter	50,0
Flytting mellom konto	5,0
Flytting mellom konto teknisk	42,4
Justering av husleigeinntekter og utgifter på FDV	80,0
Auke løn overtid teknisk	23,5
Auke i materialkostnadene teknisk	230,0
Driftsauke elektrisitet og faste serviceavtalar	1800,0
Handlingsplan særskilt norskopplæring	972,0
Utsetje innsparingskrav 1 år	295,5
Ressursauke i skuleramma for skuleåret 2022/2023	1294,0
Justert pensjon jmf aktuar 1T22	-216,8

Månadsrapport April-2022

Beløp i 1000

Tiltak

**Vedteke
budsjett**

Finansiering og tidsforskyving av restrammer på driftsprosjekt P61208 Saneringsplan Ålvik og P71200 Klima/energiplan 1T2022	83,8
---	------

Sum	4486,9
------------	---------------

Sum tiltak	4486,9
-------------------	---------------

Status investeringar

Beløp i 1000

Investering	Totalbudsjett		Budsjett for året	
	Vedteke totalt	Påløpt totalt	Rev. bud. hiå.	Rekneskap hiå.
ENØK tiltak kommunale bygg	2 500	0	2 500	0
Forprosjekt Øystese barneskule	199	0	199	0
Heissjakt Øystese barneskule	2 500	0	1 400	0
IKT prosjekt i skule og barnehage - årleg	31 080	4 206	1 538	2
Kommunikasjonsløyising skule - foreldre	313	0	313	0
Norheimsund skule - uteområde	500	18	482	0
Ny vidaregåande skule i Norheimsund	57 831	600	25 737	62
Ombygging Øystese barneskule	750	275	488	0
Oppgradering vamepumpe ved kvam ungdomsskule	2 000	0	2 000	0
Skulekjøken Øystese skule	4 800	6 264	0	363
Tak på idrettsbygget Ålvik skule	1 500	12	1 500	12
Varmepumpe Kvam Ungdomsskule	625	0	625	0
Varmepumpe Ålvik Skule	1 875	0	1 875	0
Sum	106 473	11 374	38 657	439

Status politiske vedtak

Budsjettvedtak

"-" synast der det ikkje er registrert data

Oppdrag	Status	Risiko	Beskriving av status
Budsjettvedtak 2022-7: "Heradsstyret bed rådmannen om å reversera 1 mill kr kutt i spesialundervisning/støtteteam i skulen."	Ferdig		Innsparingstiltaket er reversert med 1 mnok i heile økonomiplanperioden.

HST- og FSK-vedtak

"-" synast der det ikkje er registrert data

Oppdrag	Status	Risiko	Beskriving av status
Rehabilitering og påbygg av Øystese skule - prosjektplan	Iht. plan		Arbeid med skulekjøkken er ferdig og teke i bruk. Står att litt estetisk arbeid ute som murpuss, men arbeidet er i all hovudsak ferdig. Heis er ikkje montert i heissjakt. Montering vert utsett til ideskisse for ny barneskule er ferdig før hausten.

Kommunehelse

Beskriving av tenesteområde

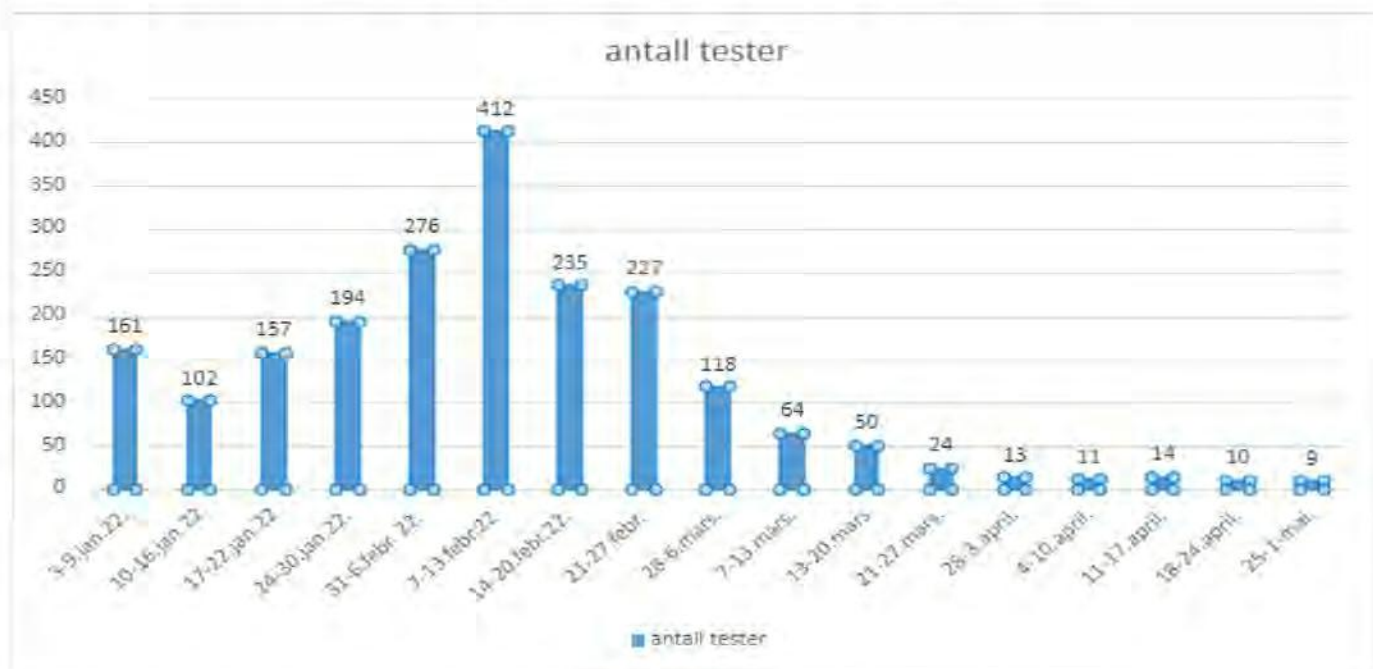
Lenkje til beskrivelse av tenestekområde: [Kommunehelse](#)

Utvikling og utfordringer

Pandemien

Kommunehelse har til ei kvar tid fulgt nasjonale råd, retningslinjer og tiltak som har vore gjeldande. I løpet av 1. tertial 2022 har dei nasjonale tiltaka gradvis vorte nedskalert.

Tabellen under viser vekerstatistikk over testing gjennomført dei første månadane i 2022:

Teststasjonen i rubhallen på Sandven vart avvikla i slutten av april. Test-telefonen er knytt til legevakta og testing vert no gjennomført ved Kvam legevakt. Luftvegslegevakta ved Kvam legevakt vart også avvikla i april og undersøkingar vert no gjennomført ved legekontora og Kvam legevakt som før pandemien.

Det er framleis ekstra ressursbruk knytt til koordinering av vaksinerings. Vaksinerings vert no gjennomført ved helsestasjonen i Øystese.

Rekruttering

Det vert kontinuerleg arbeid med å rekruttera fastlegar i ledige heimlar. Kommunen er open for ulike driftsmodellar, både privat næringsdrift og fastlønn med og utan insentivordning. ALIS- legar (allmennlegar i spesialisering) får tilbod om redusert listetak dersom det er ynskje om det.

Det har ikkje lukkast å rekruttera ny lege i ledig heimel i Helsebanken. Kommuneoverlegen har i ein periode vore vikar som fastlege i 50% stilling i den ledige heimelen. Kommuneoverlegen har i same

periode hatt permisjon frå sjukeheimslegeoppgåva ved Øysteseheimen og det har vore sett inn vikar for han der.

Kommunehelse

Hendingar:

Det er så langt født 32 born i Kvam. Det er forholdsvis høgt i forhold til i fjor.

Helsestasjon og skulehelsetenesta i Kvam har januar til april brukt gjennomsnitt ca 20 % stilling til korona og vaksinasjonsarbeidet, i tillegg til vaksinekoordinator i 80 % stilling. Det er og leigd inn pensjonistar som har utført vaksinasjon 1-2 dagar i veka, og det er leigd inn helsepersonell som har vore med i smittesporing, og delt ut koronatestar. Massevaksinasjonen var ferdige i mars. No er det kun vaksinekoordinatoren som har ansvar for tilbod av vaksinasjon, planlegging og bestilling av vaksine i samråd med leiar for tenesta. Dette arbeidet vil halda ei god stund framover, då det kjem nye føringar og utviding av fleire dosar. At leiar framleis er involvert i dette arbeidet, gjer at det vert mindre tid til utviklingsarbeid elles.

Avtalen med fylket om å dele på utgifter til vaksine mot hjernehinnebetennelse til elevvar i vidaregåandeskule/vgs er vidareført. Vaksinen som kostar kr 400 pr. elev, er då gratis for elevane. Dette fører til ei høg vaksinasjonsdekning hjå elevane i vgs. Kvam betale halvparten av rekninga, ca kr. 42 000,-. Vaksinasjonen vart gjennomført i mars 2022.

Reisevaksinering er i ferd med å ta seg oppatt, det har vore lite av dette dei to siste åra.

Fagprogrammet, Visma HsPro, vart oppgradert på nyåret og tenesta har fått digihelsestasjon med innbyggjardialog. Brukarane har fått informasjon om at dei kan nytte denne tenesta via Helsenorge.

Utfordringar

Tilskotsmidlar frå helsedirektoratet som vart tildelt i 2020/2021 har stått ubrukt. Midlane skal styrkja skulehelsetenesta med 100% stilling. Grunna koronaarbeidet og to permisjonar er midlane ikkje nytta, og vart overført til 2022. Tenesta har og hatt ledig ein 20 % stilling, grunna omsorgspermisjon.

Tenesta har hatt helsesjukepleier-student både i haust og i vinter. Studenten skal starta i vikariat i tenesta i mai.

Det har vore ei travel «koronatid.», og det er først no tenesta har teke igjen forsinka faste konsultasjonar. Utviklingsarbeidet har vore nedprioritert i koronatida.

Tenesta planla Cos-kurs for fyrstegongsforeldre i januar/ februar. Alle fyrstegongsfødande fekk informasjon og tilbod om å delta. Det var kun to påmeldingar, og kurset vart avlyst. Kurset skulle vere på ettermiddagen frå kl 14-15.30 Tilbakemeldingane me fekk frå foreldra var at dei ikkje hadde tid til å delta på ettermiddagen. Dei ynskjer kveldskurs. Tenesta må finne ei løysing på korleis me skal nå ut til alle fyrstegongsforeldre, då tenesta ynskjer at alle foreldre skal styrkjast i si foreldrerolla gjennom dette kurset.

Kommunepsykolog - Familiesenteret

Hendingar:

Individuell oppfølging til barn, unge og foreldre har gått som normalt i perioden. Det gjeld psykisk helsehjelp til barn og unge, foreldrerettleiing og hjelpetiltak etter barnevernslova. Tenesta skal prioritera hjelpetiltak, men har stor pågang frå foreldre som ønskjer råd og veiledning, ofte knytt til barn med særlege behov, belastningar i heimen eller foreldreskapet, og råd om samarbeid etter skilsmisse. Det same gjeld behov for hjelp, støtte og behandling i forbindelse med barn og unge si psykiske helse.

Foreldrekurs. Det er halde to 2-dagarsforeldrekurs, i februar og april. Eit foreldrekurs på kveldstid vart avlyst pga liten påmelding. Det er nytt krav i introduksjonslova at foreldre med barn 18 år skal få tilbod om foreldrerettleiing. Det vart halde eit kurs på arabisk med tolk.

Foreldrestøtteprosjektet er inne i sitt siste år, med støtte frå Barne- og Familiedirektoratet. Målet er å utvikla ein heilskap strategi for foreldrestøtte til ulike målgrupper og implementera tilbodet i dei ulike helse- og hjelpetenestene. Dette gjeld innlegg på foreldremøte, veiledning og opplæring til pedagogisk personale og foreldrekurs. Prosjektet arrangerte fagsamling om inkludering i mars.

Familiesenteret deltek saman med barnevernstenesta i prosjektet med Voss og Ullensvang i samband med overføring av ansvar for oppfølging av fosterheimar. Det gjeld i hovudsak veiledning og kurstilbod til fosterforeldre.

Ungdomsbasen opna dørene for fullt i takt med avvikling av retningslinjer i høve smittevern. Saman med helsesjukepleiar har utekontakten gjennomført samtalegrupper for jenter, og for gutar vårhalvåret. Utekontakt/arbeidsgruppa Ung Fritid arrangerte aktivitetar i skulen sin vinterferie med god deltaking. Kvam herad/Ungdomsbasen held fram samarbeidet med prosjektet – «Hvordan vil vi leve sammen», som går inn i den siste fasen. Det er søkt om midlar frå Sparebankstiftinga.

Familiesenteret deltek i tverrfagleg kommunale prosjekt, som BTI – betre tverrfagleg innsats og Oppvekstreformen. 3 tilsette er medlemmer i kommunen sitt konsultasjonsteam om vald og overgrep.

Personalsituasjon. Familiesenteret ei lita avdeling med 5 tilsette, der psykolog for tida har leiarsfunksjon. Avdelinga har hatt sjukemeldingar i perioden på inntil 1 stilling. To medarbeidarar går av med pensjon i april/mai. I skrivande stund er det tilsett person frå august 2022. Det vil vera behov for vikar for utekontakt.

Kompetanseheving. Ein tilsett deltek i fosterheimsprosjektet der kompetanseheving inngår, som kurs til fosterforeldre. Familiesenteret er i gang med internundervisning, og har prioritert ressursar til ekstern veiledning.

Utfordringar

Barnevernreformen ber kommunane forsterka arbeidet mot den enkelte familie for i størst mogleg grad unngå omsorgsovertaking, og ber samstundes om at det førebyggjande arbeidet vert prioritert – *Oppvekstreformen*. Dette er omtalt som eige tema under barnevern.

Det kommunale psykologtilbodet til barn og unge er også under press pga avstand til psykisk helsevern for barn og unge (BUP Voss). Det same gjeld tilgangen til Familievernkontor, anten i Bergen eller Odda/Granvin. Barn, unge og familiar opplever avstanden som ei ekstra belastning når situasjonen allereie er krevjande og det kan heva terskelen for å ta imot hjelp.

Det er ei forventning til at avdelinga skal ha **høg kompetanse**, både ved tilsetjing, men også behov for etter- og vidareutdanning. Barnevernsreforma peikar også på god kvalitet og høg kompetanse for å gje det enkelte barn og familie nødvendig og tilstrekkeleg hjelp og støtte for å unngå omsorgsovertaking. Familiesenteret skal også bistå barnehage, skule og andre kommunale helse- og hjelpetenester med kompetanse og veiledning. Opplæring i ulike metodiske tilnærmingar innan foreldreveiledning og behandling tek tid og er ofte kostbar.

Avdelinga er sårbar for sjukemeldingar, og stillingar som det er vanskeleg å setja inn vikar for. Psykologtilbodet er også noko redusert pga leiarfunksjon. Det kan vera behov for omfordeling av den samla psykologressursen i kommunen, som pr i dag er tilsett i PPT og ROP-avdelinga. Nokre av kontora er oppgraderte til meir tenelege og brukarvenlege kontor med tilpassa med fargar og interiør. Viftestøyr er framleis ei utfordring på alle kontora i fløyen der Oppvekst sin administrasjon og Familiesenteret held til.

Organisering. Kvam har valt å organisera delar av tenestene for barn og familiar i Familiesenteret. Det er høge forventningar både til kompetanse og breidde i oppgåver og ansvar, som utfordrar prioritering av ressursane, jmf tenesteområdet Barnevern. Det er også avdekka behov for foreldreveiledning av meir førebyggjande karakter, som ikkje har ei tydeleg «adresse» i organisasjonen. Døme på dette er hjelp til betre samarbeid og kommunikasjon mellom foreldre etter samlivsbrot, hjelp og støtte til foreldre som har barn med langvarige og samansette utfordringar. Som nemnt over, er avstand til Familievernkontor og psykisk helsevern for barn og unge, ei mogleg forklaring. Oppvekst er i dialog med BUP Voss for å få i gang fleire av deira tilbod lokalisert i Kvam.

Status økonomi per teneste

Beløp i 1000

Teneste	Rekneskap hiå. 2022	Opph. bud. 2022	Rev. bud. 2022	Forbruk i %
Forebygging, helsestasjons- og skolehelsetjeneste	3 682	9 635	9 774	37,7 %
Annet forebyggende helsearbeid	1 656	2 137	3 134	52,8 %
Diagnose, behandling, re-/habilitering	11 215	22 102	23 318	48,1 %
Tilbud til personer med rusproblemer	0	6	6	0,0 %
Sum	16 553	33 880	36 232	45,7 %

Kommentar til status økonomi

Det er fortsatt mykje som er uklart rund korleis kommune skal løyse utfordringane med fastlege. Kva økonomiske konsekvensar dette får for kommunen er derfor også uklart. Per 1. tertial 2022 er det lagt inn ein kostnadsauke på 0,8 mnok på lønn, kjøp av heimel og leige av utstyr.

Kommunen har motteke 1,1 mnok i øyremarka midlar til å dekke kostnader med vaksinerings. Det er kommunehelse som har hatt det meste av kostnadene på vaksinerings, og får dermed auka ramma med 1,05 mnok.

På grunn av prisauken har Kvam herad totalt auka ramma på elektrisitet med totalt 5,2 mnok og kjøp av matrial med 0,7 mnok. For kommunehelse utgjør dette 0,25 mnok. Innsparingskravet på Lean Kvam 22-24 er foreslått utsett med eit år. For kommunehelse utgjør dette 0,06 mnok.

Området har også fleire andre budsjettendringar på til saman 0,2 mnok, som rettingar mellom tenestoområde og leasingbilar.

Rammeendringar gjennom året

Beløp i 1000

Tiltak

**Vedteke
budsjett**

Budsjettendringer

Flytting mellom konto teknisk	11,0
Tilskot Besøksvert	323,5
Fjern budsjett på avslutta diversekode "H109 Kva er viktig for deg"	-184,9
Leasingbilar	38,0
Driftsauke elektrisitet og faste serviceavtalar	250,0
Auka lønnskoder legetenesta	200,0
Kjøp av heimel	500,0
Leige av utstyr	84,0
Utsetje innsparingskrav 1 år	55,6
Justert pensjon jmf aktuar 1T22	10,2
Fordeling av vaksinemidlar - rammetilskot	1064,9
Sum	2352,3
Sum tiltak	2352,3

Status investeringar

Beløp i 1000

Investering	Totalbudsjett		Budsjett for året	
	Vedteke totalt	Påløpt totalt	Rev. bud.	Rekneskap hiå.
Oppgradering fagsystem Gerica	150	0	150	0
Sum	150	0	150	0

Status politiske vedtak

HST- og FSK-vedtak

"-" synast der det ikkje er registrert data

Oppdrag	Status	Risiko	Beskriving av status
FSK 133/21 Utreiing om oppretting av kommunalt fastlegekontor	Iht. plan		Kjem som eiga sak

Pleie og omsorg

Beskriving av tenesteområde

Lenkje til beskrivelse av tenesteområde: [Pleie og omsorg](#)

Utvikling og utfordringer

Pandemien

Pleie og omsorgstenesta har til ei kvar tid fulgt nasjonale råd, retningslinjer og tiltak som har vore gjeldande. I løpet av 1. tertial 2022 har dei nasjonale tiltaka gradvis vorte nedskalert. Det har i denne perioden vore fleire smitteutbrot både blant tilsette og bebuarar. Sjukefråværet har vore høgt i fleire av arbeidsgruppene. Den sentrale avtalen om ekstra kompensasjon for « coronarelaterte vakter» har vore avgjerande for at leiarane har greidd å skaffa vikarar til ledige vakter i denne perioden.

Ny organisering- ny omsorgsmodell- utvikling av tenestetilbodet

Den nye organiseringa i pleie og omsorgstenesta tek gradvis meir form og nye arbeidslag og arbeidsmodellar vert etter kvart meir innarbeidde. Ny omsorgsmodell legg opp til ei dreining av tenesta til meir heimetenesteomsorg, auka fokus på meistring og rehabilitering og større fleksibilitet i tilboda. Samanslåing av grupper har ført til ei meir robust teneste med tanke på fleksibilitet, kapasitet og kompetanse.

Det vert arbeidd med utvikling av felles rutinar og systematisering av praksis og det er tett samarbeid mellom dei ulike arbeidsgruppene og fagavdelingane.

Det har vore god kapasitet i korttidsavdelinga til å ta imot pasientar frå heimen og utskrivingsklare pasientar frå sjukehus. Heimetenesta opplever auke i tal brukarar og tal heimebesøk.

Dagsentert på Øysteseheimen melder om god kapasitet til å ta imot fleire brukarar.

Tenesta opplever aukande utfordringar knytt til rekruttering, spesielt gjeld dette rekruttering av sjukepleiarar. Arbeidet med å vurdere ny organisering av sjukepleiartenesta i t.d. sjukepleiarteam er såvidt starta.

Prosjektgruppa for utviklingsprosjektet *Eit godt liv der me bur- tenester for framtida- meistring og deltaking* har starta planlegginga av ei ønska evaluering av den nye organiseringa. Målet er å starta evalueringa før sommarferien.

Økonomi

Tenesta har motteke og innvilga fleire nye søknader om bu- og hjelpetilbod, spesielt innan tenesta til menneske med utviklingshemming. Fleire av dei er særskilte ressurskrevande brukaroppdrag med behov for individuelle tilretteleggingar. Tenesta opplever også at dei får fleire søknader om avlastning for barn og unge.

Heimetenesta har fleire nye ressurskrevande brukarar med behov for individuelt tilrettelagt tilbod.

Avdeling Rus og psykisk helse ynskjer bustader med fellesareal og personellbase og har starta kartlegging av behovet. Inntil vidare må tenesta kjøpa heildøgnsstilbod for nokre brukarar. Avdelinga er i gang med klargjering av nytt aktivitetstilbod (cafe møteplassen). Målet er oppstart før sommarferien.

Innsparingskrav

Pleie og omsorgstenesta har innsparingskrav knytt til områda digitalisering/ velferdsteknologi, heiltidskultur/ arbeidstidsplanlegging og reduksjon av tal institusjonssenger.

Det har vore arbeid med å få på plass ordning med digitale tilsyn som alternativ til fysiske heimebesøk. Utstyr er no kjøpt inn og utprøving hos aktuelle brukarar vert gjennomført våren 2022. Målet er å kunna ta ned personellressursar, i første omgang i natt-tenesta. Det vert i alle grupper arbeid konkret med å sikra driftsoptimale arbeidsplanar med bruk av årsturnus og årsarbeidstid. Det er eit mål å leggja til rette for heiltidskultur.

Arbeidet med å redusere tal institusjonssenger er ikkje starta. Tal senger må reduserast i ei av gruppene og effekt av reduksjonen kjem først når ein kan ta ned tal tilsette pr. vakt.

Status økonomi per teneste

Beløp i 1000

Teneste	Rekneskap hi. 2022	Opph. bud. 2022	Rev. bud. 2022	Forbruk i %
Aktiviserings- og servicetjenester overfor eldre og personer med funksjonsnedsettelser	2 456	8 380	8 738	28,1 %
Helse- og omsorgstjenester i institusjon	27 372	59 800	60 274	45,4 %
Helse- og omsorgstjenester til hjemmeboende	53 919	117 290	121 170	44,5 %
Tilbud om øyeblikkelig hjelp døgnopphold i kommunene	0	1 301	1 244	0,0 %
Institusjonslokaler	3 036	11 706	12 574	24,1 %